Yirmi Dokuzuncu Yıl
No: 7911

SALI
15
AĞUSTOS 1939

Anadolu

Her gün sabahları Izmirde çıkar Siyasi gazetedir. Telefon No. 2776 (Nüshası her yerde 5 kuruştur)

Voroşilof
Askerî Müzakerelerin sağlam esaslara dayanmasını ve çabuk bitmesini istiyor

Inönü, Manevra Sahasına Gidiyorlar

MİHVERCİLER

Salzburg mülâkatında her şeyi halletmişler!

Italya, Danzig için harp edilemiyeceğini Almanyaya bildirdi

Kont Ciano tayyare ile Romaya döndü. Artık başka mülâkat olmıyacak. Mussolini Hitlere bir proje gönderdi

Kont Ciyano ile Bay Hitler

Berlin, 14 (A.A.) — D. N. B. ajansı Salzburgdan aşağıdaki haberi neşretmektedir:

İtalyan - Alman konuşmaları vazife zihniyeti içinde ve iki memleket arasında mevcud kat'î anlaşmalara ve dostluğa dayanan karşılıklı istişa-

— Devamı 5 inci sahifede —

Tarihi kurtaralım

Haydar Rüştü Öktem

Matbuat kanununa yeni iki madde ilâve edileceğini ve bu maddeler hükmüyle tarihî vak'aları tahrif eden neşriyatın cezalandırılacağını gazetelerde okuduk.

Matbuat kanununa böyle maddeler ilâve edilmesini icap ettiren sebepleri bu kanunun esbabı mucibe mazbatasından öğreneceğiz. Bu öğrenme zamanı geledursun; biz düşüncelerimizi şimdiden söyliyelim:

Kanaatimize göre matbuat kanununa böyle maddeler ilâvesini takdirde epeyce zaman kaybetmişizdir.

Şundan dolayı:

Tarihî vak'alar ve hâdiseler gazete sütunlarında tefrika, makale, resim kılıklarında o kadar çok tahriflere tefsirlere, istihzalara, tevillere, hatta ve hatta terzillere uğramıştır ki bundan sonra tarihî vak'aları, hâdiseleri doğru yazmağa (tahrif) deyip işin içinden çıkmak ve bu kabil neşriyatı cezalandırmak! İcap edecek galiba!

Bundan bir iki sene evvel bu mevzua temas eder bir yazı yazmıştım. Bu yazıda aşağı yukarı serdettiğim mütalea Milli Mücadeleye aid vak'alara herkesin uluorta kalem karıştırmağa hakkı olmadığına dair idi. O yazıda, Osmanlı imparatorluğunun tarihine vak'alarına aid tefrikaların ve diğer yazıların da baştan başa birer hata olduğunu da işaret etmiştim. O zaman bu yazı şöyle bir okunmuş ve geçilmişti. Matbuat kanununa şimdi yeni maddeler ilâvesi bize anlatıyor ki geç kalınmış olmakla beraber bu cihet artık göz yumulmıyacak bir kabahat halini almıştır.

Geç te olsa, zaman da geçmiş bulunsa bu lüzumun takdir edilmesini takdirden başka elden ne gelir? Hiç olmazsa bundan böyle bu kabahatın, bu kadir ve hakikat naşinaslığın, bu tarih ve hakikat tahribatının önüne geçmiş olacağız.

Eline kalemi alan (tarihî tefrika) diye bir lâf ucu yakalayıp sürüklüyor, amma nereye kadar? İsterse cennete, isterse cehenneme, dilerse fazilete, dilerse habasete; arzu edersе şefkate ve merhamete, etmezse vahşet ve cinayete kadar.

Bizim tarihimizde bu vasıfların

— Devamı 5 inci sahifede —

Biraz da iç işlerden

Yazan: Mahmud Esad Bozkurt

Yarınki nüshamızda

Küçük Mendereste

Vali yaptığı teftişleri izah ediyor

Vali B. Etem Aykut geçen hafta Küçük Mendres mıntakasında yaptığı teftişler hakkında bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— İlk defa olmak üzere Ödemişi gördüm, epey zamandanberi bu devirde çok değerli himmetlerle kasa-

— Devamı 5 inci sahifede —

Manisa vilâyet Şûrası dün toplandı

Valinin bir nutkuyle mesaisine başlıyan Şûra, 4 gün devam edecek

Manisa vilâyet şûrasının dünkü toplantısından bir intiba

Manisa, (Hususî muhabirimizden) — Manisanın her sahada kalkınması yönünde hayırlı kararlar ittihaz edecek olan Manisa vilâyet şûrası bugün saat onda İsmet İnönü

— Devamı 4 ncü Sahifede —

Prens Onberto
Tayyare ile Trablus garba gitti

Trablusgarp, 14 (Radyo) — İtalya veliahdı prens Onberto, mareşal Balbonun idare ettiği bir tayyare ile bugün Romadan buraya gelmiştir. Onberto, Trablusgarp piyade kıtaatını teftiş edecektir.

Etrüsk
Mersin seferinden sonra Almanyaya gidecek

İstanbul, 14 (Telefonla) — Etrüsk vapuru, yarın Mersine son seferini yapacak ve dönüşte Almanyaya giderek tamir edilecektir.

Selânikte
Manevralar esnasında bir kaza oldu

Selânik, 14 (Radyo) — Manevralar esnasında bir otokar devrilmiş beş kişi ölmüş ve on dört kişi yaralanmıştır.

Halifaks
Elçimizle uzun müddet konuştu

B. T. Rüşdü Aras

Londra, 14 (Radyo) — Hariciye nazırı Lord Halifaks, bugün sayfiyesinden dönmüş ve derhal Türkiye büyük elçisi Tevfik Rüşdü Arası kabul ederek uzun müddet konuş-

muştur.

İşaretler
Turistik yollar ve Bostanlı

Karşıyakada başlıyan turistik yolun meb'dei etrafında haklı ve yeni bir mesele çıktı:

Yol, tramvay hattının bittiği yerden başlıyor ve Karşıyakaya doğru ilerliyor. Halbuki şehir hududu bu tramvay hattı ile mukayyed olmadığı gibi daha ileride bu şehir halkına aid bir çok evler de vardır.

Bizim bildiğimiz şehir hududu, tramvay durak noktasının ikiyüz metre ilerisinde akan çaydır ve bu çayda tahta bir köprü vardır. Turistik yolda, bir şehir meselesi de mevzuubahis olacağına göre, esasen az bir şey tutan bu hesab haricî -Hem de yanlış olarak hesap haricî -kısmın mutlaka şebekeye alınması lâzımdır. Ancak o takdirdedir ki, yol, Bostanlının her hangi bir noktasından değil , hakikaten Bostanlıdan ve şehrin tam hududundan başlamış olacaktır. Valimizin bu mevzula alâkasını diliyoruz.

Türkiye-Fransa

Hatay muahedesi, tescil için Cenevreye gönderildi

Jorj Bone ile Suad Davaz

Paris, 14 (Radyo) — Hariciye nazırı jorj Bone, Hatay için Türkiye ile Fransa arasında akdolunup, 12 temmuzda meriyet mevkiine girmiş olan muahedeyi, tescil edilmek üzere Uluslar Sosyetesi genel sekreterliğine göndermiştir. Genel sekreterlik , muahedeyi tescil etmiş ve sosyetenin azası bulunan bütün devletlere de malûmat vermiştir.

Yurdsuz Museviler dün gittiler

Vapurun Filistin'e gitmesi muhtemeldir. Kâfi miktarda su, kömür ve yiyecek aldılar

Bir haftadanberi limanımızda bulunan 600 musevi muhacirini hamil Panama bandıralı Parita vapuru, nihayet dün saat 13 de limanımızdan hareket etmiştir. Vapurda bulunanlara günlerce yinecek miktarda iaşe maddeleri, su ve vapur için de kömür yüklenmiş, liman muamelesi zaten yapılmış olduğu için saat 13 de demir alan vapur, Yenikaleye doğru yol almağa başlamıştır. İki polis motörü, içinde müteaaddid komiser ve polisler olduğu halde vapuru, Yenikaleye kadar takip etmiştir.

İzmir limanında bulundukları sırada yurdsuz museviler, vapuru yakacaklarını, delip batıracaklarını

— Devamı 5 inci sahifede —

Istanbul manevraları

Bu sabah, hava manevraları tatbikatı için harp hali başladı

İstanbuldan bir görünüş: Bayezid

İstanbul, 14 (Telefonla) — Yarın sabahtan itibaren hava manevraları tatbikatı için harb hali başlıyacaktır. Tehlike düdükleri çalınınca, bütün nakil vasıtaları duracak , halk sığınaklara koşacaktır.

Vilâyet halka hitaben bir beyanname neşretmiş ve ne suretle hareket olunacağını bildirmiştir.

Aktif müdafaa için askerî makamlar da tertibat aldı. Manevralar esnasında dafi toplarla makineli tüfekler tayyarelere ateş edecekler - dir. İtfaiye ile polis memurları ve gaz ekipleri hazırlandı. Hücum günü henüz belli değildir.

Pasif deneme tatbikatı için bütün hazırlıklar tamamlanmıştır. Vilâyet hava taarruzlarında korunma işin -

— Devamı 10 nuncu sahifede —

FIKRA

San'atta reel duygusu

BAHRİ SAVCI

Emil Zola roman san'ati hakkındaki bir yazısında şöyle der: «Zamanımızda büyük romancı demek, reel duygusuna malik ve tabiati; onu, kendi hayatında yaşatarak orijinallikle izah eden demektir.»

Zolanın anladığı reel duygusu; haricî âlemin tam ve sadık bir müşahedesine dayanan ve en ince teferrüatı bile kendi şartları içinde tesbit etmeğe uğraşan bir ihata kuvvetidir. Zola, hatta tenkidi dahi bu reel duygusuna istinad etmektedir. Romancı, nasıl, hâdiseler, ve tabiat âleminde namnuslu bir müşahedeye çıkmış bir müdekkik ise; münekkid de, san'at eserleri ve romancılar ile bu eserlerin bin bir müessirleri âleminde müşahedeye çıkmış geniş bir izahçıdır.

Modern anlayışlara göre; «Şaheserler arasında ruhunun macerasını..» kaydetmeğe çıkmış bir adam şeklinde düşünülen münekkidin iyi bir izah verebilmesi için, Zolaya göre, onun, eser, romancı ve diğer müeserler münasebet'ni en hurda noktalarına kadar bir romancıda mevcud olması lâzım gelen bir reel duygusu ile incelemesi lâzımdır.

Görülüyor ki Zola, romancıyı ve onunla beraber münekkidi laboratuvar kanunlarına tâbi kılıyor. Bu anlayışa göre bir tabiiyat âlimi ile romancı ve münekkidin müşahede ve izah metodları arasında fark yoktur. Halbuki zamanımızın san'ati kavrayış tarzına göre böyle bir fark olmak lâzımdır.

Tabiiyat âlimi; önüne koyduğu hâdisenin bütün teferruat münasebetlerini de en titiz itinanın en ince bir hassasiyeti ile takip etmeğe mecburdur. Çünkü o, çok defa bir teferruat hâdises'nden bir ana kanu nun keşfedilmesine şahid olmuştur. Bilmem kaç atmosferlik bir tazyik altında kımıldayan tek hücreli bir canlının protoplazmasındaki bir hareketten bütün canlılara şamil bir hayatiyat kanunu bulmak ihtimalleri her zaman mevcuddur. İşte onun ilmî çalışmasındaki reel duygusu; bütün teferruattan tek bir noktayı bile ihmal etmiyen geniş ve belki dağınık müşahede anlayışına vasıl olmaktadır.

Halbuki sna'atkârdaki ve san"attaki reel duygusu bu mânada değildir. San'a'tkâr, hâdiseler zincirinin her halkasında ayrıca durmağa ve bu halkanın gösterdiği keyfiyetin iç derinliğinde ayrıca bir müşahede yapmağa mecbur değildir. O izahına giriştiği hâdisenin topyekûn, ana cereynını yakalamağa, bu ana cereyandaki hâkim felsefe ve duyguyu tebarüz ettirme işinde, işine yaradığı derecede teferruata inmeğe mecburdur.

Binaenaleyh san'atkârın reel duygusu, bütün renkleri bütün şekilleri ve bütün keyfiyetleri birer, birer eline alıp eserin kadrosuna sokan bir teferruatçılık değildir; belki bu renk, şekil, keyfiyet «unite» lerinden hâkim akısları bulan bir imtizaç ve kompozisyon meydana getirmektir.

Yani san'atkâr bu imtizaç ve kompozisyona yaradığı derecede reel müşahedesini genişletmek daraltmak serbestliğine sahiptir.

=oo=

Hayat pahalılığile mücadele mes'elesi

Her ayyapılan işler hakkında Vekâlete malûmat verilecek

Hayat pahalılığı ile mücadele işlerine dair Ticaret Vekâletinden vilâyete mühim bir tamim gelmiştir. İktısadî işlerin başında tutulacak hayat pahalılığıyle mücadele meselesi hakkında Vekâletin bu tamimini aşağıya yazıyoruz.

Hayat pahalılığı ile mücadele mevzuuna hükûmetçe gösterilen alâkanın , Büyük Millet Meclisinde muhtelif vesilelerle yapılan beyanat dolayisiyle, malûmunuz bulunacağı şüphesizdir.

Hayat pahalılığı iktisadî kuruluşumuzla alâkadar geniş bir nazarla mütaleası muktezi bir mesele oldu ğundan bütün devlet teşkilâtı ve mahallî idareler bu hususda vazifeli bulunmaktadırlar. Devlet teşkilâtına dahil Vekâletler ve idareler uhdelerine düşen vazifeleri yapmak husu sunda nasıl gayret göstermekte ise ler , mahallî idareler teşkilâtı ve bilhassa belediyelerin de hayat pahalı ğı ile mücadele işinde ifa edecekleri ehemmiyetli hizmetler bulunmaktadır.

Ezcümle, havayici zaruriye maddeleri üzerinde belediyelerin sıkı bir fiyat kontrolünün çok hayırlı netice ler verceği tecrübe ile sabittir. Bu maksatla yapılacak ilk iş, tetkik mevzuunu teşkil eden maddelerin istihsalinden istihlâkine kadar geçirdiği bütün safhalarını gözden geçirerek fiyatların ne suretle vücud bulduğunu tayin etmektir. Faraza başlıca şehirlerimizde efkârı umumiyeyi ve matbuatı meşgul eyliyen sebze ve meyve fiyatlarını da, bir tetkik yapılmak istenilirse, müstahsilin fiyatı nakliye ücretleri ve fireler, kabzımalın fiyatı, ve nihayet manav ve bakkalların fiyatı esaslıca tetkik edil diği takdirde, pahalılık unsurlarının nerede olduğunu anlamak ve ona göre tedbir almak lâzım gelir. Bu ticaret subesinde umumiyetle fiyat yüksekliğine tesadüf edileceği muhakkak olmakla beraber, bir karar ve tedbire geçilmeden evvel, nakliyatta ve umumiyetle ticarî cihazımızda aksaklık olup olmadığını araştırmak ve tahsisen yaş meyve ve sebze fiyatlarında mühim bir unsur olan manavların daima mucip sebep olarak ileri sürdükleri görülen fire ve çürüme hâdiselerinin hakikatine vasıl olmak ta icap eder.

Bu tetkikler neticesinde belediyeler, kendi sahalarında muktezi tedbirleri almakla beraber, umumî mahiyeti haiz olması dolayısiyle devlet teşkilâtı tarafından yapılması lâzım geldiğini görecekleri işler bulunur ve bu hususta iyice tetkik edilmiş teklifler yaparlarsa, Vekâlet bunları hususî bir alâka ile karşılıyacaktır.

Belediyelerimizin her halde bu mevzuu lâyik olduğu ehemmiyetle ele alacakları ve kendilerine terettüp eden vazifeleri takdir edecekleri şüphesizdir. Bu mesaiyi takip edebil mek ve icabında iş birliği yapılmak üzere, bütün belediyelerden, hayat pahalılığı ile mücadele uğrunda yapmakta oldukları ve yapacakları işler hakkında malûmat vermelerini ve bademe her ayın birinci günü, itti haz olunan tedbirlerin seyri hakkında muhtasar ve müfit bir tertip ile muntazaman rapor gönderilmesini rica ederim.

Bu tamim, vilâyetler dahilinde bulunan bütün belediye reisliklerine tebliğ olunacaktır.

=★=

Dr. Kâmran Örs

İstanbulda bulunmakta olan arkadaşımız ve kıymetli doktorumuz Kâmran Örs dün İzmire avdet etmiş ve hastalarını, eskisi gibi Numan zade sokağında Ahenk matbaası ittisalindeki muayenehanesinde kabul ve tedaviye başlamıştır.

=oo=

B. Bedri

Balyadan Van vilâyetinin Müradiye kazası kaymakamlığına tahvil olunan kıymetli idarecilerimizden B. Bedri, memuriyetine gitmek üzere dün şehrimize gelmiştir.

Şehir Dahili haberleri

Kültürpark halka kapatıldı

Fuar hazırlıkları da son safhada

Fuar hazırlıklarına devam edilmektedir. Dünden itibaren Kültürpark, halkın ziyaretine kapatılmıştır. Fuar açılıncaya kadar fuar sahasına yalnız işçiler, mühendis , dekorator ve ekspozanlar girebileceklerdir. Dün Ege vapuriyle İstanbuldan bir çok ekspozan gelmiştir. Fuar ransenbiman büroları, şehrin üç yerinde açılmış, bürolarda müteaddid memurlar çalışmağa başlamış tır.

=★★★=

Ege vapurunda

Bir kadın öldü

Dün İstanbuldan limanımıza gelen Ege vapuru, çok kalabalıktı. İstanbuldan gelmekte olan ve Karşıyaka da oturan 70 yaşında bir kadın, vapur yenikale önüne geldiği sırada ölmüş, sahil sıhhiye müdürlüğünce kadının muayenesi ve ölüm sebebi tesbit edilmesi münasebetiyle yolcuların vapurdan çıkmaları, her za mankine nazaran yarım saat gecikmiştir. Ölen kadında inme hastalığı bulunduğu ve kalbi durarak öldüğü anlaşılmıştır.

=★★=

Bay Hâmid Menekşelioğlu Su mes'elesini izah ediyor

Son günlerde gazetelerde Bay Hadi tarafından Malaya gemisine su verilmesi meselesi üzerinde benim de ismimin karıştığını gördüm. Aşağıdaki mektupla keyfiyetin tavzihini rica ederim.

Merkez kumandanlığı emriyle Malaya dritnavutuna meccanen su verilmiştir. Bay Hadi suyun beher tonu için müteahhid olduğunu iddia ile dört şiling İngiliz parası almıştır. Bay Hadi müteahhid olarak gemiye takdim edilmiş olabilir ve ancak para ile satın alıp gemiye sattığı eşyadan para alabilir. Hükûmetin meccanen verdiği eşyayı, kendi sermayesi mukabilinde doğrudan doğruya teslim etmiş gibi hareket etmiştir.

Bay Hadi'nin şu ciheti izah etmesi lâzımdır:

Geminin erzak müteahhidi sıfatiyle, belediyenin meccanî olarak gönderdiği bir sürü meyvenin de parasını almamasının sebebi nedir?

Su, para ile dahi verilmiş olsaydı ton başına bir şilin dahi alınamazdı. Ben, sayın İzmir valisine yazılmış olan mektubu emniyet müdürlüğüne teslim edip vapurda makine dairesi levazım reisiyle geçen muhavereyi bildirdim ve bu suretle millî vazifemi yaptım. Çünkü levazım reisi su için verilen para miktarından şikâyet ediyordu. Hükûmetimiz ise misafir ve müttefik İngilterenin Malaya dritnavutunu ağırlıyordu. Suyun meccanen verildiğini bütün kor don biliyordu. Gemide pompayı işletmek için bir miktar benzin almak zarureti hasıl olunca Bay Hadi, Liman şirketi memurlarını idareye kadar yormamak için «Bu da benim hediyem olsun» diyerek cebinden beş altı lira verip benzin aldırmış ve orada bulunan Liman şirketi memurları tarafından takdirle karşılanmıştır. İyi amma, beritarafta da bir su meselesi vardır.

Ben esasen ziraatçıyım. Kendi mahsullerimi gemilere satabilmek için erzak müteahhidliğine başlamak istedim. Yoksa Bay Hadiden inhilâl edecek işler için böyle bir teşebbüste bulunmadım. Bunun isbatı da şudur:

İse başlamadım ve erzak müteahhidliği de yapmıyacağım.

Döğüşme hâdisesine gelince; B. Hadi, haberim olmaksızın ve umum müvacehesinde sağ arkamdan yaklaşarak bana kuvvetli bir yumruk vurmuştur. Bunun tahsil görmüş insanda ve erkekliğe ne kadar sığabileceğini efkârı umumiye takdir etsin.

Şu ciheti işaret etmek isterim ki, Bay Hadinin eli bir daha kalkamamıştır. Kantar karakolunca muayeneye sevkedildiğimiz zaman Bay Hadi, yüzündeki yara ve berelerden beş günlük bir rapor almıştır. Fakat hâdise her iki tarafın davadan feragati ile kapanmıştır. Herhalde tek yumruktan başka dayak yimedim.

Hamid Menekşeli'oğ'u

Yarın Bira fiati indiriliyor

İnhisarlar idaresi, yarından itibaren bira fiatlerini ucuzlatacaktır. Bayiler, perakende sattıkları 50 santilitrelik bir şişe birayı bir kuruş müdafaa vergisiyle 16 kuruşa, 62 santilitrelik bir şişe salon birasını bir kuruş müdafaa vergisiyle 20 kuruşa satacaklardır. Fıçılı biraların bir litresi, 2 kuruş müdafaa vergisi de dahil olmak üzere 24 kuruşa satılacaktır.

Bayiler ellerinde bulunan eski biraları bu akşama kadar bir beyanname ile nhisarlar idaresine bildireceklerdir. Yarından itibaren Türkiyenin her yerinde olduğu gibi şehrimizde de ucuz bira satışına başlanacaktır.

=★=

Miras kavgası

İki kardeş biribirini yaraladı

Tirenin Dumlupınar mahallesinde miras meselesinden iki kardeş arasında akvga çıkmış, bu kavgada Mehmed kundakçı, sustalı çakı ile Hüseyin kındakçıyı sol küreği altından ağır surette yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlu tutularak adliyeye verilmiştir.

=★=

Yolcular için bir kolaylık

Her zaman vasıta bulabilecekler

Belediye otobüsleriyle şirket tramvayları arasında Konak durağında yolcuların derhal hareket edecek otobüs ve tramvay bulabilmeleri için tedbir alınmıştır.

Otobüs ve tramvaylar, yolcuları bekletmemek için karşılıklı kısa gecikme usulü takip edeceklerdir. Meselâ, tramvayla gelen bir yolcu, gideceği için bekliyen bir otobüs bulabilecektir. Otobüsle gelen yolcuları almak için de tramvay bekletilecektir. Halk lehine yapılan bu anlaşma herkesi memnun etmiştir.

xx

Ilk incir geliyor

Piyasa ayın yirmi üçünde açılacak

Aydın havalisinden alınan haberlere göre senenin ilk kuru incir mahsulü ayın 22 inci salı günü marşandize izmire sevkedilecektir. İlk partide izmire 8000 çuval incir getirileceği için ayın 23 üncü çarşamba günü incir piyasasının açılacağı haber alınmıştır.

Üzüm piyasası da ayni tarihte açılacaktır. Alivre incir ve üzüm satışları bu yıl az olmuştur. Yalnız alivre incir satışı 25000 çuval, yani 2,5 milyon kilodur. Bu miktar, geçen seneki alivre satışların ancak yüzde yirmisi nisbetindedir. İncir satışlarının iyi fiatlerle yapılacağı tahmin edilmektedir.

oo★oo

Gelenler, gidenler

Münakalât vekâleti başmüfettişi B. Rıza Akad Ankaradan, maliye müfettişi B. Ekrem Turkay Aydından, Muradiye kaymakamı B. Bedri İlhan Balya kazasından şehrimize gelmişlerdir. Polis enstitüsü dahiliye müdürü B. Faik Nart, Ankaraya gitmiştir.

Hamidiye mektep gemimiz

İstanbula hareket etti

Deniz gedikli erbaş okuluna girecek talebe için cumartesi günü limanımıza gelmiş olan Hamidiye mektep gemisi, pazar gecesi izmir limanından ayrılmıştır. Hamidiye kravazörü komutanı, pazar günü rıhtıma çıkarak valiyi ve müsthakem mevki komutanını ziyaret etmiş ve bu ziyaretler iade olunmuştur. İadei ziyaret esnasında vali ye komutan, Hamidiye kruvazöründen top atılmak suretiyle selâmlanmıştır. Hamidiye mektep gemisi, istanbula gitmektedir.

ooo

Fuad Yurdkoru güneş çarpmasından öldü

Merhumun cenazesi dün kaldırıldı

Belediye reis muavini B. Suad Yurdkorunun biraderi B. Fuad Yurdkoru pazar günü bir motörle Bayraklı koyunda gezinti yaparken ansızın üzerine fenalık gelmiş ve Bayraklıdaki evine nakledilmiştir.

Celbedilen doktorun her türlü tedbirine rağmen B. Fuad Yurdkoru, vefat etmiştir. Ölümün sebebi güneş çarpmasıdır.

B. Fuad Yurdkorunun cenazesi, dün ihtifalle Bayraklıdaki evinden kaldırılarak Karşıyakada Soğukkuyu camiine götürülmüş, orada namazı kılındıktan sonra Soğukkuyu asrî kabristanındaki aile makberesine defnedilmiştir. Cenaze törenine vilâyet parti başkanı ve esnaf ahali bankası müdürü B. Atıf İnan, şehir meclisi azaları, emniyet müdür muavini, belediye memurları ve merhumu seven dostları iştirak etmişlerdir. Polis ve belediye müfrezeleri de son hürmeti ifa eylemiştir.

B. Talât Muşkara ile B. Suad Yurdkoruya ve merhumun ailesi erkânına samimî taziyetlerimizi sunarız.

=÷=

Ana katilinin muhakemesi

Halkapınarda bahçeler arasındaki sazlıklardan birinde anası Zekiyeyi parasına tamaan öldürmekle suçlu Kıpti Seyfeddinin muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Geçen celsede müddeiumumi suçlu hakkında iddiasını serdetmiş ve taammüden cinayeti işlemek suçundan tecziyesini istemişti.

Dünkü celsede maznunun vekili müdafaasını yapacaktı. Fakat vekil, bir işi çıktığından başka bir kazaya gitmiş ve mahkemeye gelememiştir. Buna dair mahkemeye gönderilen istida okunmuş ve muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

ooooo

B. M. E. Bozkurt

Intihap dairesini dolaşıyor

Mebusumuz B. Mahmud Esad Bozkurt, evvelce de yazdığımız gibi iki gün evvel Menemen, Bergama ve Dikili kazaları ile Kozak ve Aliağa nahiyelerine giderek müntehipleriyle görüşmüş ve dün şehrimize avdetle Ankarapalas oteline inmiştir.

=★★=

Kavga

Kemalpaşada Fırınlı köyünde Halil oğlu Ali Koşar, harman yeri meselesinden Ahmed Under ve arkadaşı Mehmed Şensöz taraflarından orakla yaralanmıştır. Suçlular tutulmuştur.

Doktorumuzun Köşesi

DAHİLİ HASTALIKLAR MÜTEHASSISI DOKTOR M. ŞEVKİ UĞUR DİYOR Kİ:

Böbrekleri sağlam olmıyanlar çabuk yıpranırlar

Böbrekler, vücud makinesinin en nazik ve en mühim organlarıdır. Herhangi bir sebeble bu organlar hastalanacak olursa, hiç şüphe yok ki, vücud makinesi oldukça büyük zarara ve hasara uğrar. Böbrekler uzviyetin süzgecidirler. Vücuda zararlı olan ve yaramıyan maddeler bu süzgeçten geçerek harice ihraç olunurlar. Vücudü helâke sürükliyen bu fena maddeleri; böbrekler sağlam olmıyacak olursa tabiidir ki süzemezler ve dışarıya atamazlar. Bunun neticesinde vücud ve organlar ziyadesiyle müteessir olurlar ve ehemmiyetli zararlara uğrıyarak yıpranırlar.

İşte böbrekler insanın genç kalmasını temin eder ve ihtiyarlamasına mâni olan en önemli faktördürler.

Böbreklerin sağlam ilması vücut makinesinin sıhhatli ve kuvvetli olmasını temin eder. Böbrekler gençliğin birer küpesi gibidir. Bunları kulağından atanlar, pek çabuk yıpranırlar ve ihtiyarlarlar. Şurasını unutmamalıdır ki böbreklerin vücud makinesindeki vazifeleri ve hizmetleri pek ziyade ehemmiyetli ve ağırdır. Bunlar uzviyette husule gelen bütün zehirleri bahusus yanma ve yıpranma neticesi vücudlere hasıl olan müdhiş ve mühlik zehirleri dışarıya atarlar ve organları muhakkak bir zehirlenmeden kurtarırlar ve korurlar. Bahusus barsakları normal bir şekilde vazife görmedikleri zamanlarda böbreklerin bu önemli işleri ve faaliyetleri bir kaç misli daha artar. İster vücud içinde kanı zehirliyen ve isterse hariçten vücudde idhal edilen zehirli kısımlar uzviyeti helâke sürükliyen zararlı maddeleri ayırmak suretiyle dışarıya atar ve vücudü bu zehirlerden tasfiye eder böbreklerin ehemmiyeti asikârdır.

Böbreklerin üzerine aldıkları bu ehemmiyetli vazifeleri daima göz önünde bulundurarak normal işleri ni göstermesi hakkiyle görmesi isteniliyorsa bütün vazifelerini teshil etmemiz lâzımgelir. Bunun için en evvel süzülürken vücuddan çıkarken böbrekleri çok yoran ve bozulmalarına sebeb olan zehirlerden çekinmek ve sakınmak lâzımgelir.

İspirtolu içkiler bu hususta en fena tesir yaparlar. Çok miktarda içilen ispirtolu içkiler tamamiyle yatmazlar bir kısmı teneffüs yolu ile ve daha fazlası da idrar ile çıkarlar ve çıkarken de böbrekleri tahriş eder ve bozarlar. Bu örseleme ve tahriş devam edecek olursa böbrekler o zaman sertleşir, bozulurlar ve nihayet çabuk eskiyerek ihtiyarlarlar. Böbrekleri korumak gençliği muhafaza etmek demektir.

Çabuk ihtiyarlamamak istiyenler en önce bu ehemmiyetli noktaya dikkat etmeleri icap eder. Böbreklerin vazifelerini kolaylaştırmak için bir taraftan uzvî ihtirakı olabildiği kadar tamamlıyarak atılması lâzımgelen cisimleri en aşağı bir dereceye indirmeli ve diğer taraftan da bu cisimlerin birikmemesi için husulüne mani olmaklığımız icap eder.

İstenilen ve içilen zarar maddelerden çekinmek suretiyle böbreklerin bozulmamasını temin etmek ve bu sayede gençliği muhafaza eylemek her insan için büyük bir vazife olmalıdır.

Nikâhlanma

Yeni Foça nahiye müdürü F. Faik Başarıcıların kerimesi Bn. Meliha Başarıcılar ile arkadaşımız ilk tedrisat müfettişi B. Refet Kurtsalın nikâhları dün güzide bir davetli gurubunun huzurunda kıyılmıştır. İki tarafın şahidliğini Valj B. Etem Aykut ile Maarif müdürü Ali Rıza Özkut yapmışlardır.

Genç ve güzide çifti bararetle tebrik eder, ebedî saadetlerini dileriz.

Katil ana

Kendisini ihbar eden Ibrahimi ölümle korkutmuş

İstanbul, 14 (Telefonla) — Çocuğunu boğan Keriman, muhbir İbrahimi tahkir ettiğinden mahkemeye verilmiştir.

Keriman adliyede tesadüf ettiği İbrahime hücum etmiş ve:

— Seni öldüreceğim.

Demiştir. Bu esnada ayrıca bir zabıt tutulmuş ve bunu gören Keriman, son derece asabileşerek yerlere yatmış ve bağırmağa başlamıştır.

Katil ana, mahkemede deli olduğunu iddia ettiğinden, mahkeme kararı ile müşahede altına alınmıştır.

Dört Çinli

Henüz Japonlara teslim edilmiş değildir

Londra, 14 (A.A.) — Selâhiyettar mahafilde beyan olunduğuna göre japonlar tarafından istenilmekte olan Tientsinli dört Çinli henüz ingiliz memurlarının elinde bulunmaktadırlar. Bunların japonlara teslimi şahsî olarak hareket eden iki kişi tarafından (Habeas Corpees) kanunu mucibince kendisinden bir istinaf talebinde bulunmuş olan imtiyazlı mıntaka belediye meclisinin vereceği karara bağlı bulunmaktadır.

=o=

Tercümanı da tevkif ettiler

Londra, 14 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Tokyodaki ingiliz sefarethanesi tercümanı yüzbaşı Gerard Parker japonların elinde mevkuf bulunmakta olan albay Spearsi ziyaret etmek üzere Kalgana gitmiştir.

Şimdiden Pekine muvasalat etmiş olan Parker Spearsi yarın göreceğini ümid etmektedir. Bu ziyaretin gayesi Spearsin sıhhatta olup olmadığını ve kendisine iyi muamele edilip edilmediğini tahkik edip öğrenmektir.

=★★=

Semplon treni

Kaza tahkikatı bitti

Paris, 14 (Radyo) — Semplon trenin hâdisesi hakkındak tahkikat bitmiş, altı kişinin öldüğü ve yetmiş kişinin yaralandığı tespit edilmiştir.

=o=

Şikâyet ettiler

Alman-Fransız cemiyeti reisi Paris'ten koğuldu

Paris, 14 (Radyo) — Alman sefiri Kont Delçep bugün başvekil Daladiye ile hariciye nazırı jorj Boneyi ziyaret etmiş ve Alman - Fransız dostluk cemiyeti reisi (Apeç) in hudud haricine çıkarılmasından şikâyet etmiştir. jorj Bone, bu adamın Pariste oturmasına imkân olmadığı cevabını vermiştir.

Merkezî Çin'de

Nehirler taştı, her taraf su altında

Paris, 14 (Radyo) — Pekin, Tiyençin ve Moğdon havalisi, mütemadiyen yağan yağmurlardan taşan nehirlerin suları altındadır. Hasarat büyüktür. Tufanın fazlalaşmasından endişe edilmektedir.

Münakalât Vekilimiz

Tırhan vapurunda gördüklerinden memnun oldu

İstanbul, 14 (Telefonla) — Münakalât Vekili Ali Çetinkaya bugün Tırhan vapurunu gezmiş ve müşahedelerinden memnun kaldığını söylemiştir.

Vekil, diğer vapurlarda da mürettabat için temiz karyolalar yapılmasını emretmiştir.

SON HABERLER

Reisicumhurumuz, Başvekil ve Vekiller, Trakya manevralarını takip edeceklerdir

Mareşalımız generallerle birlikte dün Trakyaya hareket ettiler. Hazırlıklar bitti. Manevralar yarın başlıyacaktır

İstanbul, 14 (Telefonla) — Başvekil doktor B. Refik Saydam, Vekillerle birlikte manevraları takip etmek üzere yarın Trakyaya hareket edeceklerdir.

Mareşal Fevzi Çakmak, Orgeneral Asım Gündüz, General Salih ve İstanbul kumandanı General Halis de bu sabah otomobillerle Trakyaya gittiler.

Reisicumhur treni, Sirkeci istasyonunda beklemektedir.

Manevra hazırlıkları tamamen bitmiş ve manevra kumandanı Orgeneral Fahreddin Altay, bütün kıtaatı teftiş eylemiştir. Kıtaat, yarın mevki alacak ve öbürgün de ilk harekât başlıyacaktır.

Millî Şef İsmet İnönü dün öğleye kadar Florya deniz köşkünde istirahat buyurmuşlar, saat 13 e doğru refakatlerinde refikaları, yaverleri olduğu halde Küçükçekmeceye doğru bir gezinti yapmışlardır. İsmet İnönü 20 dakika süren bu tenezzühten sonra, köşklerine avdet buyurmuşlardır.

Millî Şef öğleden sonra hiç bir yere çıkmamışlar, saat 18 de Mareşal Fevzi Çakmağı ve müteakiben Dahiliye Vekili Faik Öztrakı kabul buyurmuşlardır. İsmet İnönü Mareşalı uzun müddet yanlarında alıkoymuşlardır. Reisicumhurun salı günü manevra sahasına hareket etmeleri kuvvetle muhtemeldir.

Millî Şef

Başvekil B. Refik Saydamı kabul ederek uzun müddet konuştular

İstanbul, 14 (Telefonla) — Millî Şef İnönü, bugün Ankaradan gelen Başvekil Dr. B. Refik Saydamı Dolmabahçe sarayında kabul etmiş ve yemeğe alıkoymuştur.

Reisicumhurumuz müteakiben Başvekille saat on bşe kadar konuşmuştur.

=oo=

Polonya-Rusya

Ticaret muahedesi, dünden itibaren mer'iyet mevkiine girdi

Varşova, 14 (Radyo) — Polonya - Sovyet ticaret muahedesi , bugün meriyet mevkiine girmiştir. Polonya, bir milyon İngiliz lirası kıymetinde ilk parti kömürün yarın Gdinya limanından Rusyaya sevkedilmesini emretmiştir.

Japonyanın siyaseti

Antikomintern Paktının takviyesini istemekle iktifa edecektir

Tokyo, 14 (Radyo) — Başvekil Baron Hiranuma, bugün imparatorun sayfiyesine gitmiş ve huzura kabul edilerek, beynelmilel vaziyet hakkında Mikadoya izahat vermiştir.

Alâkadar mehafilde söylendiğine göre, japonya hükûmeti, yalnız antikomintern paktının bazı hükümlerle takviyesini istiyecek ve Avrupa işlerine karışmamak hususundaki siyasetini değiştirmiyecektir.

Ingiltere-Portekiz

Karmona, cenubî Afrikada tezahüratla karşılandı ve bir söylev verdi

Londra, 14 (Radyo) — Portekiz cumhur reisi Karmona, Mozanbin müstemlekelerini gezdikten sonra Cenubi Afrikaya gitmiş ve büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Karmona irad ettiği bir nutukta, Portekizle İngiltere arasında mevcud kuvvetli ve eski dostluğun bir kat daha arttığını ve sarsılmaz bir şekil aldığını söylemiştir.

Yahudi aleyhtarlığı

Alman gençleri, Bratislava yahudilerini soyup soğana çevirmişlerdir

Paris, 14 (Radyo) — Pragdan haber veriliyor:

Zabıta Yahudi gazinolarında Yahudilerden başka kimsenin gidip oturmamasını emretmiştir. Yahudi gazinolar, kapılarına birer levha asmağa mecbur tutulmuşlardır.

Londra, 14 (Radyo) — Taymis gazetesinin verdiği bir habere göre, geçen cuma günü Bratislavda yakılan üç Yahudi havrasından başka, bir çok Yahudi evleriyle mağazaları soyulmuş, vitrinler parçalanmış ve umumî bir yağma yapılmıştır.

Zabıta, her şey olup bittikten sonra meydana çıkmış ve bittabi suçlulardan kimseyi bulamamıştır. Yağmanın, Alman gençleri tarafından yapıldığı söyleniyor.

Moskova müzakereleri

Türkiye, Romanya ve Polonya ile de müzakerelere girişilmesi isteniliyor

Moskova, 14 (Radyo) — Askerî müzakereler, bugün de devam etmiştir. İngiliz ve Fransız heyetleri; müzakerelerin, sağlam esaslara dayanması ve biran evvel sona ermesi için mareşal Voroşilof tarafından gayret sarfolunduğuna kanaat getirmişlerdir.

Alâkadar mehafilde söylendiğine göre, Türkiye, Romanya ve Polonya ile de askerî müzakerelere başlanması isteniyor.

Satie davası

Bu ayın 24 cü günü başlıyor. Maznunlara tebligat yapıldı

İstanbul, 14 (Telefonla) — Denizbank suiistimali maznunlarından Tahir Kevkep ile mühendis Neşet, bugün Ağırceza kalemine götürülerek isticvap edildiler. Muhakemenin ayın yirmi dördünde başlıyacağı kendilerine tebliğ olundu.

Yusuf Ziyaya da yarın tebliğ olunacaktır.

Almanya ve Italya

Tehdid, kurnazlık veya pazarlıkla hiç bir şey koparamıyacaklardır

Paris, 14 (A.A.)— Berschesgadendeki Alman - İtalyan müzakereleri hakkında Jour gazetesi diyor ki:

«Alman - İtalyan konşmalarının tam sumulü hakkında hiç bir fikir edinmek henüz güçtür. Maamafih, öyle anlaşılıyor ki, İtalya katî bir taahhüd altına girmek ve bugünkü gerginliğin silâhlı bir ihtilâf halini almasını istemediğinden hiç bir karar verilememiştir.

Salzburgtan alınan haberlere göre Alman hariciye nazırının yakınları Berlin ile Roma arasında diplomatik yollarla müzakereye devam edileceğini söylemektedir.

Berlinin diplomatik mehafilinin intibaı ise bu müzakerelerin umumî neticelerini ancak hâdiseler gösterebileceği merkezindedir.

Figaro gazetesi diyor ki:

«Ne bizden ne de müttefiklerimizden tehdid, kurnazlık veya pazarlık ile hiç bir şey alamazlar. Totaliter devletlerin siyasetlerini hakikata usulluğa intibak ettirmeleri yahud da harp yapmaları lâzımdır. Bundan başka yapacakları hiç bir şey kalmamıştır.

Jurnal da şöyle yazıyor:

«Varşovadan alınan haberlere bakılırsa gerek Polonya hükümet merkezinde gerek Danzig serbes şehir meselesinin halli için bazı projeler tasarlanmaktadır. Bu hususta iki plânın tetki kedilmekte olduğu söyleniyor. Bu plânlardan birincisi Danzigdeki milletler cemiyeti otoritesinin kaldırılması ve yerine müşterek bir Almanya - Polonya idaresinin konulmasını derpiş etmektedir. İkinci plân ise daha teferrüatlı olup Danzig toprakları Almanya ve Polonya arasında taksim olunacak ve bizzat Danzig şehri ise müşterek Almanya - Polonya idaresi altına geçecektir.

Ekselsior gazetesi de şu haberi veriyor:

«Berlinden geç vakit Londraya gelen bir haberde Berchtesgaden müzakereleri hakkında şu izahat görülmektedir:

İtalya hariciye nazırı kont Ciyano Danzig meselesi yüzünden İtalyayı Almanyanın arkasında bir harbe sürüklemek istememiştir. Mussolinin kanaati şudur: Eğer Almanya Danzigi ilhak ederse İngiltere, Fransa ve Polonya müdafaaya hazır bulunuyorlar. Ciano, İngiltere, Fransa, İtalya, Almanya ve Polonya arasında beşler konferansı akdini ve Danzig meselesinin sulh yolu ile hallini Hitlere teklif etmiştir.

Hitler İtalyadan çelik paktına iltihak etmeleri için Macaristan ve Bulgaristan üzerinde tazyik yapmasını istemiştir.

Ispanya kabinesi

Dün yemin etti

Madrid, 14 (Radyo) — Yeni kabine, bugün Frankonun huzurunda yemin etmiştir. Yeni kabine, neşrettiği bir beyannamede, halka otarşiye alışmasını tavsiye eylemiştir. ,

=★=

Yahudi kongresi

Yarın Paris'te toplanıyor

Paris, 14 (Radyo) — Yahudi kongresi, çarşamba günü burada toplanacaktır. Dünyanın her tarafından yahudi delegeleri gelmiştir. Kongre, Filistin meselesini ve ingilterenin beyaz kitabını müzakere edecektr.

=oo=

Kalamış

Vapuru köprüye çarptı

İstanbul, 14 (Telefonla) — Kalamış vapuru, bugün Köprüye çarpmış ve bir dubayı parçalamıştır.

Hitler

Söylev vermiyecek

Berlin, 14 (A.A) — Alâkadar mahfiller Burckhardtın geçen hafta Berchtengade nde Hitleri ziyaret ettiğini tekzip etmemektedirler. Ayni mahfiller bunu mukabil bir nutuk irad etmek üzere Hitlerin 15 Ağustosta Reichstagı içtimaa davet edeceği hakkındaki haberi katiyetle tekzib etmektedirler.

=oooo=

Ali Mahir paşa

Yeni kabinenin teşkiline memur edildi

Kahire, 14 (Radyo) — Kral, saray nazırı Ali Mahir paşayı yeni kabinenin teşkiline memur etmiştir.

Yolculara Kolaylık

İstanbul, 14 (Hususî) — Şehrimizde bulunan Münakalât Vekili Ali Çetinkaya istirahat için Büyükdereye gitmiştir.

Denizyolları umum müdürü İbrahim Kemalin vapurlardaki teftişleri bitmiştir. Umum müdür elde ettiği neticeyi Vekile anlatacaktır. Tayfaların vazifeleri üzerinde esaslı tetkikat yapılmış, vazifesini ihmal etmiyen müstahdemlere mükâfat verilmesi keyfiyeti kesbi katiyet etmiştir. Fakat vazifesini ihmal eden tayfalar için de ceza tertip edilecektir.

Liman işletme umum müdürü Raufi Manyas, İstanbul ve İskenderun limanlarına aid işler üzerinde Vekile izahat verecektir. İskenderun limanı kadrosu hazırlıkları ikmal edilmek üzeredir. Yakında İskenderun limanına bir müdür tayin edilecektir.

Kombine biletler

Denizyolları umum müdürlüğü, Münakalât Vekâletinden aldığı emir üzerine köprü ile Bostancı arasında kombine bilet ihdası üzerinde tetkikata başlamıştır. Bu hususta belediye ve Kadıköy tramvay şirketi ile temaslar yapılacaktır. Kombine biletler daha ziyade yazın halkın sayfiyelere ucuzca gidip gelmesini temin maksadiyle vücuda getirilecektir. Bu sene mevsim geçmekte olduğundan verilecek kararın gelecek yaz tatbikine başlanması da ihtimal dahilinde görülüyor.

İkinci mevki yolculara kolaylık

Vapurlarda ikinci mevki biletle seyahat eden yolcular deniz havasından istifade edememekte, alt kat salonlarda oturmıya mecbur edilmektedir. Kışın güvertenin baş kısmı ikinci mevki yolculara ayrıldığı halde yazın ot minder konarak üst katın tamamen birinci mevki yolculara tahsis edilmektedir.

Yazın da güvertenin baş kısmının ikinci mevki bilet alan yolculara tahsisi evvelce tamim edildiği halde bu cihete riayet edilmediği görülmüştür. Bunun üzerine tekrar bir tamim ile önümüzdeki pazar gününden itibaren güverte baş kısımlarının ikinci mevki yolculara tahsis edilmesi bildirilmiştir.

Yahudiler

Habeşistana mı gönderiliyor?

Viyana, 14 (Radyo) — Beynelmilel Yahudi yardım komitesi, Romaya beş kişilik bir heyet göndermiş ve Avrupanın muhtelif yerlerinden hicret eden Yahudilerin Habeşistanda iskân edilmelerini İtalyaya teklif eylemiştir. Habeşistana gönderilecek Yahudiler için yapılacak köyler, yardım komitesinin parasiyle inşa olunacaktır.

Belçikast gemisi

Donanmaya iltihak etti

Londra, 14 (Radyo) — Belkast gemisi bitmiş ve bugün donanmaya iltihak eylemiştir. Bu gemi ile İngiliz donanmasının birinci sınıf kruvazörleri altmışa baliğ olmuştur.

Nevyorkta

Müthiş bir tren kazası

Londra, 14 (Radyo) — Nevyorkdan haber veriliyor. Henüz tafsilâtı alınamıyan bir tren kazası neticesinde yirmi iki kişi ölmüş ve 114 kişi yaralanmıştır.

Ziraat Vekili

Hafta sonunda şehrimize gelecek

İstanbul, 14 (Telefonla) — Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen, perşembe günü şehrimize gelecek ve burada bir gün kaldıktan sonra, tetkikat için İzmire gidecektir.

Bolu, 14 (A.A) — Ziraat Vekili Muhlis Erkmen refakatinde Orman umum müdürü olduğu halde dün akşam buraya gelmiştir.

Ziraat Vekili bugün vilâyet makamında mıntakamızı alâkadar eden muhtelif ziraî işlerle orman işletmesi etrafında tetkikatta bulunmuştur.

HİKÂYE:

Yaşlı Çınar

Kapıya iki kerre daha vuruldu. İhtiyar bir gözünü açtı. «bir fırtına olacak» diye düşündü. Fakat yorgun başını kaldırmadı. Doktor öğleden sonra gelmişti. Üç batın teşkil eden aile efradı büyük babanın etrafında toplanmışlardı. Büyük baba bu sene ikinci defa olarak bir kriz geçiriyordu. Bu belki de sonuncusu olacaktı.

janselen damadına:

— Git de Antlen ile Büssüyü bul, demişti. İp ve âletler odunlukta duruyor. Onlar gece çalışacaklar. Ağacı devirsek önümüz açılacak ve koskocaman bir çayırlık kazanmış olacağız.

Allahtan ihtiyar bu işin farkında değildi. O ağacın kesilmesine tamamiyle muarızdı. Fakat evde büyük baba ile bu iş için münakaşa etmezli. Arada bir küçük kızı şaka olsun diye ve bir gözünü kırparak:

— Büyük baba derdi, bir sabah gözünü açtığın zaman karşında ağaç yerine Doroak yolunu bulacaksın.

O zaman ihtiyar kızar ve:

— Ben artık, derdi, ömrümün sonuna geldim. Öldüğüm zaman beni onun gölgesine gömeceksiniz.

Sonra başını havaya kaldırarak ağaç çileği kokan havayı teneffüs ederek konuşuyor, konuşuyordu. Büyük babanın bu inadına bütün aile tahammül gösteriyordu. O nihayet burasının sahibi idi. Güneşe hasret çeken aile onun elinin bir tek hareketiyle olduğu yerde kalıyordu.

O, muhakkak ihtiyar bir adamdı. Fakat nihayet, yaşına rağmen canlı bir adamdı.

— Ey gençler, diye bağırırdı. Sizi bu ağaca böyle düşman eden sebep nedir? O sizin hepinizin doğuşunu seyretti. Gidip şu mezarlıkları şöyle bir dolaşın, orada yatan bütün ölüler bu ağaç için ne düşündüklerini size söyliyeceklerdir.

İlkbahar gelmişti. Fena bir ilkbahar.... Erik ağaçları çiçek açmış, her taraf yemyeşil olmuştu. Fakat fenalık tabiatta değildi. İhtiyar bu ilkbaharda kendini iyi hissetmiyordu. Şehirde olsa bir sürü doktor gelir, bir yığın ilâç tecrübe edilirdi. Fakat köylerde perhiz etmek ve kendi yaşını unutmağa gayret etmek lâzımdır. Seksen üç yaşında idi. Tabiî bu yaşta böbrekler mükemmel işliyemez, insan geçen senenin şarabını eski lezzetiyle tadamazdı. Evvelâ bacaklarında bir dermansızlık ve sızı hissetmeğe başlamıştı. Sonraları rahat uyku uyumamağa, yemek zamanları midesinde iştihasını tamamiyle kesen bir şişkinlik hissetmeğe başladı. İhtiyar bu halinden hiç kimseye bahsetmemişti. O, mağrur bir adamdı. Fakat arada bir tarlasında sürülmüş bir yol karşısında hareketsiz kalıyor ve elinden giden gençliğin hasretini derinde duyuyordu. Bu gençlik kendisinden çok uzakta değil di. Ona her an tekrar kavuşmak mümkündür gibi geliyordu. Hasta bir hayvan gibi yalnızlık arıyordu. Diğer taraftan işleri de onu endişelendiriyordu. Dua çanları ona günde on kere çalıyormuş gibi geliyordu. Çalmadığına emin olduğu halde bu çanların çaldığını duymak ve ve bunun bir galat his olduğunu bilmek pek de hoş bir şey değildi. İşte, bir akşama doğru çanlar tekrar çalmağa başlamışlardı. Yoksa Fransada seferberlik mi ilân edilmişti ? Yok canım, çanlar çalmıyor, kulaklar çınlıyordu.

Çayırın üzerinde iri bir gölge yatıyordu. Üzerinde de sineklerin uçuş tuğunu gören aile efradı: «Eyvah, diye bağırmışlardı. Büyük baba öldü galiba.»

Fakat gençler yanılıyorlardı. Büyük baba ölmemişti. Büyük bir gayret sarfiyle yerinden doğrulmuştu. Herkesin yüzüne ayrı ayrı baktı ve sanki hiç bir şey olmamış gibi onlardan piposunu istedi.

— Bu sefer ölmedim hepinize geçmiş olsun.

Çünkü o herkese karşı biraz hırçın ve sertti. Herkes bütün bu âlemi kısa bir zaman sonra büsbütün terkedeceğini pek iyi biliyordu. Günler hâdisesiz geçiyordu. Fakat pantekot yortusunda sihirbazın değneğini daha büyük bir şiddetle eline çarpmıştı. janselen ağlaşan kızlarını yatmağa gönderdi.

İhtiyar, uzandığı yerde sık sık ve zorlukla nefes alıyordu. Artık herşey bitmiş addedilebilirdi.

İhtiyar çınar ağacını kesmek için daha bekliyebilirlerdi. Fakat bir komşudan gündelikle tutulmuş olan Anten ve Büssü ancak bu akşam için serbesttiler. İşte bunun içis ağacın işinj de bu akşam bitirmek istiyorlardı.

Üç yüz sene oraya gölge salmış olan ve bağrında bir sürü küçük yuvacıklar barındıran bu muazzam ağaç biraz sonra çimen üzerine devrilmiş olacak... Büyük baba balta seslerini işitiyor. Fakat düşünmüyor. Tam düşüneceği zaman da kalbi duruyor.

Kızlarından biri :

— Allahım ,diye haykırıyor, öldü.

İşte ihtiyarın yüzü büyük bir sükûn ifade ediyor. Ağır göz kapakları kapanmış duruyorlar. Derhal çenesini bağlıyorlar. O hâlâ nefes alıyor, fakat kimse bunun farkında değil. Aklı başına geliyor. Ancak kımıldanamıyor. Üzerine geçirilen çarşaf onu sımsıkı bağlamış.

Sabahın saat dördü. Güneş doğmak üzere. Kadınlar birer birer ölünün yattığı odayı terkediyorlar. Dışarıda şafak sökmek üzere sonra ne oluyor, biliyor musunuz? Bir ağaç keser gibi insan ölmüyor.

Bir gayret sarfederek dirsekleri üzerinde doğrulan ihtiyar çenesini bağlıyan bezi çözüyor ve ağzına tıkanmış olan pamukları tükürüyor. Evde herkes şimdi derin bir uyku içindedir. Pencereden giren ay ışığı odayı gündüz gibi aydınlatıyor.

«Ay, diye düşünüyor, şimdiye kadar hiç bu kadar parlak bir ışıkla odayı aydınlatmamıştı. Ağaç dalları arasından nasıl böyle süzülebiliyor? Bu işte bir gayritabiilik var.»

Yerinden kalkıyor. Zifaf gecesi bir delikanlı hafifliği ile değil amma , ne de olsa ayakta duracak hali var. Gırtlağını sıkan düğümü çözüyor ve sallana sallana kapının önüne kadar yürüyor, tokmağı çeviriyor ve kapıyı açıyor.

Karşısında yere yıkılmış ve kendisinden daha fazla ölmüş çınarı görüyor. Kulakları şiddetle çınlıyor.

— Ahlâksızlık, diye bağırıyor, benim çınarımı kesmişler.

Onun bu çınara neler söylediğini kimse öğrenmiyecektir. Omuzları hıçkırıkla çalkanıyor. Titrek elleri bu ölü ağacın diri ziynetlerini teşkil eden yeni bitmiş genç dallarını okşuyor. Sonra birden bu eller havaya kalkıyor ve iri vücud havada bir kavis çizerek büyük çınarın sıkleti altında hışırdayan dalları üzerine yıkılıyor. Gğzlerini kapıyor.

Bu defa bu gözler bir daha açılmıyacaktır.

Ertesi sabah onun ölüsünü, genç yapraklarını kendisine ölüm yatağı yapan sevgili arkadaşının kucağında buluyorlar.

Takas limited şirketi bilfiil işe başladı

Takas limitet şirketi bilfiil işe başlamıştır.

Muhtelif memleketler için tesbit olunan pirim nisbetleri Ticaret Odasına gelen bir telgrafla aşağıdaki şekillerde gösterilmiştir.

İş'arı ahire kadar takas prim fiyatlarımız şunlardır:

Peşin alışlar İngiltere 80, Belçika 70, Felemenk 68, İsveç 51, Enter sanjabel 71..

Alivre Eylûl, teşrinievvel alışlar ayni sıra ile 78, 68, 66, 49, 69 dur.

Satışlarımız ayni sıra ile 82, 72, 70, 53, 73.. Fransa seksen sekize satıcıyız. Tescil ve ihracı yeni mukavelenin meriyetinden sonra yapılması şartiyle Eylûl, teşrini evvel alivresini yüzde yüz üzerinden elliye alıcıyız.

Mezuniyet

Torbalı hükûmet tabibi B. Cafer Reele on gün izin verilmiştr.

Belediye memurları

Tekaüd kanunu lâvihası

Belediye memurları için hükûmetçe bir tekaüd kanunu lâyihası hazırlanmaktadır. Bu kanuna hazırlık olmak üzere belediye memur ve müstahdemleri için cedveller hazırlayarak gönderilmesi dahiliye vekâletinden vilâyete bldrilmiştr .

Gelen tamimde deniliyor ki

1 — Amele, tanzifat amelesi, hademe gibi müsthademin hariç itfaiye efradı dahil olmak üzere belediye memur ve müstahdemlerinden 1940-1949 seneleri içinde bilfiil 25 sene hizmet müddetini dolduranların unvanı memuriyetini, aldıkları maaş ve ücret miktarlarını, hangi sene tekaüd olacaklarını ve maaşlarını gösterir cedvellere göre her belediye tarafından, 940 senesinde 25 seneyi ikmal etmiş veya edecek memur ve müstahdemler için bir cedvel, 941 senesinde 25 seneyi ikmal etmiş veya edecek memur ve müstahdemler için ayrı bir cedvel nihayet 949 senesinde 25 seneyi ikmal etmiş veya edecek memur ve müstahdemler için ayrı bir cedvel olarak, 10 cedvel tanzim edilecektir.

2 — Belediyede müstahdem ve birinci maddenin şumulü haricinde bulunan muvakkat müstahdemler için ayrı bir cedvel tanzim edilecektir .

3 — Belediye bütçesinin 939 varidat yekûnu,

4 — 939 senesi belediye bütçelerinden memurlara verilen maaş yekûnu

5 — 939 senesi belediye bütçelerinden birinci maddede yazılı memurlara verilen ücret yekûnü.

6 — 939 senesi belediye bütçelerinden ikinci maddede yazılı muvakkat müstahdemine verilen ücret yekûnü her belediye tarafından ayrı ayrı bildirilecektir.

Belediyelerce verilecek, malûmatın her hangi bir yanlışlığa mahal kalmamak üzere vilâyetçe tetkikinden sonra en geç 25 Ağustosa kadar postaya verilecektir.

Birinci kısım reisi Gümüşhaneye tayin edildi

İzmir emniyet müdürlüğü birinci kısım âmirliği B. Ziya Özdemir, Gümüşhane emniyet müdürlüğü adlî kısım reisliğine tayin edilmiştir. B. Ziya Özdemir, izmirde çalıştığı müddetçe nezaketi ve iyilikleriyle çok sevilmiş, çalışkanlığiyle takdir edilmiş, herkesin nezaketini kazanmış bir zattır. Yeni vazifesinde de muvaffakıyetler dileriz.

Yaş üzüm sevkıyatı başlıyor

İstanbul yaş meyva ve sebze satış kooperatifleri birliği, izmir ve havalisi yaş meyva ve sebze tarım satış kooperatifiyle anlaşmış, dış piyasalara yaş mayva, bilhassa yaş üzüm ihracı için tertibat almıştır. İlk olarak bugün 20.000 kiloluk bir parti, Selânik yoliyle Londraya sevkolunacaktır. Karaburun havalisi üzümlerinden hazırlanan ilk parti, bugün bir motörle Selâniğe sevkedilecektir. Bunu diğer partiler takip eyliyecektir.

Zevce katili

Bir sene evvel Eşrefpaşada karısı Bn. Fikriyeyi bıçakla müteaddid yerlerinden yaralıyarak öldüren İbrahim oğlu Mehmed Alinin Ağırceza mahkemesinde devam etmekte olan muhakemesi sona ermiştir. Hâdisede cezayı hafifletici sebepler nazarı dikkate alınarak Mehmed Alinin dört sene, on ay(20 gün ağır hapse konulmasına, iki ay amme hizmetlerinden memnuiyetine ve 600 lira ölüm tazminatına mahkûmiyetine karar verilmiştir.

Bir kaza

Seferihisar kazasında Camii kebir mahallesinde Ahmed oğlu Mustafa Alkaya, kırma tüfeğini kurcalarken ateş aldırmış, Yusuf oğlu 12 yaşlarında Durmuş Altınbaşı sol kasığından ağır surette yaralamıştır. Yaralı Durmuş, yarasından müteessiren ölmüştür. Suclu tutulmuş, adliyeye verilmiştir

Borsa-Piyasa

Zahire borsası İZMİR

110 ç. arpa	3 50
50 B. pamuk	43 75

Kendi kendine yaralanan ölmüş

Torbalı kazasının Kızılca nahiyesine bağlı Karakızlar köyünde Ali oğlu 15 yaşlarında Hasan ile ayni köyde Yusuf oğlu Hasan arasında bir su meselesinden kavga çıkmıştır. Bu kavga esnasında 15 yaşlarında Hasan, tabancasını ateş aldırmış ve kendisi yaralanarak ölmüştür. Torbalı adliyesince hâdise tahkikatına başlanmıştır.

Tayin

İzmir Nafıa müesseseleri ve şirketler başkomiserlik kâtibi B. Osman Ertinan, komiserlik kitabet servisi şefliğine tayin edilmiştir.

PARA BORSASI ANKARA

Sterlin	5 9025
Dolar	126 08
F. Frangı	3 34
Liret	6 63
İsviçre R.	28 4675
Florin	67 545
Rayşmark	50 605
Belga	21 4175
Drahmi	1 0775
Leva	1 5525
Çekoslovak kr.	4 32
Peçeta	13 97
Zloti	23 7325
Pengü	24 34
Ley	0 9012
Dinar	2 88
Yen	34 46
İsveç kr.	30 43
Ruble	23 79

ESHAM ve TAHVİLAT ANKARA

1938 Türk borcu 2.	19 35
Şark değirmenleri	20 03

Manisa Vilâyet Şûrası Dün Toplandı

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Enstitüsünde toplandı.

Toplantıda merkez daire rüesası, kaymakamlar, nahiye müdürleri, nahiyelerden seçilen iki köylü iştirak etti. Herkes kendine ayrılan yerleri aldı; bazı kazalardan müzakeratı takip için gelenler vardı.

Saat onda vali Bay Faik Türel riyaset kürsüsüne geçerek aşağıdaki açılış nutkunu okudu.

Birinci vilâyet şûrasının sayın üyeleri;

Şûrayı açarken her şeyden önce vilâyetin bütün ihtiyaç ve menfaatleri üzerinde selâhiyetle durarak isabetli kararlar almak mevkiinde bulunan sizlerle karşı karşıya bulunmaktan duyduğum büyük sevinci ve saadeti ifade etmeliyim.

Derhal ilâve etmek lâzımdır ki, büyük idealin tahakkuku yolunda her zaman, her yerde daima ön safta bulunmak şerefini ihraz eden nurlu ve şuurlu Manisanın bu işte de gösterdiği alâka ve hassasiyet pek yüksek olmuştur. Bu tezahür aldığımız teşebbüslerin muvaffak sonuçlar vereceğini müjdeleyen mesud bir hâdisedir.

Hepinizi yüksek sayıgı ile selâmlar mesainizde mesud başarılar dilerim.

Aziz arkadaşlarım,

Hepinizin malûmudur ki, bütün işlerde teknik ve plânlı esaslar dahilinde çalışmak muvaffakıyetin başlıca âmili, hatta esaslı şartıdır.

Bütün faaliyet hayatında ferdler, ve umumî çalışmalarda realitelere ve müsbet ilimlere dayanarak objektif ve realist olmak hakikati bulmanın yegâne yoludur. Kısa yolu seçmek, zaman ve mesafe mefhumlarını azaltmak bilhassa görülecek işleri çok olan bizler için lüzumlu, faydalı, hatta zaruridir.

İnkâr edilmez bir hakikattir ki, vilâyetimizin her faaliyet sahasında doldurulacak büyük boşlukları, karşılanacak âcil ihtiyaçları var.

Bu toplantının başlıca hedeflerinden biri ve belki de birincisi, plânlı çalışma esaslarını kurmak, bütün faaliyetleri buna göre tanzim ve idare imkânlarını temin etmektir. Cumhuriyet idaresi devrinde kısa zamanda asırlara ve devirlere sığamıyacak kadar büyük eserler ve âbideler yaratan dinamik hareket feyiz ve ilhamını bu idealden almıştır.

Asırların binbir menafi âmil ve tesirine yakın işgal faciasına, yangın felâketine, büyük iktisadî krizlere rağmen her sahada şehirlerimizin kurulup düzetilmesinde, sosyal hayatta, kültür, bayındırlık, ekonomi, endüstri işlerinde hülâsa bütün yükselme ve ilerleme hareketlerinde her göreni hayret ve takdirlere düşüren hamle ve eserler çok büyük olmakla beraber yapılması ve başarılması lâzım gelen işler de bunlardan az değil bilâkis pek çoktur.

Mahallî idareler manzumesine dahil olan vilâyet, belediye ve köy idareleriyle sosyal ve kültürel müesseseler faaliyet programlarını ihtiyaç ve iktidarlarına göre tahakkuk ettirmek yolundadırlar.

Devletin aldığı ve almakta olduğu esaslı tedbirler bunları daima ileri götürmekte memleketin umumî refah seviyesini yükseltmektedir.

İş bölümü esasına göre takibe tutulan amme hizmetleri bir hedefte millet ve memleketin umumî refah ve saadeti üzerinde toplandığına göre gayeleri müşterek olan müesseselerin bütün organlarını muvazi, biribirine tamamlayıcı şekilde sevk ve idarenin yukarıda temas ve arzettiğim maksadın kolayca tahakkukun da hadim olur. Hassa çoğalır, zaman, mesafe kısalır. Hareket ve faaliyet yorucu, hatta yıpratıcı ve zararlı olan hüviyetini kaybeder.

Vali bundan sonra yol işlerini ele almış, bunu bir misal olarak izah etmiş ve diğer işlerin de bu şekilde mütalea edilebileceğini anlatmıştır.

Valinin nutku şiddetle alkışlanmıştır.

Nutku müteakip arzuyu umumî üzerine reis vekilliğine Manisa parti başkanı Kenan Çapan, kâtipliklere Gördes belediye reisi Rahmi Erem Dağ Marmara nahiyesi müdürü Mesud seçildiler ve yerlerine geçtiler.

Nafıa, baytar, maarif, sıhhat, ziraat, belediye, ticaret, sanayi, hayır ve içtimaî yardım, köy işleri adıyle kurulan encümenlere seçilen zevatın isimleri okundu.

Vali; köy işlerinde ve köy davasında nasıl yürüyeceğimizi ve her işin köylüyü alâkadar ettiğinden köylü kardeşlerimizin de encümenlerde yer almasını arzu ettiğini bildirdi. Bu teklif kabul edilerek nahiyelerden gelen köylü arkadaşlar muhtelif encümenlere taksim edildiler.

Turgudlu kaymakamı Selâhiddin, köy işlerinde bütün kaymakamların iştirakinin doğru olacağını, ileri sürdü.

Vali, her arkadaş ayrıldığı encümenlerde işlerini bitirince diğer encümenlere iştirak edebileceklerini ve bir encümene mukayyed olmadıklarını, maksadın mudavelei efkâr ve neticeyi almak olduğunu söyledi.

Ahmedli nahiyesi müdürü köy işlerinde köy kanununun bazı maddelerinin müşkülâta yol açtığı seklindeki beyanatı üzerine vali şûranın kanun çerçevesi içinde çalışmak olduğunu söyledi ve uzun uzun izahat verdi.

Müteakıben encümenler faaliyete geçtiler. Celseye nihayet verildi

Teşekkür

Yuvamızın en büyük erkeği Fuad Yurdkoruyu ebediyyen kaybetmekten mütevellit büyük acımızı bizimle paylaşmak hususunda gösterdikleri samimî alâka ve lütuftan dolayı bütün dostlarımıza en kalbî minnet ve şükranlarımızı muhterem gazeteniz vasıtasiyle arzederiz.

Annesi Kardeşi
Seniye Yurdkoru **Suad Yurdkoru**
Eşi
Memnune Yudkoru

RADYO

İki günlük program

1639 M. 183 Kos./120 Vw Kw.
T. A. Q. 19.74 M. 15195 Kos./20 Kw.
T. A. P. 31.70 M. 6465 Kos./20 Kw.

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU

Öğle neşriyatı:

12.30 Program.
12.35 Türk müziği
1 — ..... - Rast peşrevi.
2 — Lemi - Rast şarkı - Sazın gibi sinem dahi.
3 — Lemi - Nihavent şarkı - Bir gül çıkarırdım.
4 — ..... - Kemençe taksimi.
5 — Reşad Erer - Nihavent şarkı - Aşkınla ben ey nevcivan.
6 — Osman Nihat - Hicazkâr şarkı - Ellere uzaktan bak.
7 — ..... - Saz semaisi.
13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
13.15-14 Müzik (Karışık program - Pl.)

Akşam neşriyatı:

19.00 Program.
19.05 Müzik (Dans müziği - Pl.)
19.30 Türk müziği (İnce saz faslı.)
20.15 Konuşma.
20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
20.50 Türk müziği (Klâsik eserlerden müteşekkil program)
21.30 Konuşma (Verem hakkında - Doktor Muhit Tümerkan tarafından)
21.45 Neşeli plâklar - R.
21.50 Müzik (Bir operanın tak dimi) Pl.
23.00 Son ajans haberleri, ziraat esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat)
23.20 Müzik (Cazband - Pl.)
23.55-24 Yarınki program.

Doktor
B. Behçet Uz
ÇOCUK
Hastalıkları mütehassısı
Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahenk matbaası yanında kabul eder.

Yangın

Seferihisar kazasında palamut yokuşu mevkiinde yangın çıkmış, iki hektar arazi dahilindeki ağaçlar zarar görmüştür. Yangın, halkın gayretiyle söndürülmüştür.

Ticaret müdürü

Yirmi günlük mezuniyetini istanbulda geçiren mıntaka ticaret müdürü B. Avni Sakman dün Ege vapuriyle izmire gelmiş, vazfesne başlamıştır.

ANADOLU
GÜNLÜK SİYASİ GAZETE
Sahip ve Başmuharriri
HAYDAR RÜŞTÜ ÖKTEM
Umumî neşriyat ve yazı işleri müdürü
HAMDİ NÜZHET ÇANÇAR
İDARE HANESİ
İzmir üçüncü Beyler sokak C. Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
TELEFON: 2776. Posta kutusu: 405
ABONE ŞERAİTİ
Yıllığı 1400, Altı aylığı 800 Kuruştur.
Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır.
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur.
ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

KUMANDAN, HAİNSİN!

Tertip eden: ANT SVOKU 174 Çeviren: Kâmi ORAL

Mahkeme azasından miralay Palye, maznun generalle avukatı arasında vukubulacak hususî mülâkatta hazır bulunmağı kabul etti

Reis — Başka mesul aramağa teşebbüs ettik mi, hemen yolumuzu kapatıyor ve mütemadiyen müşkülât çıkarıyorsunuz!

Maznun general — Son sözüm, ithamname mucibince biran evvel hakkımda karar vermenizi yalvarmaktır. Emin olunuz ki, ithamnamenin esasları dahilinde vereceğiniz karar, orduyu tatmin edecek, nizam ve intizamın kuvvetlenmesini temin eyliyecektir.

Reis — Mahkeme, kanaatine göre hüküm verecektir. Başka diyeceğiniz var mıdır?

Maznun general — Hayır. Yalnız, mafevkin emrine itaat etmiyenler hakkında askerî ceza kanununun tertip ettiği cezayı hatırlatıyorum.

Reis — Müdafaa vekilinin hazırlanması için, yarın sabah mahkemeye devam etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Maznun general — Bu gece benimle konuşmak üzere avukatıma müsaade olunacak mı?..

Reis — Avukatınız, gece ve gündüz sizinle temasta serbesttir. Bu hususta bir mani yoktur.

Maznun general — Avukatımla sırf askerî hususat etrafında konuşacağımdan, dilediğiniz takdirde mahkeme azasından da bir zat hazır bulunabilir.

Reis — Mahkemenin, avukatınızla konuşacağınız hususatla alâkadar olması lâzımgeleceğine kani değilim.

Maznun general — Kendi ihtiyarlarına bırakılırsa?

Reis — Hâkimlerden istiyen bulunabilir. Bu cihet, kendilerini alâkadar eder.

Maznun general — Teşekkür ederim. Mademki bir mahzur görülmüyor, müşavir Palyenin bulunmasını kendilerinden rica edeceğim.

Reis — Şu şartla ki, söylenecekleri mahkemede ifşa etmiyecek ve bu hususta bir imada dahi bulunmıyacaktır. Celseyi yarıma talik ediyorum.»

Celse tatil edildikten sonra, maznun generalle avukatı arasında vukubulacak mükâlemede hazır bulunmak üzere mahkemeden çıktım. Gece saat 22 de maznun generalin odasında bulunacaktım. Bu mülâkatta, maznun generalle avukatı arasında neler konuşulacağını anlamak, bana merak oldu. Maznun generalin, sırf askerî hususatı etrafında konuşacağını söylemesi, merakımı bir kat daha arttırdı.

Saat 22 de maznun generalin odasında bulunuyorum. Kapudan girince, kendisi ayağa kalktı ve çok müteessir bir çehre ile elimi sıktıktan sonra bir sandalye verdi. Generalin avukatı da hazır bulunuyordu. Aramızda şu mükâleme başladı:

— Azizim Palye, aramızdaki dostluktan hiç bir zaman şüphelenmedim. Şimdi de buraya kadar gelmek zahmetini gösterdiğinizden dolayı çok memnun oldum. Bundan dolayı bilhassa teşekkür ederim.

— Generalim, aramızdaki samimî münasebetler, beni buraya gelmeğe icbar etti. Bununla beraber, müdafaa vekilinizle konuşacağınız askerî hususatın ne olduğunu anlamak ta merak ettiğimi de saklıyamıyacağım.

— Burada konuşacaklarımız hakkında karar tefhim edilinceye kadar mahkemede ifşaatta bulumamanızı hasseten rica edeceğim. Karar verildikten sonra, ne isterseniz yapabilirsiniz. Beni bekliyen âkıbeti bilmiyorum. Bundan dolayı, itimad ettiğim kimseye bazı şeyler söylemek zaruretini hissettim.

— Generalim! Mahkemenin vereceği hüküm hakkındaki ısrarınıza hayret ettiğimi söylemek mecburiyetindeyim.

— Bu meseleyi burada bırakalım da, kendi mevzuumuza devam edelim. Şu anda sizlere tevdi edeceğim sır şudur: İtham altına alınmadan on beş gün evvel, Paris önündeki tepelerin müdafaası için erkânıharbiye ye bir takım plânlar vermiştim. Bu plânların birer sureti nezdimdedir. Paris önündeki tepelerin müdafasına pek yakında ihtiyaç hasıl olacağı kanaatinde bulunduğumdandır ki bu plânları tanzim edip, tetkik için erkânıharbiyei umumiyeye gönderdim. Bu plânların suretlerini size teslim edeceğim. İhtiyaç hasıl olduğu zaman meydana çıkaracaksınız.

— Geeralim! (İhtiyaç hasıl olduğu zaman) cümlesinden ne kastediyorsunuz?

— Erkânıharbiyei umumiyenin bu plânları tatbik etmek istememesi muhtemeldir. Halbuki, bu plânlar tatbik edilmez veya bunlar üzerinde en ufak bir tadil yapılırsa, Parisin tehlikeye düşmesi muhakkaktır.

— Bu plânları erkânıharbiyei umumiye dairesine gönderdikten sonra size cevap verildi mi?

—Arkadaşlar! Asıl beni üzen cihet budur. Zira, erkânıharbiyei umumiye reisi general Jofr, kendisiyle telefonda konuşup plânlar hakkında nazarı dikkati celbettiğim halde, bana cevap vermek tenezzülünde bulunmadı!

— Devam edecek —

Küçük Menderes'te

— Baştarafı 1 nci Sahifede —

bayı pek iyileşmiş ve o isir üzerinde çalışmakta olan kaymakam ve belediye reisinin halk lehine her gün bazı iyilikler ve yenilikler daha ilâve etmekte olduğunu gördüm. Belediye, normal ve programlı çalışıyor. Çok işliyen bazı yolların tamire muhtaç olduğu görülüyor. Kelâs nahiyesinde nahiye müdürü, iyi muvaffakiyetler elde etmiş, orası küçük fakat mamur bir kasabacık haline gelmiştir. Buranın bu hale inkılâbından halk alenî sevinç ve memnuniyet izhar ediyorlar. Ora köy idaresinin idarei hususiye malı olup köy idaresinin elinde bulunan eski mektep binasını tam bir mükemmeliyetle ele geçirmek arzu ettiklerini öğrendim. Bu arzunun yerinde olduğunu anladım. Bunu temin edeceğim. Birgi nahiyesinde de çalışma, göze çarpıyor. Bugünlerde muntazam surette borularla kasabaya su isale edeceklerdir. Adagide nahiyesinde keza, çalışma vardır. (125) metre tulünde ötedenberi mevcud, biraz da müteaffin bir derenin üzerini örttükten sonra dükkânlar yaparak çarşıya mamur bir ada halinde bir vaziyet kazandıracaklardır. Gölcük, Bozdağ tenezzüh yerleri her gün için rağbetini artırmaktadır. Gölcükten sonra Bozdağ da elektriğe kavuşursa çok iyi olacak.. Bozdağın oteli, gördüğüm bir plân üzerinde gelecek sene daha mükemmel bir hale getirilecektir. Bozdağ her ihtiyaca cevap verebilecek kadar insan kalabalığı mevcud, müteaddid asrî vesaiti nakliyenin tekâsüf ettiği bir şehircik oluvermiş. Ziyaretçiler ve mütenezzihin, oraya maddî menfaatler temin ediyorlar. Köylü halk, bundan tabiatiyle sevinç duyuyor.

Tire iyi bir halde.. Hükûmet karşısında orijinal tipte bir havuz bitirilmek üzeredir. Torbalının henüz tasdik edilmiş halihazır haritası ve planı yok.. Bunlar temin edildikten sonra imar yolunda güçlük görülmeden süratli hatvelerle yürünebilecek, bugünkü uzunluğu beş kilometre bulan bir sahada güzel, çok muntazam bir vaziyette binalar kondurulabilecektir.

Mahkeme

Bank Medelson için moratoryum ilân etti

Amsterdam, 14 (Radyo) — Geçen hafta tediyatını tadil etmiş olan Bank Medelson, mahkeme kararıyle moratoryum ilân etmiştir.

Kont Saki Münihe vardı

Munih, 14 (Radyo) — Macaristan hariciye nazırı Kont Saki, bugün buraya gelmiştir. Kont Sakinin Hitlerle konuşacağı zannolunuyor.

İnhisarlar

Şaraplık yaş üzüm alıyor

İnhisarlar baş müdürlüğü, İzmir civarında bağcılardan şaraplık yaş üzüm satın almağa başlamıştır. İdare bu yıl, fazla şarap imal edeceği için bir milyon kilo misket ve çekirdeksiz şaraplık üzüm satın alacaktır. Çekirdeksizler için tesbit ettiği mübayea fiyatı 3,5, misketler için 8 kuruştur.

Müstahsiller, bu fiyattan çok memnundurlar. İzmir civarında yetişen bütün misket üzümleri, inhisarlar idaresi tarafından satın alınacaktır. Bu nevi üzümlerden en nefis şarap imal edilmektedir.

İnhisarlar paviyonu:

Fuarda inhisarlar paviyonunda tadilen inşaata devam edilmektedir. Bu seneki inhisarlar paviyonu çok güzel olacak, fuarın açılış günü ziyaretçilere inhisarlar mamulâtından muhtelif hediyeler verilecektir. Satış kısmında ucuz ve soğuk bira satışı yapılacaktır.

Eşek çalınmış

Ödemişte Adagide nahiyesinde Polabatlar köyünde Hüseyin oğlu Mehmed Keskinin bir eşeği çalınmıştır. Eşeği çalan kıptı Kemal yakalanmıştır.

Yağmurun zararları

Manisa, Kemalpaşa ve havalisine yağan yağmurlardan, havalar serinlemiştir. Buraya akseden haberlere göre, yağmurlar sergilerde kurumakta olan üzümleri kısmen ıslatmış, bu suretle kalitelerini düşürmüştür. Zarar azdır.

İstanbula cumartesi akşamı ve pazar sabahı, bol yağmur yağmıştır. Ege vapuru yolcuları, vapur hareket ettiği sırada yağmurun şiddetlenmiş olduğunu söylemişlerdir.

Çitlenbekler yandı

Bergamada Kalearkası mevkiinde çıkan bir yangın, Hüseyin kâhyaya ait arazi dahilindeki çitlenbiklerin yanmasına sebebiyet vermiştir. Yangın halkın gayretiyle söndürülmüştür.

BAĞ YANGINI

Kemalpaşanın Kırovası-Karaağaç mevkiinde bağlar arasında yangın çıkmıştır. Bu yangında işçi Hakkı ile Abdullaha ait 20 dönüm bağ, 30 dönüm tarladaki 30 zeytin, 20 armut, 5 badem ağacı, ve 3300 zeytin delicesi yanmıştır.

Seyyah geldi

Yugoslavya bandıralı Lovçen vapuru ile İzmire bir miktar seyyah gelmiş, şehri gezmiştir.

Urla belediye büdcesi

Urla kazası belediyesinin 1939 yılı bütçesindeki sıhhat ve hayır işleri tahsisatı, sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince tasdik edilmiştir.

Mihverciler

— Baştarafı 1 inci sahifede —

re hakkı mucibince vuku bulmuştur. İki nazırı bugün mevzuubahsolan bütün siyasî meseleleri tetkik etmiş ve italyan - Alman siyasetinin tamamen beraber olduğunu müşahede eylemiş ve bu meselelerin halledilmesi lâzımgeldiğine ve halledilebileceğine kat'iyyen kani bulunmuştur.

Bittabi tetkik edilen meseleler arasında günün en had bir mahiyet arzede Danzig meselesi mühim bir rol oynamıştır. Demokrasilerin birleşmesi paktları Polonyanın hattı hareketinde artan bir dürüstlük intaç etmektedir. Bundan da yalnız Almanyanın şerefi en ağır bir tarzda ihlâl edilmiş olmuyor. Ayni zamanda Polonyadaki Alman tebaasına da fena muamele doğuyor.

Bu konuşma bütün meselelerde yüzde yüz bir mutabakat bulunduğunu göstermektedir. Hiç bir mesele muallâkta bırakılmıştır.

Kont Cianonun bu ziyaretini diğer mülâkatların takip edeceğine dair ecnebi mehafilde dolaşan şayialara had bir mahiyet arzeden bütün meseleleri tamamiyle intaç eylemiştir. Binaenaleyh başkaca müzakereler yapılmasına lüzum yoktur.

Yarı resmî Alman mahfillerinde iki nazır mülâkatını tebarüz ettiren fevkalâde dostluk ve samimiyet ehemmiyetle kaydedilmektedir. Bu da mihver devletleri arasında totaliterlerin yalnız dostluğunu değil, ayni zamanda kararlarındaki sürati de isbat eyler.

Paris, 14 (Radyo) — Eksselsior gazetesinin verdiği bir haberde, italya hariciye nazırı Kont Ciano, Mussoliniye atfen bir teklif yapmış ve Polonyanın da iştirakiyle Danzig için ingiltere, Fransa, italya ve Almanyadan mürekkep bir konferans aktedilmesini ileri sürmüştür.

Roma, 14 (Radyo) — Hariciye nazırı Kont Ciano, dün tayyare ile Almanyadan dönmüş ve derhal Mussolini tarafından kabul edilmiştir.

Paris, 14 (Radyo) — İyi haber alan mehafilde söylendiğine göre; Mussolini, Danzig için harp edilemiyeceğini açıkça Hitlere bildirmiş ve bu meselenin halli için tanzim eylediği projeyi Kont Ciano vasıtasiyle göndermiştir. Bu projeye göre;

1 — Uluslar sosyetesi ile Polonya komiserlikleri, 1941senesinden evvel lâğvedilecek,

2 — Danzig şehrinde Alman kanunları tatbik olunacak,

3 — Danzig gümrükleri Alman gümrükleriyle birleştirilecek.

4 — Limanın idaresi için Almanya ile Polonya arasında muhtelit bir komite teşkil olunacak ve bu suretle Polonyanın hakları mahfuz tutulacaktır.

Roma, 14 (A.A.) — Siyasî mahafil Salzburg konuşmaları hakkında D. N. B. Ajansının verdiği haberi iyi karşılamakta ve iki memleket dostluğunun bir kerre daha teyid edilmiş olmasından dolayı büyük bir memnuniyet göstermektedir. İki memleket haricî siyasetlerinde mutabakatın bir yakın olduğunu bütün dünyanın gördüğünü ilâve eylemektedir.

Mezkûr telgrafın Danzigte dahil olmak üzere bütün meselelerin halledilebilir olduğunu tasrih eylememesine hususî bir mana atfeden siyasî mahafil yeni bir mülâkatın derpiş edilmemiş olmasını iki devletin ideallerine doğru katiyetle yürüdüklerinin bir delili olduğunu söylüyor.

Tarihi kurtaralım

— Baştarafı Birinci sahifede —

hepsi de vardır. Fakat bizim muharrirlerimizin arzu ettikleri ve romanlarında diledikleri gibi tebarüz ettirdikleri şekil ve mahiyette değil.

Matbuat kanununa yeni ilâve edilecek tarihî ve millî vak'alara ve hakikatlere aid bu hükümlerin tek faydası şu olacaktır:

Türk matbuatında maziyi değil - çünkü onun delik deşik etmediğimiz yeri kalmadı - hali ve istikbali tahribe, tahrife müsaade etmemek.

Mefahirle de dolu olan mazimizi insafsız kalemlerin didiklemesinden kurtaramadık. Hiçolmazsa içinde yaşadığımız devrin hakikatlerini gene insafsız ve muhteris kalemlerin mürekkep değil, zehir saçan uçlarından korumuş olacağız.

Haydar Rüştü Öktem

Yurdsuz Museviler dün gitti

— Baştarafı 1 inci sahifede —

söyliyerek tehdidler savurmuşlardı. Fakat vapur hareket ettikten sonra hiç bir hâdise olmamıştır. Vali B. Etem Aykut, Küçük Mendres kazalarını teftişten dönünce vapurun hâlâ limandan ayrılmadığını görmüş, pazartesi günü saat 16 ya kadar vapurun behemehal limandan ayrılması için alâkadarlara kat'i emirler vermiştir. Bu emir, dün tayin edilen müddetten üç saat evvel yerine getirilmiştir..

600 museviyi hamil Parita vapurunun Filistine gittiği söylenmektedir. Bu musevilere yardım için Flistinden tayyare ile şehrimize gelmiş olduğunu yazdığımız beynelmilel musevi muhacirlerine yardım cemiyeti azasından gazeteci Ben Hur da bugün izmirden ayrılacaktır.

Danzigte

Polonyalı iki müfettişi hapsettiler

Danzig, 14 (Radyo) — Dün gece bir motörle liman dahilinde teftiş yapan Polonyalı gümrük müfettişlerinden iki kişi Almanlarca tevkif edilmiştir.

Çörçil

Majino hattını teftiş edecek

Paris, 14 (Radyo) — Viston Çörçil bugün Londradan buraya gelmiştir. Çörçilin, Majinoya giderek istihkâmları teftiş edeceği söyleniyor.

ESRARENGİZ DENİZALTI GEMİSİ: Y3

-27-

Yazan: ★★

Mejerden ses sada gelmeyince verdiği işaretlerin başka gemiler tarafından alındığını hükmederek ihtiyatla bekliyor ve tarassuda ehemmiyet veriyordu.

Fon Pithofen köprüde dürbinler elinde olarak dolaşıyordu. Bir hissi kabelvuku asabını bozmuştu. Maamafih soğukkanlılığını gaybetmemek için elinden geldiği kadar gayret ediyordu. Fon Pithofen köprü üzerinde dolaşıp ufukları kontrol ederken birdenbire:

— Hans oğlum, Allah aşkına, sen de bak.. Dedi.

Bunun üzerine ikinci süvari Hans

— Ne var kaptanım?

Diye sordu ve dürbünü eline aldı..

— Ufukta görünen tüccar gemisi değil mi?

— Evet, evet, hem de beklediğimiz gemi olacak.

— Ben de ayni fikirdeyim.

Dümenciye döndü.

— Dümeni sola kır.

Fakat dümenci nasılsa süvarinin emrini işitmemiş olacak ki, harekete geçmedi.

Bunun üzerine hiddetlenen Fon Pethofen sert bir lisanla:

— Ahmak -dedi- dümeni çabuk sola kır ve dikkat et. Alimallah kulaklarını koparırım.

Sonra ikinci bir emir verdi:

— Buron, torpili hazırla.

Bir kaç saniye sonra da makine irtibatını yapan mikrofona sarıldı ve:

— Karl, dalma makinesini harekete getir.

Dedi.

Denialtı dalga altına girmeğe başladığı zaman süvari teleskopun başına geçti:

— Kare şu sandalyayı götür bakalım.

Diyerek teleskopun önünde yerleşti.

— Şu herifin haddini bildirelim. Her şey yerinde ancak mehtap kısmen işimizi bozuyor.

Ve ilâve etti:

—Drik biraz daha batalım! Menometre ne gösteriyor?

— Yirmi ayak!

— Her taraf kapalı mı?

— Evet.

— Dümene dikkat et Drik!.

O anda mürettebat arasında münakaşalar oluyordu. Makine gürültülerine karışan mürettebatın münakaşaları arasında verilen emirler bile işitilmiyordu.

Süvari ayağa fırladı ve hiddetle:

—Şu hayvanları sustursanıza; Diye bağırdı, tekrar teleskopun başına geçti. Ve yanındaki ikinci süvariye söylenmeğe başladı..

—Ben size söylemiyor mu idim; bu ingiliz muhakkak Arjantinden geliyor ve buğday götürüyor. Açlıktan imanımız gevrerken bunlar has buğdayla francala yiyecekler. Beklesinler öyle ise; süvarinin karnında zemberek varmış gibi ağzı durmuyordu. Aradan birkaç saniye geçti. Tüccar gemisiyle mesafe darlaşıyordu.

— Haydi Hans! Oğlum! torpil başına geç. Torpili savurduktan sonra infilâkın neticesini gelir, seyredersin haydi yavrum.

— Güzel, fakat İngiliz teleskopu görür ve firar ederse,

— Korkma bizi görmüyor: Baksana üzerimize doğru geliyor. Şimdide görse bile atı alan ÜÜsküdarı çoktan geçti. Esasen topu bile yok!

— Dikkat arkadaşlar! Hans hazır ol! Dikkatle nişan al

Ateş!

Sanlyeler korku ile dolu bir heyecan içinde geçiyordu. Torpil kovandan fırlamış ve lâkin denizin sathını köpüklerden beyaz bir oluk çizerek ingiliz gemisinin istikametinde yıldırım gibi gidiyordu.

Fakat tehlkeyi zamanında tesbit eden ingiliz gemisi on mil uzakta bulunan ve bir saat evvel Mejerin denizaltı gemisini batıran ingiliz torpidolarına bi rtelsiz vermiş. Torpitolar süratle geliyorlardı.

Bu suretle her tedbiri alan ingiliz gemisi, düşman denizaltısını tam bir tuzağa düşmüştü. Nitekim kendisine gelecek torpili de bekliyordu. Ona göre vaziyet almıştı. Sancağa doğru anî bir manevra yapınca torpil on metre ötesinden açık denize doğru kaydı, Fon Pithofen o kadar asabileşmişti ki bütün kanı kafasına hücum etmişti.

— Ahmak Has!.

Diye bağırmağa ve saçlarını koparmağa başladı.

— Üzerindeki elbiselere yazık!. Vah vah vah.. Allah şu ingilizi kahretsin.. İkinci torpili hazırla!.. Haydi, geliyorum.

İngiliz torpitoları ufukları siyah dumana boğarak geliyorlardı. Fakat Alman süvarisi ikinci torpili kovana yerleştirmekle meşgul olduğundan deniz sathında olup geçenleri görmüyordu. Yalnız söylenip duruyordu. Ve telefonla makine kısmına emirler veriyordu.

— Drik; deniz sathına çıkalım! İkinci torpili yüzde yüz garantiye bağlamak lâzımdır.. Onun topları yok.

O anda teleskop aklına geldi. Ve aynanın üzerine süratle gitti. Fakat aynaya bakınca gözleri faltaşı gibi açıldı. Firar edeceğini hükmettiği ingiliz gemisi firar etmediği gibi bütün süratile ttahtelbahrin üzerine geliyordu. Ayni zamanda iki ingiliz torpitosu da etrafı kapatmıştı. Alman süvarisi ancak,

— Eyvah yandık!

Diye bildi.

Hans derhal yerine geçti. Fakat o da gemiyi kurtarmak imkânlarını bulamadı. Çünkü süvarinin verdiği emirle gemi deniz sathına doğru çıkmağa başlamıştı.

— Sonu var —

Üniformalı Almanya'da geçen birkaç yıl

Hitler nutuk söylerken, Almanyada bütün dükkânlar kapanır, herkes nutku dinlemek mecburiyetindedir

Siz, balık kafası ile turp suyundan yapılmış tereyağı yediniz mi hiç ?!.

M. Hitler

Her gün yeni bir vaziyet gösteren siyasî hâdiseler insanlığın ıstırabını gün geçtikçe arttırıyor.

Günlük havadisleri okurken milletler arasında derin uçurumların açıldığını seziyoruz. Halbuki insanlık değişmiyor, ayni sebeple daima ayni neticeleri veriyor. Dünyanın başka başka yerlerinde yaşıyan ferdleri ayni arzularla, ayni hülyalarla, ayni ümidlerle besleniyor.

Kocasının Alman tabiiyetinde olması yüzünden Alman tebaası sayılan Fransız kadın muharrirlerinden Yivon Doriyol Almanyadan Fransaya gelmiştir. Almanyada geçirdiği yılların, bilhassa son günlerin ihtisaslarını yazan bu kadının yazısını, Almanyanın harice aksettirilmek istenilmiyen iç vaziyetini canlı bir dille anlattığı için istifadeli bulduk. Hulâsaten alıyoruz:

Boşanma için gösterilen sebeplerin kâfi olduğuna vicdanî kanaat hasıl olduğundan...»

İşte bu kararı dinlemek için Münihte bulunuyordum.

Münih mahkemesinin kararı hafif bir fısıltı şeklinde işitiliyor. Mahkemenin külrengi boyalı pencerelerinden süzülen donuk ışıklar hâkimlerin çehrelerini bir kat daha ciddileştiriyor. İçerisinde gölgeler dolaşan büyük mahkeme salonunda, anlaşılmaz bir sabırsızlık içerisinde bana milliyetimi iade edecek mahkeme kararını bekliyorum. Mahkemenin okuduğu ilâm, benim boşanma kararımdır. Şimdi adliye sarayından çıkar çıkmaz Almanlıktan ayrılarak, Fransızlığıma kavuşacağım.

Almanyada kaldığım bu son günler içerisinde Hitler Almanyasını görmeğe çalıştım. Mahkeme salonunda bile bu Almanyanın rengi vardır. Hâkimlerden, mübaşire kadar her ferd üniformalı... Bu üniformalarda askerî bir disiplin eseri görmek te kabil..

Bu üniformalı Almanyada senelerce yaşadım.. Gördüklerimin ve işittiklerimi burada anlatıyorum. Bu anlattıklarım her Alman kadının kar şılaştığı tabiî hallerdir.

Mecburî tiyatro biletleri:

Münihte, Karl Ştrasede bir tatlıcı dükkânı işletirdim. Bu sokak tam manasiyle bir Alman sokağıdır. Tertemiz, kaldırımları muntazam, dükkânları yeni boyanmış.

Her sabah saat onda postacı bu sokaktan geçer. Her dükkânın önünde durur. «Posta!» diye bağırır. Kapıya çıkan dükkâncının eline mektupları ve gazeteleri verir. Bu posta müvezzii, yeni kayış kemeri, üniformasından dolayı çok mağrurdur. Mavi kasketinin hem şekli, hem de giyiniş tarzı çok sevdiği Führerinin kasketini hatırlatıyor. Mektupları verirken hiç bir zaman Hayl Hitler demeği unutmaz. Ve karşısındakinden ayni mukabeleyi mutlaka ister.

Sabahleyin, dükkânımı temizleyip, şişelerimi istif ederken, bakarım, kapı birdenbire ve çok âmirane bir şekilde açılır. Mütehakkim Hayl Hitler sesi camları titretir. Bu bir kadın ağzında çıkan erkek sesidir. Gene benden ne istiyorlar acaba? Yoksa millî bir bayram günü dükkânımın vitrinini süslemediğim için ceza mı kesecekler?.. Yahud dükkânıma bir köpek girdiğini gördüler de bir kaç hafta dükkânımı mı kapayacaklar?.. Çünkü Almanyada yiyecek maddeleri satılan bir dükkâna köpek girmesi, insan sıhhatine karşı işlenmiş bir cinayet sayılır.

Endişe ile dükkânıma giren mavi roplu, beli parlak meşin kemerli, üniformalı kadına doğru ilerlerdim. Kadın bana çelik rengindeki gözlerinin sert bakışiyle bakmaktadır. Bu kadının «iş birliği» cemiyetinin kâtibi olduğunu biliyorum. O, sağ kolunu bir tehdid gibi bana uzatıyor.

— Madam yarın akşam Gartner tiyatrosunda teşkilâtımız menfaatine bir müsamere var.... Bilet fiatlarında tenzilât yapılmıştır. İşte size on bilet..

Kısa bir sükût. kadının gözleri gözlerime dikilidir.

— Bunları yarın akşama kadar müşterilerinize satarsınız madam. İade kabul olunmaz..

Kadın biletleri bırakıp gitmiştir. Hiç kimse de bu biletleri «almam» diyemez. Bilhassa ben.. Çünkü Fransızım ve her hareketim şüpheli görünür.

Almanlar, bu suretle tiyatroları doldurmanın umumî yolunu bulmuş oluyorlar.

«Führer söylüyor, dinleyiniz»

— Madam, beşe beş var. Führerin nutku şimdi başlıyacak.

Bu akşam saat altıda Alman radyosu Hitlerin nutkunu dünyaya ilân edecek. İki saat Hitlerin heyecanlı sesi bütün dünyaya alkışlar ve yaşa nidalariyle kesilen taleplerini ve emirlerini haykıracak..

Dükkânımda çalışan kız, dükkânın kepenklerini indirdi. İkimiz de

— Devamı 3 üncü sahifede —

KADIN

GÜNEŞ

Sıhhat kaynağıdır

Güneş banyoları nasıl yapılmalıdır

Güneşle tedavi bugün herkes tarafından inanılan bir şeydir. Bugünün kadını ve erkeği güneş altında başı açık gezmekte tereddüd etmiyorlar.

Eski devrin insanları hava ve ışıktan âdeta kaçarlardı. Bugün bu iki kuvvetli sıhhat kaynağı olarak kabul ediyoruz. Yalnız bir noktayı hatırdan çıkarmamak şarttır. Hava ve güneş altında duran kadınlar ekseriyetle baş ağrısından şikâyet ederler ve bazan da fenalaşırlar.

Güneş banyosuna başlamadan evvel bir defa doktorla görüşmek şarttır. Bazı bünyeler - meselâ tüberküloza müstenid olanlar, akciğer hastaları - güneşten fazla müteessir olurlar.

Doktor güneş banyosuna müsaade ettikten sonra bakınız banyonuzu nasıl yaparsınız!

Cildin kararması güneşin derimiz üzerine koyduğu imzasıdır. Bu ışığın vücudümüz üzerindeki tesiri çok derindir. Güneş ışığı kan deveranının faaliyetini artırır ve deri vasıtasiyle teneffüsü kolaylaştırır. İştiha üzerinde iyi bir tesiri vardır. Cild sathındaki mikropları öldürür. Ve bütün fiziyolojik vazifeleri kolaylaştırır.

Fakat güneşin bu iyi tesirleri yapabilmesi için güneş banyosunu azdan başlayıp yavaş yavaş arttırmak gerektir.

İki gün yapılacak güneş banyosu beş dakikayı geçmemeli, ve yalnız ayaklar, kollar, eller açık bulunmalıdır. İkinci gün banyo müddeti 10 dakikaya çıkarılır ve bacaklar da açılır. Üçüncü gün banyo müddeti bir çeyrektir. Kalçalar da güneşe gösterilir. Dördüncü gün yirmi dakika, beşinci gün yirmi beş dakika güneşte durulur. Altıncı gün göğüs nahiyesi de açık olmak şartiyle banyo zamanı yarım saate çıkarılır, yedinci gün, omuzlar açılarak 35 dakika güneşte durulur. Sekizinci gün 40 dakika kalınır ve baş müstesna olmak üzere vücudün açılabilen her tarafı güneşe arzedilir. Sekizinci gün güneşe tamamiyle alışılır. Fakat güneş banyolarının kırk dakikayı geçmesi hiç bir zaman tavsiye edilmez.

Plâjlarda hava güneşin iyi tesirlerini tamamlar. Havanın oksijeni ışıkla birleşerek mikroplarla mücadeleye girişir.

Gözleri evvelemirde güneş ışığıyla kamaşmaktan korumak gerektir. Güneş ışığına alışmamış gözler birdenbire bol ve kuvvetli ışıkla karşılaşırsa fazla mustarip olurlar. Gözleri bu ıstıraptan kurtarmak için biraz koyuca renkli camlar, koyu renkli gözler için de açık renkte camlar daha yakışır. Bu gözlükler düz camlardan yapılmış olması, yani numarali olmamalıdır. Lüzumu olmadığı halde takılan muhaddeb ve mukaar gözlükler gözü yorar.

Her şeyin olduğu gibi gozlüklerin de modası vardır. 939 yazının gözlük modası şeridli gözlüklerdir. Kulaklara takılan madenî çubuklar yerine bu gözlükler başın arkasında bir fiyango teşkil eden bir şeritle bağlanır.

Bu şerid renginde olduğu vakit çok zarif görünür.

ASKERLİK

Ingilterede Havacılık

Ingiliz tayyare filoları dünyanın en büyük hava kuvvetleridir

Yazan: Sir E. Cambell

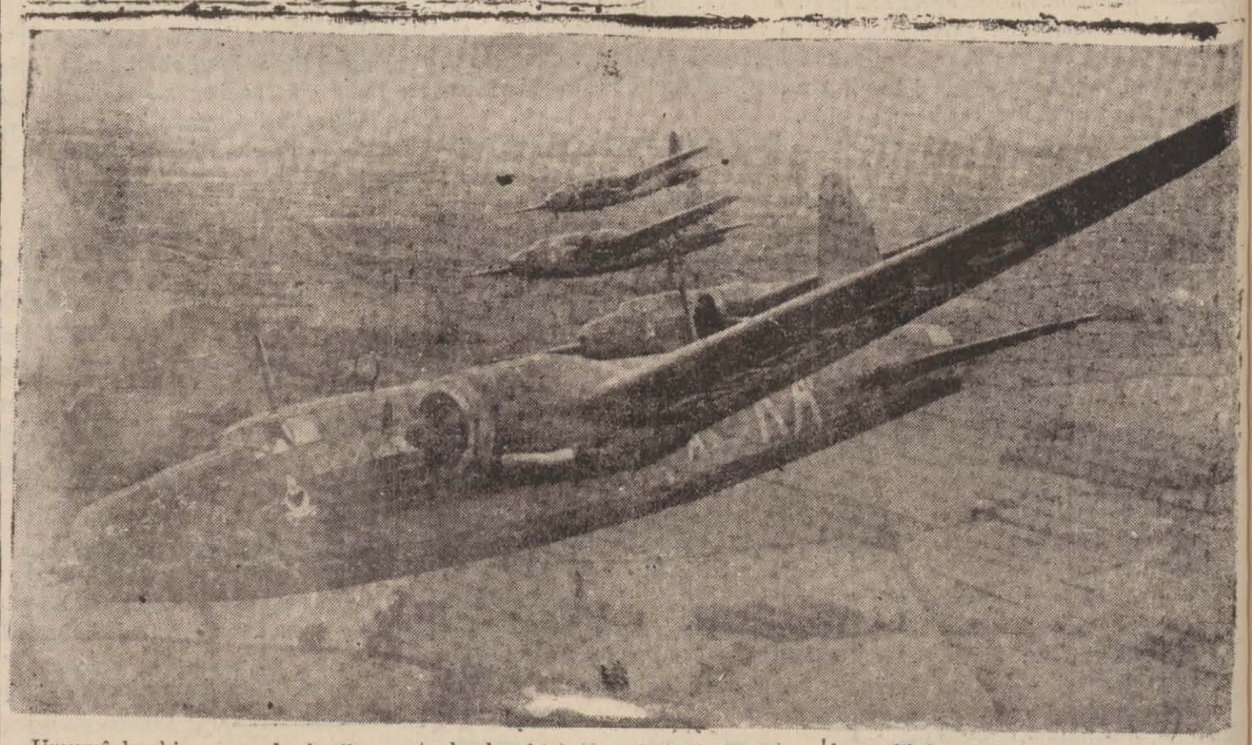

Umumî harbin sonunda ingilterenin hava kuvvetleri bütün dünya memleketlerinin başında geliyordu. Fakat harpten sonra milletler cemiyeti misakındaki idealleri tahakkuk ettirmek gayesi ile hava kuvvetlerimizi mümkün olduğu kadar aşağı bir dereceye indirdik.

1934 de ingilterenin anavatan müdafaa kuvvetlerinde sadece 42 hava filosu vardı. Bu senenin kânunusanisinde ise bu filoların sayısı 123 dü. 31 bin hava er ve subayı bugün 100 bin oldu.

1938 de tayyare inşaatı eskisinin iki mislini bile geçmişti. Bugün de gittikçe daha fazla tayyar eimal edil mektedir.

Bu adetçe artmaya muvazi olarak ingiliz hava kuvvetlerine iltihak eden tayyarelerin fen noktasından tekâmülleri de gittikçe daha üstün bir vaziyet almaktadır. Tayyarelerin sürati, atış kabiliyeti, mukavemet imkânı da çok fazla yükselmiştir.

İngiltere, hava kuvvetlerini artırmaya karar verdiği zaman tayyare inşaatındaki iki mühim mesele ile karşılaşıldı.

Madenî imalât hâkim bir mevki almıştı; çift satıhlı tayyarelerin yerine de daha mütekâmil bir tek satıhlı tayyare geçiyordu.

Diğer taraftan, tayyarecilikte ortaya o kadar yenilikler çıkmıştı ki, sade hava ordusunda teşkil edilecek yeni filoların bunlardan mürekkep olması kâfi gelmiyor, ayni zamanda eski filoların da bu son sistem tertibatla techiz edilmeleri icap ediyordu.

Daha sonra ingiliz hükûmeti yeni tayyare inşaatında otomobil fabrikalarından da yardım istedi. Hükûmet hesabına çalışacak olan bu fabrikaların, bilhassa külliyetli miktarda imalât vermek hususunda tecrübeleri vardı.. Bugün bu fabrikaların hepsi muntazaman tayyare yapmaktadır.

Bununla beraber, diğer memleketlerde silâhlarını müthiş bir süratle artırmaya devam ettikleri için bütün bu imalâtın bile ingiliz hava kuvvetlerini kâfi derece takvyie edemiyeceği gayet sarahatle anlaşıldı ve, Sir Kingsley Vood hava nazırı olduğu gündenberi inşaata yeni esaslar bulmak hususunda çalışmaya başladı.

İşte bu gayretlerin neticesi olarak, 1938 deki tayyare imalâtı evvelkinin iki mislini geçti ve daima da artmaktadır.

Fakat, ingiltere bunu gene kâfi görmüyor ve bilhassa Dominyonlar için hava kuvvetlerimizin eksik olduğunu hisediyoruz.. Bu ihtiyacı karşılamak için Kanada fabrikalarına da bombardıman tayyareleri sipariş edilmiştir.

İngiliz hava kuvvetlerinin idare olunduğu merkez hava nezaretidir. Hava kuvvetlerini hava meclisi kontrol eder ki bu meclisin hava nezareti erkânından ve sivil erkândan mürekkep sekiz azası vardır. Meclisin reisi hava nazırıdır. İkinci sefiri de parlâmento hava müsteşarıdır. Hava erkânıharbiyei reisi en yaşlı tayare subayıdır ki bu zat ayni zamanda hava nezaretinin baş müşaviridir.

Hava meclisi bütün hava kuvvetlerinin idaresinden mesul olduğu gibi, azadan her birine hava kuvvetlerinin idaresine ve hava nezareti şubelerinin kontrolüne ait ayrı ayrı vazifeler verilmiştir. Tayyare subay ve er teşkilâtı ile, inşaatın tekâmülü ile, mühimmat ve iaşe ile meşgul olan ayrı birer aza vardır.

Bundan başka ayrıca bir inşaat umumî müdürü vardır ki, fazla miktarda tayyare imal için bu vazifeye hususî surette davet edilmiş meşhur bir mühendistir.

Daimî hava müsteşarlığı hava nezaretinin umumî faaliyetinden ve askerî tayyarecilikte sivil tayyarecilığin müşterek çalışmasından mesuldür.

Hava kuvvetlerinin kollarına kumandanlık denir ve bunların anavatandakilerin başlıca altıdır: Bombardıman, harp, sahil tayyareleri, hava müdafaa balonları, talim, levazım kumandanlıkları.

Bundan başka tayyare mektepleri, küçük hava subay mektebi, fen mektepleri gibi talim müesseseleri, depolar ve daha bazı, havacılıkla alâkadar teşkilât vardır. Hava kuvvetlerinin hususî hastane ve sıhhî teşkilâtı da mevcuttur.

Den izaşırı kumandanlıklar coğrafî vaziyet esas alınarak tesis edilmiştir. İngiltereye olan mesafeleri itibariyle evvelâ Maltada bir Akdeniz kumandanlığı vardır ki, bilhassa bahriye ile sıkı bir teması muhafaza eder. Sonra orta şark kumandanlığı gelir. Bunun merkezi Kahiredir ve müteaddit birlikleri şimalde iskenderiyeden, cenupta Hartum ve Nairobiye ve şarkta Kanal havzasına kadar uzar.

Daha sonra filistin kumandanlığı geliyor. Bugün oradaki hava kuvvetleri kara ordusu ile müştereken çalışmaktadır.

Hindistandaki hava kuvvetleri kumandanlığı da şimal hududunun muhafazasında ordu ile beraber çalışır.

Nihayet, ingilterenin uzak şark hava kumandanlığı geliyor ki, merkezi büyük Okyanusla Hint Okyanusu arasında büyük bir üs olan Singapurdur.

Bu suretle, ingilterenin başlıca iki imparatorluk yolu üzerinde hava kumandanlıkları var demektir.

Anavatan kumandanlıklarının emrinde avcı filoları, bombardıman filoları ve kara ordusu ile beraber çalışan filolar bulunuyor. Bundan başka umumî keşif filoları vardır ki bunlar kara tayyareleri veya, bazıları açık denizde birer birlik gibi tek başlarına harbedebilecek kuvvette deniz tayyarelerinden mürekkeptir.

Avcı tayyaresi hava muharebelerinin klâsik muharibidir ve başlıca vazifesi düşman tayyaresine karşı, balonların, projektörlerin ve hava toplarının yardımı ile, müdafaada bulunmaktadır.

Bombardıman tayyaresi hava muharebesinde mukabil taarruz silâhdır ve avcı tayyareleriyle diğer müdafaa silâhlarının çok lüzumlu bir mütemmimidir.

Evvelâ pilotlar gelir. Diğer bir çok memleketlerde de olduğu gibi ingiliz hava ordusuundaki pilotların bazısı maaşlı, resmî pilottur. Bazısı ise ücretle çalışır.

Subay pilotları asıl kadroyu teşkil eder, pilot olmıyan, fakat tayyare kullanan diğer subaylar ise bilhassa sınıflarında çalışırlar.

Bir iki sene evvel ortaya bir mesele çıkmıştı: Hava ordusuna bir çok genç subay lâzımdı. Fakat daimî vazife bunlardan ancak nisbeten çokaz bir kısmına verileiliyordu. Buna çare olmak üzere Lord Trenchard kısa müddetli vazifeler ihdas etti ki, bu suretle şimdi hava subaylarına dört sene muntazaman vazife verilebiliyor.

Ondan sonra bir teşkilâttan istifade edebiliyorlar.

Hava kuvvetlerine tecrübeli pilottan telsiz memuruna kadar ayrı ayrı ihtisas sahibi kimseler lâzımdır. Bunların bazıları doğrudan doğruya mektepten çıkıp orduya geliyor ki, onları talim ettirmek icap ediyor. Bugün 5000 genç talim görmektedir ve bu talim üç sene sürecektir.

Bazıları da tayyareciliği vazifeye girdikten sonra öğreniyor ki bugün bunlardan 6000 kişi büyük fen mekteplerinde okumaktadır.

Hulâsa, ingiliz tayyare kuvvetleri gittikçe artıyor ve bugün dünyanın en büyük hava kuvvetlerinden biri haline gelmiştir. Fakat bu kuvvet taarruz için değil, sulhu müdafaa için hazırlanmaktadır.

(Listner)

Sinir hastalıkları mütehassısı

Doktor

İsmail Ziya Tregul

Memleket hastahanesi Emrazı akliye ve eski asabiye mütehassısı Dr. İsmail Ziya Tregul İkincibeysokağında 25 Numaralı hususî muayenehanesinde hastalarını muayene ve tedavi eyler.

Tetkik ve Fikirler

Eski eserler ve Halkevlerinin vazifeleri

Yazan: M. Esat Serezli

- 2 -

Turistik bir şehir olmak istidadını haiz bulunan ve buna liyakatını günden güne artıran tarihî İzmirin, Turing klübü teşkilâtı da bütün kuvvetiyle bunlara iltihak eylemelidir. Vakıflar idaresinin, hususî idarelerin, belediyelerin maddî yardımları mebzulen temin edilmeli, ve bunların bir araya gelmesinden husule gelecek olan bu kuvvet, muntazam bir program dahilinde derhal faaliyete geçilerek en ücra köşelere varıncaya kadar tetkikat ve taharriyat yaparak memlekette ne kadar eski eser varsa tesbit ve en ince noktalarına kadar bütün vasıflarını tebarüz ettirmelidir.

Fotoğraflarla da bunları tevsik ederek, bütün bunları makalelerle, muntazam broşürlerle hatta cild, cild kitaplarla enzarı âmmeye koymalı, yaşatmalı, vakit vakit konferanslar, seyahatler tertip etmeli ve bu sayede İzmire tarihde lâyık olduğu sahifeler verilmelidir.

Evimizin bugün neşretmekte olduğu ve muvaffakıyetli neşriyatiyle halkı tenvir etmekte bulunduğu «Fikirler mecmuası» sahifelerinin mühim bir kısmını münhasıran eski eserlerin bulunduğu yerleri, bunların mahiyet ve evsafını gösteren tarihî ve mimarî kıymetlerini tebarüz ettiren ve üzerlerine her kesin nazarı dikkat ve hürmetini çekecek olan yazılara tahsis edildiğini her halde görmek isteriz. Evimiz bunu yaparsa, kendisinin hikmeti vücudunu bu noktadan da anlatmış ve yüksek olan bugünkü mevkiini bir kat daha yükseltmiş olur.

Çok küçük görünen ve çok ehemmiyetsiz zannolunan bir takım eski eserler vardır ki, delâlet ettiği mâna itibariyle perdei müphemiyet altında gizlenmiş kalmış, birçok büyük hakikatler bu sayede meydana çıkar. Ve senelerce bir türlü halledilemiyen müşkiller bu örtünün kaldırılmasiyle halledilebilir. Ve bu suretle tarih, medeniyet ve san'at âlimleri de tenvir edilir.

Unutmayınız ki asırların bıraktığı küçük bir tahta parçasının üzerinde gördüğünüz renkli nakışlar o devrin tezyinî sanatındaki kudret ve kabiliyetinin Türk ruhundaki hakikî inceliğin canlı bir ifadesi olabilir.

Unutmayınız ki göklere yükselmiş yaşlı ve kuru bir servi ağacının dibinde senelerdenberi devrilip kalan, bir yangın harabesinin yarım duvarı kenarında kırık kavuğiyle uzanan ve hattâ herhangi bir kaldırım mütehassısının hain kazmasiyle parçalanarak yol kenarına sıralanan ve kaldırım taşı olarak döşenen bir mezar taşı ne kadar karanlıkları aydınlatabilir.

Unutmayınız ki çok basit görünen bir sebilin kenarındaki yazılar bir tarih kitabı yazan kalemin akmıyan mürekkebine ne kadar ceryan verebilir.

Eski bir kervansarayın, bir taş hanının, bir köprünün, bir hamamın ufak bir kitabesi ve onun altındaki küçük bir rakam veya girift yazılı bir mısraın san'atlı bir hesabından istihraç olunan bir sene sayısı Büyük bir Türk mimarının, büyük bir san'at adamının yaşadığı asrı, mühim bir eserin yapıldığı devri senesiyle, ayı ile, günü ile tevsik edebilir.

Eski Türk konağının tavanlarındaki nakışlar ve süsler, kapılarında, pencerelerindeki oyma, geçmeler ve kakmalar, ait olduğu devrin san'at ve mimarî kıymet ve tekâmülünü gösterebilir.

Yanından geçmek istediğiniz eski kabristanlarda mevcud muhtelif resim ve tarzdaki kavuklar, ve başlıklar asırların askerî, mülkî erkânının mamuriyet san'atlarının derece ve mahiyetlerini, ediplerin, muharrirlerin, şâirlerin, san'atkârların millî kıyafetlerinin büyük bir ifadesi olabilir. Ve orada kelimenin bütün manasiyle bir tarih okunur.

Bu tarih kitabeleri zamanın şiiri ve nesir kuvvetini, edebiyat kabiliyetini, tahrir ve ifade kudretini de anlıyabilmek için bilhassa dil bakımından ciddî tetkik ve tefahhus mevzuunu teşkil eder.

Bu misallerle herhangi bir eserin ne kadar mühim bir varlık ifade edebileceğini ve bunların üzerinde ne kadar ehemmiyetle tevekkuf edilmek lâzımgeldiğini izah edebilmiş oldum zannederim.

Bence eski eserlerin birer marifet ve san'at meş'alesidir ki, bunlar ilim, san'at, medeniyet dünyasını bihakkin tenvir ederler. Tarihin bir çok karanlıklarını yırtarlar, zulmetten nura, şekden yakine, ibhamdan hakikata yol gösterirler.

Halkevlerimiz bu meş'aleleri daima elinde tutmalı ve gençlik bunu bir hâle gibi çerçevelemeli, etrafında bir pervane gibi dolaşmalıdır.

[★] **Birinci yazı (13) ağustos tarihli nüshadadır.**

=oo=

Manisada üzüm bayramı hazırlıkları

Komiteler faaliyete geçtiler. üzüm bayramı pazartesi günü başlıyacak

Manisa mektupçusu Şevki Birsel

Üzümün ekonomik durumundaki önemini belirtmek için 3 yıl evvel yapılmağa başlanan «Üzüm bayramı» bu yıllarda zengin bir program la kutlulanacaktır.

Üzüm bayramı komitesi başkanlığına seçilen Mektupçu Şevki Birsel, bayramın emsalsiz bir şekilde tesidi ve mükemmeliyeti için seçkin arkadaşlariyle faaliyete geçmiştir.

Her gün Halkevinde toplanan komite iş bölümü yaparak mesailerine hız vermişlerdir.

Teşekkül eden kuro heyeti meşhur «Üzüm şarkısını» nın provaları üzerinde çalışmaktadır.

İzmir fuarının açılışının ertesi gününe tesadüf eden üzüm bayramı için Ankara, İzmir, İstanbul, civar vilâyet ve kazalardan bir çok zevata davetiyeler gönderilmiştir.

Fuarda bulunacak büyüklerimizin de bayramımızı şereflendireceklerini umulmaktadır.

Bayram günü şehir ve bütün müessese ve teşekküller gündüz bayraklarla, gece elektriklerle süslenecektir.

Bayram 21 ağustos saat 15 de başlanacak, 24 de bitecektir. Bütün halk ve teşekküller saat 14 de Halkevi çamlığında toplanacaktır. Yapılan programa göre önde bando, bayraklı gruplar, üzüm sembolü ve halk olmak üzere Vali konağı önünden caddeye çıkacak çocuk bahçesindeki Ebedî Şefimiz «Atatürk'ün» büstüne gidilecektir. Burada, önce halkın katılmasiyle İstiklâl marşı çalınacak, sonra üzümden yapılmış çelenk Manisa bölgesi halkının Atatürk'e saygı ve tazim nişanesi olmak üzere Vali Bay Faik Türel tarafından büste konacaktır.

Bunu müteakip Ebedî Şef'e üç dakika hürmet ve tazim için sükût edilecektir.

Alay buradan Lütfi Kırdar caddesini takiben hâl önünden İsmet İnönü bulvarından İnhisarlar idaresi yanından Uzunyola, oradan Borsa, hükûmet konağı önünden Halkevine dönecektir.

Bugünün şerefine bütün Manisa köylüleri davul, zurnalariyle millî oyun oynıyan kızan ve pehlivanlariyle bayrama davet edilmişlerdir.

Bugünün şerefine pehlivan güreşleri, voleybol müsabakaları yapılacak ve kazananlara mükâfatlar verilecektir.

Saat 17 de Halkevi önünde hazırlanmış olacak üzüm sergisinin açılış törenini Vali Bay Faik Türel ya-

— Devamı 8 inci sahifede —

Üzüm türküsü

Söyleyin bu üzüm başka nerede var,
Tanesi bir inci, salkımı bahar
Bunun değerini yiyenler anlar,
İçinde sağlığın özü gizlidir.
Bu üzüm edalı bir Gedizlidir.

⁂

Canını sevenler bol üzüm yesin,
Hem yesin, hem üzüm türküsü desin,
Tanrıyı sevenler doğru söylesin,
Bu üzüm var mıdır başka illerde,
Manisa üzümü destan dillerde.

⁂

Her yılın bugünü gülün, oynayın,
Bugünü bağcılar bayramı sayın,
Türkümü doğudan batıya yayın,
Ün alsın Manisanın adı dillerde,
Dolaşsın üzümün tadı dillerde.

Doktor
Bakteryolog
A. Kemal Tonay
Bulaşıcı, salgın hastalıklar mütehassısı
(Verem ve saire)
Basmahane polis karakolu yanında 747
Telefon: 4115

Uzunkuyuda

Tütün ve üzüm bol

Mahsulün bereketinden halk memnundur

Uzunkuyu, (Hususî) — Birkaç yıldır bağlarımızdan muhtelif sebebler neticesi olarak iyi mahsul alınamıyordu. Bu sene ise vaziyet aksidir ve mahsul bol, bereketlidir.

Tütün mahsulünün de kırma ameliyesi sona ermek üzeredir. Bu yıl mahsul her tarafta erken idrak edilmiştir. Piyasanın da erken açılması ihtimali vardır.

Tütün ekiminde bakir olan Uzunkuyu toprakları, Akhisar ve Kâvurköyü ayarında tütün çıkarmktadır. Geçen sene piyasa açılır açılmaz tütünlerin yüzde 80 ni satılmıştır.

Her iki mahsulün de nefis ve bol olmasından halk çok memnundur.

Hatay valisi Sökmensüer tetkiklere başladı

Halkla da temas eden vali, kendilerinin dertlerini dinliyor

Antakya, (Hususî) — Valimiz Sökmensüer vilâyet dahilindeki ilk teftiş gezilerine devam etmektedirler.

Gittikleri her yerde bir taraftan hükûmet işlerini teftiş etmekte olan Valimiz, bir taraftan da halkın dertleri, istekleri ve ihtiyaçları ile alâkadar olarak bunları sorup öğrenmektedirler.

Valimiz, dün de öğleden sonra Yayladağı kazasının merkezi olan Orduya gitmişler ve doğruca hükûmet konağına inerek kaza memurlarını iş başında görmüşlerdir.

Sayın valimiz, bir müddet de Yayla mevkiinde durarak buradaki köy kahvesinde oturmuş, kahveci ile konuşmuş ve beraberlerindeki maarif müfettişi tarafından da kahvecinin çocuklarının bilgileri yoklanmıştır.

Kahveci, söz arasında işinin son günlerde iyi olmadığını, evvelce yapılan intihap sıralarında Lâzkiyeden, Beyruttan rey vermek üzere birçok insan sevkedildiğinden ve bunlar buradan geçtiklerinden o zaman yuvasını geçindirecek para kazandığını söylemiş, bu şikâyeti dinliyen Valimiz:

«— Peki, o zamanlara mütehassirmisin?» Diye sorunca:

«— Yoook! Rabbim bir daha göstermesin! Söz olsun diye söyledim. Cumhuriyet idaresinde ve şanlı bayrağımız altında elbette eskisinden bin kat iyi olacağız, buna kimin şüphesi varki? Allah İnönü'yü başımızdan eksik etmesin» Demiştir.

Valimiz kahvecinin iki çocuğuna derslerine iyi çalıştıklarından dolayı birer mükâfat vermiş ve oradan ayrılmışlardır.

Valimiz akşam üstü geç vakit şehrimize dönmüşlerdir.

Turgudludaki feci cinayet

Katil Hüseyin bağlar arasında yakalandı

Katil Rakip oğlu Hüseyin

Turgudlu, (Hususî) — Şehrimiz bağlarındaki fecî cinayeti ve iğrenç tecavüz hâdisesini yazmıştım. Katilin Hüseyin isminde biri olduğu anlaşılmış şiddetli takip neticesinde, Hamzabeyli köyünün kalaycı timarında, elinde bir balta ile kaçarken yakalanmıştır. Katil suçunu itiraf etmiştir.

Doktor
M. ŞEVKİ UĞUR
Dahilî hastalıklar mütehassısı
İkinci Beyler sokak No. 82
Telefon No. 3286
Hastalarını Sabahtan itibaren ve gece dahi kabul ve muayene eder.

Operatör
Cevdet Mustafa
GÖNENDEN
Memleket hastanesi baştabibi
2 inci Beyler sokak furun karşısı
No. 25

İzmirli bisikletçiler Aydında

Aydın, (Hususî) — İzmir bölgesi tarafından tertip edilen iki bin dört yüz altmış kilometrelik bir garbî Anadolu bisiklet turuna çıkan İzmir bölgesi bisiklet takımı dün akşam saat yirmi bir buçukta şehrimize gelmişlerdir.

Takım dört genç bisikletçiden mürekkep olup Cevdet Köseoğlu kaptanlığı altındadır. Diğerleri Muammer Eğribasmış, Nihat Manisalı, Ahmed Yakıcıses'dirler.

Takım bu gece Aydın bölgesi tarafından misafir edilmiş olup bu sabah tekrar yollarına devam etmişlerdir.

Bir profesörün tedkik gezisi

Anadoluda bir tedkik gezisine çıkan İstanbul Üniversitesi Türk dili tarihi profesörü Bay Ahmed Cafer oğlu dün şehrimize gelmiş ve bugün Muğlaya gitmiştir.

Bay Ahmed Caferoğlu Muğladan avdetlerinde Halkevimizde bir konferans vermeği vadetmişlerdir.

Şundan-Bundan

Manevra Mevsimi

12000 ihtiyat efradının celbi ile İngiliz bahriyesi geçen hafta kadrosunu tamamiyle vazife başına çağırmış bulunuyordu.

Sahillerdeki kasabalarda, evlerinde istirahat eden İngiliz erleri bu davet üzerine anavatan ihtiyat filosunun 133 gemisini doldurmuş bulunuyor. 9 ağustosta kral bahriyeyi teftiş ettiği zaman gemilerin tam birer filo halinde bütün teşkilâtları ile sıralanmış olduğunu görecek ve bu teftişten sonra anavatan ve ihtiyat filoları tam kadro ile manevralara başlıyacaktır.

⁂

Cücelerin kongresi

Cüceler de nihayet bu teşkilât dünyasında münferiden yaşıyamıyacaklarını anlıyarak aralarında teşkilât kurmıya karar vermişler.

Şimdi ilk kongrelerini Nevyorkta akdedecekler. Cücelerin bu kongrede kabul edeceği dilekler arasında sinemalarda, nakil vasıtalarında çocuklara yapılan tenzilâttan kendilerinin istifadelerini istemek varmış.

Öyle ya, beş, altı yaşında bir çocuktan farkı olmıyan bir cüce ne diye onun iki misli bilet parası versin. Fakat bugün henüz tenzilâtta boy değil, yaş gözönünde tutuluyor. Eğer cüceler arzularını kabul ettirirlerse bundan böyle biletçiler ellerine birer metre alarak bileti yarım veya tam kesmek için müşterilerin boylarını ölçmiye mecbur kalacaklardır.

Fakat cücelerin meccanen seyahat edebilecekleri yegâne vasıta sanırız ki İstanbuldadır. Filhakika İstanbul tünelinde turnikenin altından geçebilenlerin bilet almaktan vareste tutuldukları malûmdur. Nice cüceler biliriz ki bu turnikerin altından rahatça geçecek boydadırlar. Demek ki onların arzularını şimdiden tatbik eden bir müessese var da haberleri yok!

⁂

Amerika'da bir mes'ele

Bu gün Amerikan radyo ve musiki dünyası (Tavuk mu yumurtadan çıkar , yumurta mı tavuktan) gibi bir mesele ile meşgul bulunuyor.

Şarkı mı şarkıcıyı meşhur eder, şarkıcı mı şarkıyı?

Bundan evvel de sinema dünyasında ayni şekilde bir münakaşa açılmıştı : Artist mi filmi meşhur eder, film mi artisti?

O sinema âleminin dağdağası ve şakası arasında kaynadı gitti ve mesele esasen biraz da alay olsun diye ortya altılmıştı. Halbuki şarkı-şarkıcı meselesi ciddî bir şekilde münakaşa ediliyor.

Mesele, N C B (Amerikan millî radyo şirketi) nin merkez teşkilâtı musiki müdürü Mr. Roy Shield tarafından ileri sürülen bir fikir üzerine ortaya çıktı.

Mr. Roy, söylediği bir konferansta, (şarkıyı şarkıcı değil, şarkıcıyı şarkı meşhur eder) dedi. Onun üzerine şarkıcılar itiraza kalktılar ve:

— Hayır, dediler. Asıl şarkıyı meşhur eden biziz!

Münakaşaya devam eden radyo musiki müdürü fikrini şöyle müdafaa ediyor:

«Ayni iktidarda bir kaç şarkıcı alalım. Bunlara hep ayni şarkıyı söyletelim: Ne şarkı meşhur olur, ne ne şarkıcılardan biri. Fakat, hepsi ayrı ayrı bir şarkı söylesinler. İçlerinden hangisi yerine ve zamanına göre güzel bir şarkı intihap ettiyse o meşhur olacaktır.»

Mr. Roy Schield ilâve ediyor:

«Misal mi istiyorsunuz? İşte Bing Crosby eskidenberi şarkı söylerdi, fakat meşhur değildi. Halbuki, bir gün (Gecenin mavisi) ni söyledi. Birdenbire meşhur oldu. Şimdi bizim aklımıza Bing Crosby denince (Gecenin mavisi) gelir, Sophie Tucker denince de « O günlerden biri!»

Amerikada radyo musiki müdürü fikrine iştirak edenler de var, şarkıcılar müdafaa edenler de. Bu suretle, tavuk mu yumurtadan çıkar, yumurta mı tavuktan meselesi henüz halledilmemiş bulunuyor.

⁂

Beynelmilel köpek şampiyonluğu

Almanya köpekcilik cemiyeti 17 ve 18 inci vilâyet heyetleri, bu sene Viyanada Massepalast binasında bütün cinsten köpekleri havi umumî bir köpekler sergisi yapacaktır.

Sergi Viyana belediye reisi Dr. İng Hermann Neubacherin himayesi altında bulunacaktır. Bu sergi Avusturyanın köpekçiler cemiyetlerinin eski Almanyanınkilerle birleşmesindenberi Avusturyada yapılan ilk köpekler sergisidir.

Almanyanın en yüksek makamatı ile Viyana belediyesi ve gerek Almanyada ve gerek ecnebi memleketlerde pek çok umumî heyet ve cemiyetler sergide birinci gelenlere mükâfat ve ikramiyeler verecekleri-ni bildirmişlerdir.

Mensup olduğu gurupların en muntazamları olan üç köpeğe (Beynelmilel güzellik şampiyonası namzedi) , (1939 Viyana birincisi) ve (1939 Viyana gençler birincisi) lâkapları ve bundan maada en mükemmel köpekleri terbiye edenlere muhtelif gurup mükâfatları verilecektir.

VAHİDETTİN

YAZAN: M. SIFIR

Vahidettinin mevkiini tarsin etmek için kurduğu plânlar

-11-

Kurnaz Vahidettin, Enver paşa ile yaptığı mülâkattan ve paşanın teklifatını kabul etmiş gibi görünerek şahsının ve tahtının selâmetini sağladıktan sonra, sanki dünya işlerinden el ve eteğini çekmiş, inzivaya çekilmiş bir derviş tevekkül ve sükûnu göstermişti. Bu rolünü de o kadar maharet ve muvaffakiyetle oynamıştı ki, İttihat ve Terakkinin üç büyük başını, Talât, Enver ve Cemal paşasını, samimiyet ve hüsnüniyetine inandırmıştı. Daha ileri giderek şunu da söyliyelim, hele Talât paşayı sarayın tarassudunu, devam edenlerin takibini ihmal ettirecek derecede kandırmıştı.

Halbuki, Vahidettin tıpkı bir sihirbaz ya da usta bir hokkabaz gibi, gizli el ve âletlerle ve bir program dahilinde çalışmağa başlamıştı. Evvelâ, dost göründüğü ittihatçılar hakkında, halk ve bilhassa gayri müslimler arasında günden güne çoğalmakta olan hoşnutsuzluktan gizlice istifadeyi düşündü. Bilhassa, Rumlarla anlaşmağı, patrikhane ile bağdaşmağı tasavvurlarına çok uygun buldu. Bu fikir, tâ şehzadeliği zamanındanberi onun zihninde yer tutmuştu. Hatta, ilk bayram muayedesinde, hırstiyanların umumiyetle ruhanî reislerini kabul ederken, bilhassa, Rum ruhanî heyeti ile eşraf ve âyanına karşı, nazarı dikkati celbedecek bir tarz ve şekilde büyük bir iltifat ve manalı bir cemile göstermişti.

Ağır ve tazimkâr adımlarla ilerliyerek, müteaddid yerlerde müteaddid defalar selâmlar vererek kullukklarını izhar eden bu kafileyi, ayakta ve tatlı ve manalı gülümsemelerle karşılamış idi. Ruhanî heyet reisinin okuduğu kısa nutkun tercümesini, âyan azası Dogorfet beyden dinledikten sonra, bizzat beyanatta bulunmak arzusunu izhar etmişti. Bu hareketiyle de, Ermeni, yahudi ve süryani heyetlerini kıskandırmış ve acı acı mazhariyetin minnet ve şükranını ödemek üzere, Dogofet bey de yerlere kapanmış ve fermanı hümayunu öylece dinlemişti.

Vahidettinin, tâ şehzadeliğinden «Diyamandi» adında bir adam vardı. Diyamandi, ırkının zekâ ve şeytanetine hakikaten malik ve bilhassa aşırı derecede ikna ve itma kuvveti ne sahip bir adamdı. Oldukça zengindi. Avrupa ile ticarî münasebetleri vardı. Meşhur Çavuşoğlu sigara tâğdının sahibi Çavuşoğlu vasıtasile, Mısır Trablusgarp ve Suriyede vasi mikyasta mumaele yapardı. O zamanlar, Firuzağa tarafından oturan Diyamandi, Vahidettinin çok yıllardanberi sarafiğini ve bazı işlerde gizli ajanlığını yapardı. Bilhassa Vahidettinin, Avrupada ve hal, firarda bulunan prens Sabahattin bey ve merhum sürayı devlet reisi Sait paşa zade Şerif paşa arasındaki muhaberelerine vasıta olardu.

Diyamandi, çok yüksek faiz ve ağır şartlarla muamele yaptığı Vahidettinden, o zamanın altın parasyle binlerce lira alacaklı bulunuyordu. Borçlusunun veliahtlığı ve bilâhare de padişahlığı bu koca kefecinin, hiç şüphe yok ki, yüzünü güldürmüş, yüreciğini de büyük ve türlü türlü parlak ümitlerle bir pırlanta çekmecesine döndürmüştü. Nice nice entrikalı işlerin yer bulduğu zihnini bankerlik hülyalarına büründürmüştü. Neler düşünmüyordu ki o?.. Eli açık efendisinden ne ihsanlar ummuyordu ki?... Dha şimdiden cebi hümayunun, hazineihassanın içinde gibi görüyordu kendini, hükûmet istikrazlarına delâlet etmeyi, büyük taahhüd işlerine girişmeyi düşünüyor, alacağı yüksek komisyonları, kazanacağı yüz binleri hesap ediyordu. Rüyalarında bile bütün bunları görüyordu.

Vahidettin de, bu makul ve işbilir kefeciğini çok severdi hani. Şeker bayramının üçüncü günü. Diyamandisini gizlice saraya getirtmişti. Haremi hümayununun sessizce bir köşesine çekilmiş, bu emektar bendesiyle başbaşa vermişti. O gün, ceddi Fatihin kendisine kıymetli bir emaneti olduğunu söylediği Rum tebaai sadıkası hakkında teveccühünü tatlı sözlerle, ağdalı vaitlerle izhar ettikten sonra da pek hoşuna gittiğini beyan ile, Dogofet beyle gizlice görüşmek arzusunda bulunmuştu.

Kurnaz Diyamandi, hemen ertesi gün Vahidettinin bu arzusunun yerine getirmişti. Dogofet beyi, musahib Mazhar ağanın rehberliği ile mabeyin dairesine uğratmadan ve saray erkânı şöyle dursun hatta bendegâna bile göstermeden, bir öğle vakti, haremi hümayuna getirmişti. Sevgili şevketlisinin önünde diz çöktürmüş, ayak öptürmüştü.

Vahdettin, gerçi o gün Dogofet beyle ne görüştükleri hakkında itimada şayan esaslara istinad eden hakikî bir malûmat mevcud değildir.

Fakat, bu mülâkattan sonra, Vahidetinin Dogofet beyle olan temaslarını sıklaştırmasının ve vukuu bilâhare yazılacak bazı hâdiselerin delâleteriyle, Vahidettinin, bu ilk mülâkata, teyidi tevecüh ile beraber, muayede salonunda gösterdiği cemilekârlığı biraz daha şümullüce tekit ettiğine ve bu suretle dudaklarına sürdüğü biraz bal ile ağzını tatlandırdığı Dogofet beyi kendine bendetmek istediğine hükmedebiliriz.

Çünkü, Vahidettin Dogofet beyle bu şekilde bir münasebet tesisiyle meşgul bulunduğu o sıralarda, enistesi damad Ferit te, azasından bulunduğu âyan meclisinin hıristiyan azalariyle diğer tanıdığı rum muteberanı arasında mevcud olan âşinalığa bir samimiyet ve dostluk çeşnisi katmağa uğraşıyordu. Bunları Vahidettine, ayrı ayrı ve hakikî birer kul vaziyetinde bendetmeğe çalışıyordu. Nitekim, daha teşebbüsünün haftasında entrikacılıkta, adam aldatmaktaki iktidar ve meharetini şevketlisine tasdik ettirmişti. Arstidi paşa ile Azaryan efendiyi, ayrı günlerde ve ayrı bahanelerle Vahidettine getirmiş, her ikisini de âdeta yeniden ve hünkârın arzusu veçhile biat ettirmişti.

Vahidettinin, Aristidi paşayı pek değilse bile, fakat Dogofet beyi, o zamanki vasıtai münasebet ve siyaset olarak kullandığı muhakkaktır ki, bu münasebetlerin vukuunu irae ve isbat edecek bazı tarihî ve canlı hâdiseler de sırası geldikçe bildirilecektir.

Vahidettin, tebaai sadıkası ile bu mücamele siyasetini takip ederken diğer taraftan da, İstanbulun kıyısına bucağına çekilip sığınmış muhalefet mağdurlarına gizlice el uzatmaktan, mevki ve kürsü sahibi olmıyan ulema ve meşayihin celbi kalûplerine çalışmaktan ve her birlerinin mahzun yüreklerine ümitler sunmaktan da bir an hali kalmıyordu. Bu işe de, becerekli hemşiresi Mediha Sultanın idare ve nezareti altında, haremağalarını memur etmişti.

O günün, şahsiyetine karşı getirdiği alâkasızlıktan cesaret alan Mediha sultan, Baltalimanındaki yalısını, hemen hemen günün mağdur ulema ve meşayihinin bir ziyaretgâhı haline getirmişti. Yalının o günkü müdavimleri arasında, bilhassa Mısırlı Şeyh İbrahim, Kasım efendi hazretleri nazarı dikkati calip simalardandı.

Aslı ve nesli meçhul bir bedevi ve mahir bir üfürükçü olan bu şeyh efendi Vahidettinin tahta cülûsundan evvel gördüğü hemşiresine söylediği bir rüyayı hüsnü tabir etmesi yüzünden birdenbire, sarayhların mübarek bir meşhuru ve bilhassa Mediha sultanın kudsî bir mürşidi oluvermişti.

— Sonu var —

(Yeni Sabahtan)

Köylü eşyası

Sümerbank yerli mallar Pazarında ucuz fiatle satılmaktadır.

Otomobil-motosiklet kazası

İbrahim oğlu Hüseyin ağır yaralandı

Dün sabah saat 7 de Güzelyalıda İnönü caddesiyle 35 inci sokağın telâki noktasında bir kaza olmuştur. Tireli Osman adında bir genç, motosikletle 35 inci sokaktan İnönü caddesine çıktığı sırada Güzelyalıdan izmire gelmekte olan şoför ibrahim oğlu Hüseyinin idaresindeki 447 sayılı otobüse şiddetle çarpmış, ağır surette yaralanmıştır. Tireli Osmanın, sağ omuzu parçalanmış, kol gemiği kırılmış ve derhal hastahaneye kaldırılmıştır. Şoför Hasan tutulmuştur. Hâdise tahkikatına müddeiumumilik başmuavini vekili B. Nadir Ener tarafından el konmuş, şahidlerin isticvabı neticesinde şoförün, sokak ağzından geçerken korna çalmadığı ve bu suretle dikkatsizlik neticesi kazaya sebebiyet verdiği anlaşılmıştır.

—=★=—

Bir otomobil hendeğe yuvarlandı

Menemen belediyesinde 2 numarada kayıtlı otomobil, şoför Mehmed Tomaki idaresinde Foçadan Menemene gelirken Helvacı köyü bağları mevkiinde bir kaza geçirmiştir. Otomobil, lâstiklerinden birinin patlamasiyle yol kenarındak hendeğe yuvarlanmış, yolculardan bakkal Mehmed Gündör ve kunduracı Ahmed Dalkıran hafif surette yaralanmışlardır. Şoföre bir şey olmamıştır.

—=★=—

ZABITADA

Bıçak taşıyormuş

İkiçeşmelikte Karaman sokağında Giridli Salim Yeşiltaşta bir bıçak bulunmuş, zabıtaca alınmıştır.

Sermayelerin kavgası

Şekerciler çarşısında Afyonlu Emine Kaplan, sebepsiz İzmirli Hidayet Orayı dövmüştür. Tepecikte Sürmeli sokağında Halil Akın, sermaye Hayriyeyi dövmüş, diğer sermaye Fatmayı tekme ile sağ kolundan yaralamıştır.

Karısını dövmüş

Kahramanlar mahallesinde Şükrü Pehlivan, karısı 19 yaşında İsimşahı dövmüştür.

Tuzla sokağında İzmirli Ahmed Verbut, Hüseyn Denizkıran ıdövmüş, zabıtaca tutulmuştur.

Tahkir etmiş

Karşıyaka Deniz banyolarında istanbullu Melih Üstüngör, garson Kâni Öreni tahkir etmiştir. Kahramanlar mahallesinde Selânikli Hasan, Neşeli, kardeşi Cafer Neşeliye hakaret etmiş, suçlular, zabıtaca tutulmuştur.

Evine girmiş

Karantinada İhsaniye sokağında Sivaslı Kemal Teşke, sarhoşluk saikasiyle İzmirli Yusef Bendavinin evine girmiş ve zabıtaca tutulmuştur.

Parmağını ısırmış

Tepecikte Menemenli Hüseyin kızı 28 yaşında Kevser, çocuk meselesinden Sökeli Kadri kızı Fatmanın parmağını ısırmak suretiyle yaralamıştır.

Şaka yaparken

Kemerde iplik fabrikasında Mehmed oğlu Salih, şaka yaptığı Hüseyin kızı 16 yaşında Güllüzarı çakı ile parmağından yaralamıştır.

Balıkçıların kavgası

Sahilpark gazinosunda balıkçı Tahsin, eski bir kavga yüzünden balıkçı Murad oğlu Hüseyin Aksoyu bıçakla sol bacağından yaralamıştır.

Esrar satıyormuş

Karşıyakada Mimar Kasım sokağında Foçalı Ahmed Teomanın evinde esrar sattığı zabıtaca haber alınmış, yapılan araştırmada 10 santigram esrar bulunmuştur.

★ Yangın sahasında Vanlı Sadrinin şüphe üzerine üzeri aranmış 1,5 gram esrar bulunmuştur. Suçlu, adliyeye verilmiştir.

Irlanda tedhişçileri arasında

Cumhuriyet için adam öldürmek cinayet sayılmaz

İngiliz kuvvetleri, bombalı, tabancalı ve mitralyözlü çete kuvvetleri ile çarpışıp durmaktadır

Yüz otuz suikasda, üç ölüme, yetmiş beş yaralıya ve milyonlarca dolarlık zarar ve ziyana sebeb olan Irlandalı tedhişçiler, yalnız kânunsani ayı içinde bu kanlı hâdiselere sebebiyet vermişlerdir.

İngiliz parlâmentosunun verdiği salâhiyetle tedhişçilere karşı harekete geçen Skotland Yard, yedi aydanberi bu azgın çetelerle boğuşmakta ve kısmen de mücadelesinde muvaffak olmaktadır.

Son zamanlarda Irlandalıların bulundukları yerlerde ansızın araştırmalar yapıldığı gibi tayyare meydanları ve limanlarda sıkı bir kontrol altına alınmaktadır.

Bundan maada Londranın on altı bin mevcudlu polis kıtalarından bir polise hiç mezuniyet verilmemektedir. Zabıta uyanık bir halde tedhişçilerin yollarını gözetmekte ve herhangi bir yolcudan şüphe edildiği anda derhal onun bavulu ve üstü başı aranmaktadır.

Londra sokaklarında, kolunun altındaki bir paketle önünden geçen yolcuyu polis çeviriyor ve paketin muhteviyatı hakkında bir fikir edindikten sonra onu ya salıveriyor, ya da karakola sevkediyor.

Bütün bu inzibatî tedbirlerin sebebi, geçen aylarda vukubulan kanlı hâdiselerin tekerrürüne meydan vermemek endişesidir. Şimdiye kadar İngiliz kanunlarının müsaadekârlığından istifade eden tedhişçiler, her istediklerini apaçık yapabiliyordu.

Bundan sonra ise, parlâmentonun zecrî emirleriyle harekete geçen faâl hükûmet kıtaları, en küçük bir hâdiseye dahi meydan vermemek azmiyle çalışmaktadırlar.

Irlandalı çeteler ne istiyorlar?

Yalnız hariçtekiler değil, İngiltere halkının bir kısmını bile Irlandalı tedhişçilerin ne istediklerini ve ne yapmak fikriyle fiilî hareketlere kıyam ettiklerini açıkça bilememektedirler.

Bunlar, niçin vaziyetlerinden memnun değildirler?

Irlanda Cumhuriyet ordusu, haddizatinde nedir?

Tedhiş hareketlerini malî cepheden idare edenler kimlerdir?

Bu suallere cevap vermek için üç beş yıl evvele nazarlarımızı çevirmek lâzımdır.

Daha kraliçe Viktorya zamanında, Irlandalılar istiklâllerini hükûmetten istemiye başlamışlardı. İngiliz boyunduruğundan kurtulmak ve müstakil bir idareyle meclise malik olmak onların yegâne emelleriydi.

İngilizlerle Irlandalılar, birbirleriyle uyuşamıyan iki zıd kutubdurlar.

İngiliz; sakin, mantıklı, sade ve kaçamaklı şeylerden hoşlanmıyan bir adam olmasına rağmen Irlandalı heyecan içinde yaşıyan, müteassıp ve tabiaten itişaşçı kaderci bir ferddir.

İngilizler, kendi aralarında çok kızan birine,

— Sizin damarınızda Irlandalı kanı var!

Derler.

Bundan maada İngilizler protestandır; Irlandalılar ise ekseriyetle katoliktir.

O halde bu esaslı ihtilâflar göz önüne alınırsa, şöyle bir sualle karşılaşmak mümkündür:

— Niçin İngilizler Irlandalılara istiklâl vermek istemiyorlar?

Ortaya koyduğumuz sualin cevabını derhal verelim:

— Çünkü, bir asırdanberi Irlandalılar istiklâllerini vermiyen ve oradaki haklarını sıkı sıkıya ellerinde tutan İngilizler, birinci derecede iktisadî ve askerî sebeblerden, ikinci derecede de şimalî Irlandalıların tamamen İngiliz idaresinde kalmalarını istemelerinden dolayı bu vaziyete meydan da vermişlerdir.

Filhakika Irlandanın Ulster mıntakası halkı, menşeleri İngiliz olması hasebiyle Irlandanın millî hareketlerine zaman zaman karşı koymuşlar ve İngiliz kanunlariyle yaşamayı musirrane bir surette istemişlerdir.

Bu sebebden dolayı cenubî Irlandalılar, yalnız İngilizlerle değil, Ulster mıntakası halkiyle de mücadele etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Irlandalı tedhişçiler, muhtelif gruplara ayrılmıştır. Bu gruplardan en mühimi Fenian çetesidir. Bu grup, 1913 yılında kendi ismini değiştirmiş ve I. R. A şifresiyle (Cumhuriyet ordusu) şekline ifrağ etmiştir.

İ. R. A'nın faaliyeti

Bu fırka umumî harpteki otuz beş bin azasiyle İngiltere dahilinde büyük kıyamlar yapmış ve bir çok fâcialara sebebiyet vermişti.

Hükûmet, Irlanda asilerini ancak Dublen'e gönderdiği müteaddid kuvvetlerle teskin edebildi; ve fırka reisiyle en mühim müşevviklerden olan Valerayı ölüme mahkûm etti.

İngilizlerle Irlandalılar arasında vukubulan bu çarpışmalarda İngilizler muzaffer oldu ve mutedil Cumhuriyetçilerle Londrada yapılan müsaid bir muahedede Irlandanın mühim bir kısmı hür bir idareye kavuştu.

Yalnız Ulster, gene İngiliz kanunlariyle idare edilecek ve burada bir ordu bulundurulacaktı.

Artık tedhiş hareketlerine nihayet bulmuş nazariyle bakıldığı bir anda, Valeranın iktidar mevkiine geçmesi tekrar tedhişçileri harekete getirdi. Ve ezcümle Valera, Britanya kralına mahsus istimal edilmekte olan resmî tabirle sadak yeminini statukodan çıkardı. Lâkin bu müsaade onları teskin edecek yerde İngiltere ile yapılan statuko hilâfına kendilerini müfrit taleplerde bulunmıya sevketti.

Hükûmet reisi Valera ise, tedhişçilerin yeni taleplerini isʼaf etmedi ve bilâkis isyan hareketlerini tevkife karar verdi.

Bugünkü vaziyet

İ. R. A'nın sefliğini yapan San Rusel, Skotland Yard ve arkadaşları tarafından siddetli bir surette takip edilmektedir.

O, açık mücadelelerden ziyade gizli tedhişe ehemmiyet vermekte ve İngilterede umumî bir itişaş çıkarmak istemektedir.

Yeniden aza kaydına başlıyan ve fırkasını gün geçtikçe daha kuvvetlendiren bu adam, şu umdeyle işe başlamaktadır:

(Irlanda cumhuriyeti için adam öldürmek cinayet telâkki edilmez.)

San Russelin maksadı, İngiltereyi tedhiş siyasetiyle korkutmak ve onun Irlandada bulundurduğu ordusunu geriye çektirmektir.

İ. R. A'nın Halifaksa verdiği bir ültimatumda, İngiliz ordusunun Irlandadan geri alınması için ona dört gün mühlet vermiş ve bu mühletin hitam bulduğunu gören çete, derhal harekete geçerek bu zamana kadar işitilmemiş bir dehşetle İngiliz sanayi ve ticaret hayatını sekteye uğratmak istemiştir.

Filhakika, büyük bir cür'etle harekete geçen Russel, müteaddid ölümle nihayet bulan ve memleketi milyonlarca liralık zarar ve ziyana sevkeden kanlı hareketini icraya muvaffak olmustu.

Ancak, onların İngilterede husul bulacağını tahmin ettükleri panik hiç de meydana gelmedi halk, bu hâdiseden Sir Samuel Hoaerin beyanatiyle ve hâdisenin son haftalardaki tezahür eden cinaî alâimiyle haberdar olabildiler.

Polis kanunların müsaadesizliğinden dolayı tedhişçilere karşı birşey yapamadı.

Yalnız son kanunlar, Skotland Yard'ın imdadına yetişti ve mukabil hareketler, makalemizin başında da yazdığımız gibi çok iyi semereler vermiye başladı.

Çeteler parayı nereden buluyorlar?

Tedhiş hareketlerinin şumüllü bir hal alması, şüphe yok ki oldukça mühim miktarda bir paranın elde edilmesiyle imkân dahiline girebiliyordu.

Tedhişçilere parayı veren kimdi?

Alınan malûmata nazaran, Irlandalılar son zamanlarda Almanlardan ve bilhassa doktor Göbelsten kuvvetli bir surette cesaret görmektedirler. Almanlar, Irlandalılara yardım etmiye can atmaktadırlar.

Herhangi bir harp anında, tedhişçilerin İngilterede yapacakları müdahaleler herhalde istisgar edilemez. Diğer taraftan da çete şefi Russel'in bu defa Amerikadan topladığı para yekûnu yüz milyon frangı geçmektedir.

Russel'e para verenlerden mühim bir kısmı Amerikada yerleşmiş bulunan Almanlardır.

Irlanda hareketleri, İngiliz [illegible] mamdarlarını haklı bir surette endişelendirmektedir. Maamafih Skotland Yard'ın mukabil cephesi, tedhiş faaliyetlerini sekteye uğratacak derecede kuvvetlidir.

Manisa'da üzüm bayramı hazırlığı

— Baştarafı 6 ıncı sahifede —

pacak üzümle, üzümcülüğün önemi hakkında bir söylev verecektir.

Sergide teşhir edilen kuru üzümler teşekkül edecek bir jüro heyeti tarafından birinci, ikinci, üçüncü derecelere ayrılacak ve Vali tarafından mükâfatları merasimle verilecektir.

Bundan sonra Halkevi mandolin orkestrası ve kuro heyeti tarafından «Üzüm şarkısı» ve diğer millî türküler söylenecek bayram için hazırlanan oyunlar oynanacaktır.

Ayrıca çamlıkta bando çalacak millî oyunlar oynanacak gece yarısına kadar halk eğlenecektir. Akşam çamlıkta bir gardenparti verilecektir.

İzmir fuarında Manisa paviyonu

Fuardaki Manisa paviyonunun mükemmeliyeti için Vali Faik Türel bizzat alâkadar olmaktadır. Deforisyan şehrimize gelerek validen icap eden izahatları alarak İzmire hareket etmiştir.

Teşhir edilecek ürünler tamamen hazırlanmış ve fuardaki sergide vazife alacak alâkadarlara teslim edilmek üzere şehrimiz Ticaret odasına teslim edilmiştir.

—«««★»»»—

Uniformalı Alman ya'da birkaç yıl

— Baştarafı 6 ıncı sahifede —

radyonun başında bekliyoruz. Aletten, meydandaki gürültüler geliyor. Heyecanlı sesler, Hitlerin yaklaştığı haber veriyor. İşte nutuk başladı: «Alman milleti, kardeşlerim.»

Nutku dinlemiyorum. Bu nutuk alışverişin en faal olduğu bir saatte dükkânımın bütün işlerini kaybettiriyor. Fakat «İl ile gelen düğün bayram» Hitler nutuk söylerken Almanyada bütün dükkânların kapanması mecburidir. Büyük mağazalarda direktörler memurlarının bu nutukları iyi dinlemelerini temin ile de mükelleftirler.

Hizmetçiye bir bakıyorum... Alman köylüsü kıyafetinde bu sıhhatli kız nutku dinliyor..

Hizmetçi kız Hitlerin demokrat milletler aleyhindeki cümlelerini dinlerken kendinden geçiyor. Bu kadar kuvvetli bir memlekette, bu kadar büyük bir adam tarafından idare edilen bir millete mensup olmaktan doğan gururu yüzünden okunuyor. Muhakkak bu kızcağız bu dakikada Führerin şahsına hitap ettiğine kanidir.

—Sonu yarın—

TARİHÎ ROMAN

KANLI ÇÖL

Nakleden: **

Paşanın ilk merhalesini teşkil eden Kudüs kaleleri görünmüştü

— 3 —

Genç İbrahim paşa bu hareketiyle devlet hazinesini parasızlık ıstırabından kurtaracaktı. Ayni zamanda Mısırdan pek geri kalmıyan bu eyaletin senelerdenberi toplanmıyan resmî aidat ve tahsil işlerini yoluna koyacaktı. Meselenin daha mühim ciheti vardı:

Sevdiği prens Ayşeye kıymetli hediyeler gönderecekti.

İbrahim paşa yıldırım sür'atiyle Mısır ordularını hazırladı ve Kahirelilerin mutantan şenlikleri arasında yola çıktı.

İbrahim paşa Gazzeye giderken, yollarda toz bulutları kaldıran ordularının geçtiği her yerde, gerek şahsen, gerekse ordusu azamî iltifat görüyorlardı. Erzak ve bilhassa su varilleri yüklenmiş olan develer kumlu çölleri zahmet çekmeden aşarak geçiyorlardı.

Ordu cehennem gibi yanan çöllerin içinden yavaş yavaş ilerliyor, tesadüf ettiği gölgeli yerlerde istirahata çekiliyordu. İbrahim paşa yüksek zekâsı sayesinde ordusunu büyük bir itina ile idare ediyor. Kuvvetini boğucu sıcakların tesirine kaptırmamak için elinden gelen bütün tedbirleri sür'atle alıyordu. Bu suretle ordu mücadele kabiliyetinden en küçük bir zerre bile kaybetmeden ilerliyordu.

İbrahim paşa akşam istirahata çekilmeden ordusunun vaziyeti, ihtiyaçları vesairesi ile alâkadar oluyordu. Bu teftiş onu bir zaruret haline getirmişti. Askerleri birer birer teftiş ediyor. Bazan çadırlarına bile girerek hatırlarını soruyordu.

İbrahim paşa bu arada sevgilisini prens Ayşeyi de hatırdan çıkarmıyordu. Paşa her yaptığı teftişten sonra çadırına dönüşte prens Ayşe için hazırlamış olduğu kıymetli hediyeleri de kontrol ediyordu. Ve onları tamamen yerinde, hem de istediği gibi güzel ve şaşalı bulunca müsterih olarak yatağına giriyordu.

İbrahim paşa ordusiyle beraber çölü aşarak Gazzeye varıncaya kadar tam on iki gün uğraştı. Çölde bir takım Araplar esrarengiz bir şekilde kumun altından meydana çıkıyorlardı. Çehreleri yarı kapalı olduğu halde paşanın çadırına kadar geliyor, arzı ubudiyet edererdi. Ondan sonra kısraklarına binerek tekrar esrarengiz bir şekilde kayboluyorlardı.

Paşanın ilk merhalesini teşkil eden Kudüs kaleleri, nihayet, ufuklarda görünmeğe başladı. Gerek Kudüs ve gerekse civar kasabaların ahalisi İbrahim paşanın muvasalâtını önceden haber almış olduğu için orduların muvasalâtını hem korku, hem de heyecanla bekliyorlardı.

Cebeli Lübnanın yüksek ve geçilmez dağlariyle ayrılmış olan muhtelif ova ve yaylalardaki kabileler bir birine düşman olarak ayrı ayrı yaşıyorlardı.

Aralarındaki geçimsizliğin en büyük âmili ayni lisanı konuşmaları idi. Osmanlı devleti Cebeli Lübnan diyarını lüzumsuz yere ordu beslemek istememiş, bu diyarı böylece başlı başına bırakmış ve fakat aralarındaki geçimsizlikten daima istifade etmiştir. Bu diyarda en çok hâkim olan müslimanlardı. Bütün kabileler hep onlardan korkuyorlardı. Müslimanlar tarlalarını serbestce imar ediyorlar, bilhassa ipek böceklerinden azamî istifade ediyorlardı. Fakat bütün bu işleri kadınlar görüyordu.

Erkekler yalnız muharipti. Amirlerinin ilk işaretiyle beraber derhal sandıklarında muhafaza ettikleri gümüş bağlamalı bıçak ve yatağanlarla zırhlı elbiselerine sarılarak harbe koşuyorlardı.

İbrahim paşanın idaresindeki Osmanlı ordularının Kudüs şerife muvasalâtı etrafındaki kasabalarda müdhiş bir korku uyandırmıştı. Kadınları komşuya gitmek için bile evlerinden dışarı çıkmıyorlardı. Herkes tereddüd ve endişe içinde idi. Bilhassa erkekler harp için hazırlandıkları halde takip edecekleri hattı hareket hakkında amirlerinden talimat gelmediğinden kararsızlık içinde kıvranıyorlardı.

Bu eyaletleri Osmanlı saltanatının hükümdarlığı altında beş emir idare ediyordu. Bunların hiç biri Osmanlı devletinden memnun değildi. Fakat aralarında ittifak edemediklerinden Osmanlı devletine karşı harp değil, yerlerinden bile kımıldamak imkânını bile bulamıyorlardı. Bu yüzdendir ki, birer birer İbrahim paşaya müracaat ederek arzı ubudiyet ediyorlardı.

İbrahim paşa da müracaat edenleri mutad merasimle kabul ediyordu.

Bu suretle hem taraftar temin ediyor, hem de nüfuzunu artırıyordu.

İbrahim paşaya arzı ubudiyet edenler üç emirdi. Biri İbni Mansur bu adam fermanı şahane ile Trablus şam merkezini ve vilâyete merbut bir sancağı idare ediyordu. İbni Mansurun müttefikleri olan iki emir daha gelmiş, İbrahim paşaya arzı ubudiyet etmişti. İbrahim paşa bu emirleri hususî merasimle kabul etmiş, bizzat istikballerine çıkmış, devlet hazinesi için İstanbula gönderdiği parayı çalanları ve müfrezeyi öldürenleri tesbit etmek onları günlerce misafir olarak kabul etmişti.

Nitekim vaziyeti tesbit edince ertesi gün derhal hareket emrini vermiş, ve muntazam ordusu, arzı ubudiyet eden emirlerin verdikleri altı bin Arap askerle takviyeli olarak yola çıktı.

**

1505 senesinin temmuz ayında idi. Bahçelerin açılmış güllerinden çıkan kokular, açık mavi ufukları baştan başa kaplamıştı. Tarlalarda buğdaylar kemale ermiş, köylüler faaliyete geçmişti. Fakat bol ve bereketli zahirenin kendilerine kalıp kalmıyacaklarını bilmiyorlardı. Cevval gençlerden mürekkep en iyi silâhlarla techiz edilmiş yirmi bin kişilik büyük bir ordu o civarı istilâ etmişti. Esasen Araplar için «Türk ordusu geliyor» kelimesi, Arapları manen bozmak uğratmak için kâfi idi. Korku, sarî bir illet gibi her tarafı kaplamıştı. Arzı ubudiyet etmek için İbrahim paşaya vaki olan müracaatler her gün çoğalıyordu. İbrahim paşa bütün bu müracaatleri kabul ediyor, hepsini huzuruna çağırıyor. Kılıcın ucu ile bir tehdid savurduktan sonra iltifatta bulunuyordu. Fakat emirler ayrılırken tekrar sert lisanla, devleti Osmaniyeye karşı harekete geçmek cesaretini gösterecek olanların kabilelerini imhaya yemin etmiş olduğunu hatırdan çıkarmamalarını tavsiye ediyordu.

Maamafih emirlerden iki kişi henüz gelmemişti. Bunlardan birisi Ciddeyi idare eden emir Şerafeddin, diğeri de Korkmaz ismini taşıyan Fahreddinin oğlu idi. Cebeli Lübnanın ve kısmen Şam Trablusun bir kısım arazisini idare eden bu emir, o civarda istihsal edilen ipeklerden azamî istifadeler temin etmiş, çok zengin olmuştu. Emir korkmaz Osmanlı devletine itimad beslemiyen ve daima şakiliğe kaçan anarsist bir adamdı, bilhassa Osmanlılar babasını öldürdükten sonra büsbütün emniyeti kaçmış, şüpheleri uyanmış, yuvasında kurd gibi beklemeğe başlamıştı.

İbrahim paşa bu vaziyet karşısında fazla bekliyemezdi. Her ikisine de elçiler gönderdi, ve arzı ubudiyet için bizzat ordugâha gelmelerini bildirdi.

— Devam edecek —

Sümerbak

Köylü giyim eşyası satışlarına başlamıştır. İstifade ediniz.

25 yıl sonra

Ikinci bir emperyalistik harp

Müthiş teknik sürprizleri gösterecek

Moskovada çıkan İzvestia gazetesi (25 sene sonra) başlığı altında neşredilen bir makalede şöyle denilmektedir:

«1914 - 1918 emperyalistik cihan harbinin patlak verdiği o müdhiş günden bu güne kadar 25 sene geçmiş bulunmakla beraber, bugün gene başlamış bulunan ikinci bir emperyalistik harbin alevleri dünyanın büyü kbir sahasını kavurmaktadır. Faşist mütecavizler, ikinci bir emperyalistik harbin artık başlamış olduğu, bu harbin kürrei arzdaki halkın dörtte birini kendi içine aldığı, bu harp neticesinde şimdiye kadar dört devletin istiklâlinden mahrum kaldığı ve ikinci emperyalistik harbin Cebelüttarıktan Şankhaya kadar olan sahadaki muhtelif cephelerinde 6 - 7 milyon askerin çarpışmakta bulunduğu keyfiyetini her türlü yollarla halktan gizlemiye çalışmaktadırlar.»

Makalenin bundan sonraki kısmında 1914 cihan harbini doğuran sebeblerle mihvere göre artık başlamış bulunan ikinci cihan harbi sebeblerinin uzun ve mukayeseli bir tahlili yapılmakta ve şöyle devam edilmektedir:

Ademi müdahale siyaseti ikinci emperyalistik harbin bir taraflı mahiyetini tayin etmektedir. Lâkin gene bu siyaset, yapılmakta olan harbin umumî cihan harbine münkalib olmasına yardım edici bir faktördür. Hiç şüphe yok ki, ikinci emperyalistik harp 1914 - 1918 harbinden daha muazzam bir şekil almaktadır.

Birinci emperyalistik harpte başlıca ve hemen hemen yegâne harp harekâtı sahnesini Avrupa kıtasiyle onun garbındaki denizler teşkil ediyordu. Bazı ehemmiyetsiz harekât hesaba katılmazsa, Pasifikte ve uzak şarkta hakikat halde harp olmamıştır. Şimdi ise Uzak şark artık şiddetli bir harbin sahnesi olmuş bulunmaktadır, ve hiç şüphe yok ki, bütün Pasifik denizi müdhiş bir deniz ve hava harbinin sahnesi olmak tehlikesi karşısındadır.

Aynen Akdenizde geçen harpte üçüncü derecede bir harp sahnesi olmuştur. O zaman Akdenizde ancak antant filo hâkim bulunuyordu. Halbuki şimdi Akdeniz şiddetli bir deniz ve hava harbi sahnesi olmak tehlikesindedir.

Mütecavizlerin Amerika kıtasındaki casusluk ve bozgunluk faaliyetleri ve mütecaviz devletlere mukabelede bulunulmasiyle Birleşik Şimalî Amerikanın doğrudan doğruya alâkadar olması, Amerikanın İkinci cihan harbinin birinci merhalesinde bile, birinci cihan harbindekine nazaran, daha faâl bir rol oynıyabileceğini göstermektedir.

Harp tekniğinin ve bilhassa tayyareciliğin fevkalâde inkişafı da 1914 - 1918 senesine nazaran harp sahasını genişletmektedir. Cephe ile cephe gerisi arasındaki fark gitgide silinmektedir. Şüphe edilmemelidir ki, ikinci emperyalistik harbin cereyanı esnasında harp tekniği daha faz la inkişaf edeceği gibi, 1914 - 1918 harbi «sürpriz» lerini çok geride bırakacak muhtelif «teknik sürprizler» in olması da muhtemeldir.

İkinci emperyalistik harp bütün cihanı ihata etmek tehlikesini göstermektedir. Bolsevikler 1914 - 1918 de pasifist değillerdi ve bilhassa bugün asla pasifist değillerdir. Onlar sulh işini kahramancasına müdafaa etmekte, fasistik tecavüzün bundan böyle genişlemesini durdurmıya muktedir umumî bir sulh cephesinin yani tam bir mütekabiliyet, tam bir müsavat ve mühlik «Bitaraflık» siyasetinden namuskârrane, samimane ve kat'î bir surette vazgeçilme esaslarına kurulacak bir sulh cephesinin taraftarıdırlar. Onlar 170 milyonluk Sovyet milletinin başında olarak Sovyetler Birliği hududlarına ikinci emperyalistik harbi yangınını sokmağa yeltenecek her hangi bir faşist kundakçısının kafasını parçalamıya hazırdırlar.»

Italya ve Balkanlar

Sinyor Gayda gene yumurtluyor

Italya, Balkanların en büyük devleti imiş!?

Muharrir, aklı sıra Türkiye, Yunanistan ve Romanyayı tehdid ediyor

Londrada müntşir «News Chronicle» in İstanbul muhabiri 31 temmuz tarihiyle gazetesine gönderdiği bir telgrafta Reisicumhur İsmet İnönünün amiral Cunninghamı karşılamak üzere İstanbulu ziyaret edeceğini bildirdikten sonra diyor ki:

İstanbul matbuatı italyanın oniki adadaki Türk ahaliye karşı ettikleri fena muameleye karşı asabiyetle mücadele etmekte ve Oniki adanın Türkiyeye iade edilmesini talep etmektedir.

Bu mücadele hükûmet yardımı görmemekle beraber son zamanlarda Hatayın elde edilmesi ile heyecanı artmış olan halk tarafından coşkun müzaheret gösterilmektedir.

Matbuat «İtalyaya, ancak Türkiye üzerine yapılacak bir taaruzda üs olarak kullanılmaktan maada bir kıymeti olmıyan zavallı Oniki adanın iadesini talep etmekte ve:

«Biz bu adaları kendi emniyet ve huzuru kalbimiz için istiyoruz. Bu adalardaki hakkımızı ilk olarak tanıyacak, Tunus, Korsika ve Nis diye haykıran İtalya olmalıdır.»

Giornale d'İtalia gazetesinde İtalyanların malûm muharriri V. Gaydanın imzasını taşıyan başmakale şöylede şöyle demektedir:

Çemberleme siyaseti ve Balkanlar

İngiltere ve Fransanın, Balkan devletlerini çenberleme siyasetine bağlamak hususundaki faaliyetleri yavaş ve metodik bir şekilde inkişaf etmektedir. Bu meseleden evvelce de bahsetmiş idik. Bugün gene buna avdet ediyoruz. İngiltere ve muavini Fransanın, Bulgaristanı tecrid etmek ve italyan ve Alman nüfuzunun Balkanlarda tabiî inkişafına sed çekmeyi istihdaf eden Balkan antantını her suretle takviye etmeğe çalıştıklarına şüphe yoktur.

Bu cümleden olarak İngiltere sözde bir cömerdlik göstererek ikrazlarda bulunuyor. Türkiyeyeye 17 milyon sterlinlik bir ikrazı kısmen tediye ve kısmen vaad etmiş bulunmaktadır. Romanyaya beş buçuk milyon, Yunanistana da iki milyon iki yüzbin sterling verilmiştir. Bu ikrazlarda, çenberleme syasetinin mütecaviz faaliyetini Avrupa Balkanlarına kadar tevsi etmesine yarayacak olan siyasî ve askerî paktlar, bilâteral ve ünilateral garantiler de ilâve edilmektedir.

Bu muhtelif garantilerden doğan vaziyet şudur:

Şüphesiz ki Türkiye, İngiliz siyasetini en gürültülü şekilde kabul eden memlekettir O bunu gizlemiyor. Hatta gazetesinde, bunu bir bayram gibi gösterip öğünerek bazan bir provakasyon teşkil edecek derecede tebarüz ettiriyor. Vakıa Türkiyenin bu siyasete karşı bir şekilde başladığı ayrı kabili inkârdır.

Tüccar zihniyetiyle hareket ederek bir taraftan İskenderunu temin ve diğer taraftan, techizatını tamamlamaya, ekonomisinin inkişafına ve muhtelif siyasî ve malî spekülâsyona yarayacak olan büyük istikrazlar elde etmiş oluyor. Fakat Türkiye bu yeni istikameti ihtiyar etmekle Atatürkün yapıcı görüşüne tevarüs etmiş olmaktan ziyade Abdülhamid siyasetinin varisi olduğunu birden ifşa etmiş bulunuyor.

(ANADOLU — Zavallı italyan muharriri! Ebedî Şefi, İtalyaya dost sanıyordu galiba.. O, fani gözlerini kaparken bile Türk suları içindeki İtalyan faaliyetinin sinsi ve habis tezahürlerini görüyordu. Bugün sağ olsaydı, gene bu siyaseti takip edecekti. İngiltere ile mesai teşriki Abdülhamid siyaseti ise, İtalyanlar, bu siyaseti çok tecrübe ettiler. fakat bu siyasetlerinde ahlâk ve dürüstlük olmadığı için foyaları çabuk meydana çıktı.)

Türkiye, hakikatte, Fransız - İngiliz politikasına hizmet etmek için para almış oluyor.

Tarih bu yolun iyi bir istikamet olup olmıyacağını gösterecektir. (Ona hiç şüphe yok Gayda efendi.. Hem de size gösterecektir). Fakat bugünün tarihi, Türkiyenin memletini tehlikeli taahhüdlerden, uzak bulundurmıya, mihverle esasen Osmanlı imparatorluğunu parçalamış iki emperyalist demokrat devlet arasında muvazeneli bir siyaset muhafaza etmeğe çalışan ve memleketin hakikî menfaatlerini ileri görüşüyle gören Atatürkün çizdiği yoldan şiddetli bir surette itiraf ettiğini göstermektedir.

Diğer taraftan, Türkiyenin eski hegemonya tasavvurlarına avdet ettiği muhakkaktır (!) Bir taraftan çenberleme siyasetini takviye edecek olan askerî anlaşmalar, berri ve bahrî antantların akdiyle ve silâh ve ordu hazırlıklariyle meşgul olunurken Ankara hükûmeti Fransa ve ingilterenin yardımına güvenerek ekspansiyonist mahiyetteki politikasına avdet etmektedir. Bütün milletlerle dost ve sulhçu bir siyaset takip etmek istediğini ilân, Balkan antantına bağlılığını teyid etmekte, fakat tarzı hareketiyle Arap âlemi, ve nihayet Romanya ve bilhassa Yunanistan için yeni tehlikeler meydana koymaktadır. Daha şimdiden Türkyenin Haleb hakkındaki müddeiyatından bahsedilmekte ve Avrupa kıtasında da canlanmakta olduğuna dair emareler kaydedilmektedir. Türk siyasetinin Balkanlarda uyanmakta bulunduğu, muhakkaktır ve yeni meseleler ve ihtilâflar doğuracak olan bir hâdisedir.

Harplerin kahramanca misalini takiben Romen ve Yunanlıların Türklerin ağır hâkimiyetinden kurtulmak için kalkındıkları henüz 1821 tarihindedir. Yunanistan istiklâline ancak bir asır evvel kavuşmuştur. Romanya ise daha yakın bir atide müstakil olabilmiştir. Ve her ikisi de buna merhalelerle, ancak Avrupa devletlerinin Türkiyeye karşı bir ittihad yaptıkları zaman vasıl olmuşlardır.

Şimdi Türkiyeyi Avrupa kıtasının nihayetindeki hudutlara kadar püskürtmüş olduktan sonra gerek Romanya ve gerekse Yunanistan, çenberleme politikasına ve rekabet hatasına yeniden düşmekte olan ingiltere ve Fransanın faal yardımı sayesinde Türkiyeye ekspansyonun yolunu Balkanlarda bir kere daha açmaktadırlar. Yunanistan ile Türkiyenin arasında asırlarca süren ihtilâfın halli İtalyanın, her iki devleti anlaşmaya sevkeden teşebbüsü neticesinde vukubulmuştur.

Bugün, Akdenizde İtalyanın aleyhine müteveccih olan çemberleme siyaseti, ise çok geçmeden Balkan memleketlerini ve en evvel de Yunanistan ile Türkiyeyi karşı karşıya getirecek olan karışıklıklar tevlid etmeğe mahkûm bulunmaktadır.

Garantiler meselesinde Yunanistanın vaziyeti de kayda şayandır. Bu memleketin bir kere daha hakikî menfaatlerini nerede temin edeceğini fark etmediği ve bilhassa coğrafî siyasî, tarihî ve iktısadî sebepler dolayısiyle yakın bulunduğu Akdenizin büyük devleti İtalyanın dostluğunu takdir etmediği zannı hasıl olmaktadır.

Çoktanberi Yunanistan, İtalyanın aleyhine olan bir yol takip etmektedir. Habeşistan seferi esnasında cezrî tedbirlerden maada, sanki şarkî Afrikada bizzat kendi menfaatleri tehdid altında bulunuyormuş gibi İtalyanın aleyhine deniz Blokuna dahil olmuştu. Sonra İspanya harbi esnasındaki anlaşmalarda İtalyanın aleyhine cephe almıştır.

Şimdi İngilterenin bir taraflı garantisini kabul etmiş bulunmaktadır. Yunanistanın, malî taarruzları, tarihî ve millî menfaatlerinin fevkinde tutmakta olduğu zannedilebilir.

Romanyanın vaziyeti de şayanı dikkattir. Haricî siyasetinde daha müdebbir davranmaktadır. Vakıa Türklerin tahrikâmiz bir şekilde tebarüz ettirdikleri memnuniyetleri ve İngiliz politikasına boyun eğdiği halde bunu itiraf etmeyen Yunanlıların tarzı hareketleri gibi hallerden içtinab etmektedir. Fakat Romanya da İngilizlerin bir taraflı garantisini kabul etmiştir. O bunun hakikî manasını İtalya ile Almanyaya karşı muhtelif dostluk tezahürü sayesinde gizliyerek kendi istiklâline sahip bulunduğunu musirrane bir şekilde iddia ve iki mihver devletiyle münasebetlerini takviye etmiştir.

Bugün gerek Romanya ve gerek diğer devletler için vaziyet, acı dahi olsa şu merkezdedir: Muhtelif Balkan devletleri politikalarının esasları ve mesuliyetleri şu veya bu şekilde kabul ettikleri garantilerle taayyün etmektedir. Bu garantilerin mahiyeti aşikârdır. Bu garantiler garanti altına alınar devletleri, İngiltere ve Fransanın tecavüzkâr tasavvurlarına meki, İspanya onlara iltihak etmiş öyle mi?.. Vah vah vah!.. Ve mihver devletlerinin aleyhine olan bir bloka ithal etmektedir. Bu, iyice tesbit edilmesi lâzımgelen esaslı noktadır. İngiliz ve Fransız faaliyetine kendilerini kaptırmadan evvel garanti altına alınmak istenen ve alınan devletler, evvelce Asya, Avrupa Afrikada böyle garantilere mazhar olmuşdiğer memleketlerin de ispat ettikleri veçhile bu teminatların kıymet ve salâbetlerini nazarı itibare almaları ve düşünmeleri lâzımdır.

Vakıa Romanya ve Yunanistan bundan böyle himayekâr bir garantiden sarfınazar edemiyeceklerini söyliyebilirler. Fakat bu teminatların hakikî karakterlerini ve italya ve Almanayaya hasmane olan gayesini unutuyor gibi görünüyorlar. Bu hususta Baltık devletlerinin tarzı hareketleri çok beliğdir. Bunlar, mihver devetlerinin aleyhine olduğu kadar kendi millî istiklâllerine ve menfaatlerine muhtelif olan teahhüdata girmiş olmak şüphesini üzerlerine celbetmemek ve sürüklenmiş olmamak için başkalarının garantilerini katiyet ve azimle reddetmişlerdir.

Netice itibariyle şunu söyliyelim: Biz bu müşahedelerimizden faciaengiz bir netice çıkarmıyoruz. Balkanlarda ne vukua gelen ve ne de gelecek olan hâdiseler İtalyayı, kuvvet ve kudrete sevketmekte olan politikasını takibinden hiçbir zaman menedememiştir. İtalyanın vaziyeti sarihtir ve ingiltere ve Fransanın kendi hodbinlikleri uğruna bazı Balkan memleketlerini bilvasıta veya bilâ vasıta sürüklemek istedikleri kompromisyonları ihbar etmektedir ve italya bu devletlerin istiklâllerini, kuvvetlendirmelerini, ve terakki etmelerini istemektedir, ve arzu etmektedir.

Balkanların mühim devleti Yugoslavya, tarihin ortaya koyduğu hakikati farketmeye ve mihver devletleriyle çenberleme siyasetinin arasındaki tezadı politikanın hakikî mahiyetin keşfetmeğe muvaffak olmuştur. Bundan dolayıdır ki, mihver devletlerinin de lehine olan bitaraflık politikasının seyrini değiştirmemiş ve haricî atazyik ve dalkavukluklar kendisini kaptırmamıştır.

Fakat şunu da söylemek lâzımdır ki, bundan böyle en büyük Balkan devleti (?!) olan İtalya, biribirlerine zıd menfaatleriyle hak ve müstakil bir sulh için olan revizyon temayüllerivle bütün Balkan hâdiselerini ve inkişaflarını, dikkatle ve takdir hususunda büyük bir vuzuhla takip etmektedir. İtalyanın teşriki mesai siyaseti için bazı memleketlerin tarzı hareketlerini nazarı itibare almamasının imkânı yoktur. İtalya ingiliz ve Fransız siyasetinin bazı Balkan memleketlerini müşkülâta sevketmiş olduğunu takdir etmektedir. Bu memleketler de İtalyanın Balkanlarda olup bitenlere lâzım gelen kıy-

—Devamı 10 cu sahifede —

İstanbul Manevraları

— Baştarafı 1 inci sahifede —

de halka düşen vazifeyi bir kerre daha bildirmek üzere afişler hazırlanmıştır.

Tayyare hücumları esnasında halkın iltica edeceği umumi sığınak yerleri tesbit edilmiş ve kapılarına birer levha asılmak suretiyle ilân olunmuştur. Hastaneler, ve camiler de umumi sığınak yerleri meyanında bulunmaktadır.

Halkın riayet edeceği hükümler:

Havaya karşı korunma tatbikatı münasebetiyle halk tarafından riayet olunacak hükümler ve yapılacak işler hakkında vilâyetten bildirilen umumi emrin bir sureti aşağıdadır.

Hava hücüm tecrübesi:

1 — İstanbulda aktif ve pastif müdafaa deneme tatbikatı yapılacak ve şehrin üzerinde düşman tayyarelerini temsil etmek üzere tayyarelerimiz uçurulacaktır.

Bu tatbikat için harb hali 15 ağustos 939 gününden başlıyacak ve bitimi ayrıca bildirilecektir.

Aktif müdafaa:

2 — Tatbikat esnasında şehrin aktif müdafaası için askerî makamlarca tertibat alınmıştır. Bu tertibata göre muhtelif mevkilerde top ve ağır makineli tüfekler tarafından tayyarelere karşı manevra, hartuç ve fişekleriyle ateş açılacaktır.

3 — Tayyare hücumu (Alârm) ilânı, muayyen düdüklerle yaptırılacaktır. Bu ilân polis vasıtasiyle cadde ve mahallelere kadar yayılır.

Alârm işareti, düdüklerde kuvvetleşip zayıflaşan ve böylece üç dakika devam eden fasılalı seslerdir.

4 — Bu işaret verildikten sonra halkın ve nakil vasıtalarının hareket tarzı şöyle olacaktır.

Halkın vazifeleri:

A) Korunma teşkillerinde vazifesi olanlar, alârm işaretinde derhal vazife başına giderler.

B) Cadde, meydan ve sokaklarda bulunan halk telâşsız ve sükûnetle fakat acele olarak evlerine giderler. Evlerine gitmeğe imkân bulamıyanlar (evleri uzak olanlar) polisin göstereceği ve sarı işaret levhalariyle gösterilen umumî sığınaklara giderler, umumî sığınaklarda yer bulunmadığı takdirde en yakın hususî sığınaklara iltica ederler. Bu mümkün olmadığı takdirde öteye beriye koşmaksızın ve telâşe kapılmaksızın kendisini bomba tesirinden korucak bir örtü altına ve divar dibine çekilir, veya bir çukura, yahut bir ağacın gölgesine yatar. Sokaklarda toplanmak ve öteye beriye koşmak ve bağırıp çağırmak yasaktır.

Gaze karşı

C) Bir gaz bulutu içinde kalındığı veya burun veya boğazda ve gözlerde bir taharrüş bulunduğu zaman maske takılır. Şayet maske yoksa, ağız, burun ve gözler ıslak bir mendil veya elbisenin ıslatılan eteğiyle kapatılarak rüzgârın geldiği tarafa doğru koşmaksızın yürünerek bulutdan çıkılır. (Gazı temsil etmek üzere dumanlı maddeler neşri bazı yerlerde ayrıca tayin olunmuş alâkadar memurlar tarafından yapılacaktır.)

Pencerelerden sarkmak yasak

D) tayyareleri görmek hevesiyle dışarı çıkmak ve pencerelerden sarkmak zararlı ve yasaktır. Bina dahilinde bina korunma teşkilâtında vazifesi olanlar, derhal vazife başına gider, korunma âmirinin emri altına girerler ve bina korunma planı veçhile vereceği emirleri yaparlar.

Vazifedar olmıyan pasif halk bina korunma âmirinin tertibi veçhile bodrum katına inerler. Kendi evinin bahçesinde örtülü siper sığınak yaptırmış olanlar buralara girerler. Evlerinin bodrum kısmında veya birinci katlarında sığınak olarak kullanmağa elverişli yeri olmıyan -bilhassa tam ahşap- evler halkının arsa ve bahçelerinde ve fakat evin en az beş metre uzağında olmak şartiyle havadan korunma için üstü örtülü hendek siperler yapması bilhassa tavsiye olunur.

Bu hazırlık bir harp vukuunda büyük bir ihtiyacı karşılıyacak çok lüzumlu bir tedbirdir.

Bina korunma âmirinin emrine itirazsız itaat mecburidir.

Nakil vasıtalarının hareket tarzı:

Tayyare tehliksi işareti verildiği esnada nakil vasıtaları şu suretle hareket edeceklerdir:

A) Hayvan koşulu nakil vasıtaları (arabalar):

Arabalar, yol ağızlarını tutmıyacak veçhile yaya kaldırımına yanaşmış olarak durur, hayvan çözülür, kalın bir ağaca, tramvay direğine veya bunlar yoksa arabaya bağlanır ve hayvanın yem torbası bşı natkalır. hayvanın yem torbası başına takılır.

B) Motörlü nakil vasıtaları ve tramvaylar ve tünel:

Alârm işaretiyle beraber, nakil vasıtaları içindeki halk en müsaip bir yerde ve umumî sığınaklar durağında boşaltılır ve kendi yerlerine giderler, yerlerine gidemiyecek kadar uzak olanlar, halkı boşalttıktan sonra yol ağızlarını kesmemek ve itfaiye muslukların koparmamak şartiyle münasip yerlerde dururlar, bu nakil vasıtalarını idare edenler en yakın umumî sığınağa iltica ederler.

Hakem otomobilleri:

Tatbikat münasebetiyle tayyare hücumu esnasında dahi dolaşmak mecburiyetinde olan hakem otomobilleri serbest olup bunların harekatine mümanaat edilmez. Bu otomobiller dört köşeli, beyaz filâma taşırlar; hakemlerin kollarında beyaz işaret bulunur, hasta nakleden otomobiller de bu hükme tabidir. Alârmın devamı müddetince tünel sığınak olarak kullanılacağından bu müddet zarfında tünel işleme faaliyeti durdurulacaktır.

C) Trenler

Alârm işareti verildiği esnada garlarda bulunan trenlerdeki yolcular inerler sığınaklara giderler. Harekete hazır bulunan trenler, yol açıksa hemen garı terkederek şehir haricinde serbest bir hat üzerinde durur veya istasyon civarında tünel veya yarma varsa oraya giderler. Tünel haricindeki tevekkuflarda halkın trenleri terkederek etrafa yayılıp gölge ve çukurlardan istifade etmeleri icap edebilir. Gara yaklaşmakta olan trenler ise, ayni suretle şehir civarında beklerler. Tayyare hedefi olabilecek bütün köprüler civarında bulunmazlar.

D) Vapurlar:

Alârm esnasında rıhtım ve iskelelerde bulunan vapurlar yolcu alamazlar. İçinde yolcu bulunanların veya sığınak âmirinin müsaadesiyle dışarıya çıkılabilir. Dışarıda gazla zehirlenmiş yerler, yıkılmağa yüz tutmuş duvarlar, patlamamış bombalar ve enkazla tıkanmış sokaklar bulunacağından böyle tehlikeli yerlere yaklaşmaksızın herkesin kendi işine ve vazifesine gitmesi lâzımdır. bu gibi yerler polis tarıfından işaretlenir.

Tayyare tehlikesi bitti işareti: Canavar düdüklerinin vesair vasıtaların üç dakika fasılasız ses vermeleridir.

6 — Tecrübede herkes hakiki tehlikede imiş gibi emniyet ve inzibat tedbirlerine ve talimattaki hükümlere dikkat ve itinaya mecburdurlar.

Ruzvelt

Rusyaya hiçbir teklifte bulunmadı

Moskova, 14 (A.A.) — Tas ajansı tebliğ ediyor:

Polonyada çıkan İllustrovany Kurjer Codzienny gazetesi, Amerika reisicumhuru Ruzveltin Amerika elçisi tarafından Molotofa tevdi edilen bir mektupta gûya Sovyetler birliğine japonyaya karşı uzak şarkta teşriki mesai teklif ettiğini ve japonya ile Rusya arasında bir harp takdirinde Rusya Amerikanın garantisini temin eylemekte olduğunu yazmakta ve Amerikanın şart olarak Sovyetlerin Fransa ve İngiltere ile askerî paktı imzalamasını ve Çine japonyaya karşı mücadelesinde iktısadî yardımda bulunmasını ileri sürdüğünü yazmaktadır.

Tas ajansı bu haberin baştan başa uydurma olduğunu beyana mezundur.

Sinyor Gayda gene yumurtlıyor

— Baştarafı 9 ncu Sahifede —

meti vermekte olduğunu bilmeleri lâzımdır. Onların da, kendilerini katî olarak italyanın ve Almanyanın düşmanları arasına ithal edilmiş olmağı istemekdikleri takdirde lâf ile değil, fiilen, yalnız beyanat ile değil, müsbet bir tarzı hareketle bunu vaktinde ispat etmeleri lâzım gelmektedir. Dünyanın diğer bütün noktalarında olduğu gibi Balkan Yarımadasında da vaziyetler gittikçe daha fazla taayyün etmekte ve mesuliyetler de gittikçe katiyet kesbetmektedir

Lüzumlu Notlar

KASABA HATTI:

İzmir - İstanbul - Ankara yolcu treni her gün saat 6,30 da hareket eder. (Bu trende Pazar - Cuma - Çarşamba) günleri Ankara için bir yataklı ve Eskişehir için bir yemekli vagon vardır.

İzmir - Alaşehir yolcu treni her gün saat 16,40 da Basmahaneden hareket eder. (Bu trenin Manisada aktarma edilmek suretiyle otoraylа Somaya devamı vardır.)

İzmir - Bandırma sürat treni Pazartesi - Çarşamba Cuma günleri saat 7,30 da hareket eder. (Bu trenlerle İstanbula gidecek yolcular için Bandırmadan vapur vardır.)

İzmir - Bandırma yolcu treni Salı - Perşembe - Cumartesi - Pazar günleri saat 10.05 de hareket eder. (Bu trenlerle İstanbula gidecek yolcular için yalnız Perşembe ve Pazar günleri Bandırmadan vapur vardır.)

AYDIN HATT:

İzmir - Karakuyu - Afyon yolcu treni Pazartesi - Çarşamba - Cuma -Cumartesi günleri saat 22,50 de hareket eder. (Bu tren Karakuyuda Burdur - İsparta ve Eğirdire giden trene mülâki olur.)

İzmir - Nazilli yolcu treni her gün saat 15 de hareket eder.

İzmir - Nazilli otoray her gün saat 18 de hareket eder.

İzmir - Denizli yolcu treni her gün saat 10 da hareket eder.

İzmir - Ödemiş yolcu treni her gün saat 18,10 da hareket eder.

İzmir - Tire - Ödemiş muhtelit yolcu treni her gün saat 5,45 de hareket eder.

İzmir - Tire otoray her gün saat 16,30 da hareket eder.

TELEFON NUMARALARI :

Yangın ihbarı 2222 - 2532, Karşıyaka: 5055 imdadı sıhhî : 2046 Müddeiumumilik : 2455, Polis : 2463, şehir telefonu müracaat No. 2200, şehirler arası telefon müracaat No. 2150, Elektrik şirketi : 2091 Hava gazi : 2326, hava gazi fabrikası : 2294, Karşıyaka su idaresi : 5105, Basmahane istasyonu : 3638, Alsancak istasyonu : 2134, Pasaport vapur iskelesi : 2854, Denizbank acentesi : 2674, İzmir su şirketi 3015, Taksi istemek için : 4040

KÖRFEZ VAPURLARI :

İzmirden Karşıyakaya ilk vapur saat 5,30 da Pasaporttan gece son vapur 11,30 da Konaktan kalkar. Karşıyakadan İzmire ilk vapur saat 6 da, son vapur da 24 tedir. Gündüzleri her yarım saatta bir karşılıklı vapurlar hareket eder.

ŞEHİR DAHİLİ NAKİL VASITALARI :

Tramvaylar : Sabahleyin ilk tramvay Güzelyalıdan 5 te, İkinci tramvay 6 da hareket eder. Konaktan 5,20-6,20 dedir. Gece son tramvay Güzelyalıdan 24,15 te, Konaktan 1 de hareket eder. Gündüz her beş dakikada bir tramvay vardır.

Otobüsle : Buca, Bornova, Basmahane, Tepecik ve Alsancak hattına her gün muntazam otobüsler işlemektedir.

Kiralık büyük Sinema

T. H. K. Akhisar şubesinden

1 — Kurumumuza ait Akhisar tayyare sineması kira şartnamesi görülen lüzum üzerine tadil edilmiştir.

2 — Müzayede müddeti 15 gün uzatılarak ihale 26-Ağustos-939 cumartesi günü saat 11 re bırakılmıştır.

3 — Tadil ve ilğa edilen maddeleri öğrenmek istiyenler Ankarada Türk hava kurumu zenel merkezine İstanbul, İzmir, Bursa, Eskişehir, Balıkesir, Manisa ve Akhisarda kurumun şubelerine müracaat etmelidir. 2980

Tütün kullananlar tütünün vücudleri üzerinde yaptığı tahribattan müştekidirler. Doktorlar kendilerine her daima sigarayı terk etmeyi tavsiye ettikleri halde terketmemektedirler.

Sigara Tiryakilerine Müjde

Halbuki Alman Dr. Perl'in son icadı

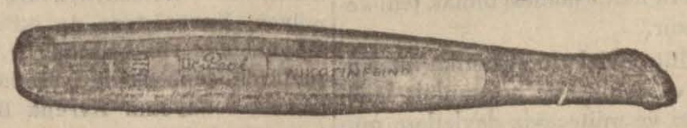

Sıhhî ağızlığı kullanıldığında tütünün koku ve lezzetini bozmadan istedikleri miktarda tütün içebilirler. Çünkü bu ağızlığın içerisindeki yedek kısımda bulunan kimyevî madde tütünün: Nikotin, Piridin, Amonyak gibi zehirlerini yüzde 89 derecesinde süzer, ağız, ciğer ve yürek temiz kalır.

Fiati her yerde 150 kuruştur.

Toptan, perakende satış: Kemeraltı Karakol karşısı No. 74

MAZHAR ÖNGÖR

Zayi

İzmir Emniyet Müdürlüğünden 27/7/937 tarihli ve 31-791 No. lu almış olduğum ikamet teskeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

İzmir Gazikadınlar No. 17

mühendis Gregoar İliyef

BRİSTOL

Beyoğlunda

OSMANİYE

SİRKECİ'de

Bu her iki otelin müsteciri Türkiyenin en eski otelcisi

B. Ömer Lütfi Bengü

dir

44: Senelik tecrübeli idaresiyle bütün müşterilerine kendisini sevdirmiştir...

Otellerinde misafir kalanlar evlerindeki rahatı bulurlar.. İstanbulda bütün Ege ve İzmirliler bu otellerde buluşurlar..

Hususiyetleri çok olan bu otellerin fiyatları da rekabet kabul etmiyecek derecede ucuzdur.

İzmir Mıntakası Iktısad Müdürlüğünden:

Denizli vilâyetinin Homa nahiyesine bağlı Akçay mevkiinde krom ve demir madenleri aramak üzere Talk şirketi müdürü Talât ve Hamdi Çopur namlarına verilip 21-3-1936 tarihinden itibaren iki yıl müddetle meriyeti tasdik edilmiş olan 15-10-1935 tarihli ve 1-17 sayılı ruhsatnamenin müddeti bitmiş ve nizamî müddet zarfında madenin ihalesi istenilmemiş olduğundan maadin nizamnamesinin 22 nci maddesine tevfikan ruhsatnamenin iptal edildiği ilân olunur. 2978

Devlet limanları İzmir şubesi müdürlüğünden:

İşletme vasıtalarımız ile atelyemizin ihtiyacı için kapalı zarf usulü ile 700 ton yerli lave marin maden kömürü satın alınacaktır. Muhammen bedeli «9100» lira ve muvakkat teminat miktarı «711» liradan ibaret bulunan işbu kömürlerin ihalesi 31 Ağustos tarihine rastlıyan perşembe günü saat (15) de İzmirde devlet limanları işletmesi İzmir şubesi binasında toplanan mübayaa komisyonunca yapılacaktır. Buna dair olan şartname bedelsiz alınabilir. İsteklilerin bildirilen vakit ve saatten azamî bir saat evveline kadar teklif mektuplarını komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır. (1680) 2976 13 —16

İzmir vilâyeti daimî encümeninden:

Seferihisar zafer okulunun onarılması 722 lira 96 kuruş keşif bedeliyle ve 15 gün müddetle açık eksiltmeğe konulduğundan isteklilerin 2490 sayılı yasa hükümlerine göre hazırlıyacakları teminatları ile birlikte 4 eylül 939 pazartesi saat 11 de daimî encümene baş vurmaları

15 — 28 2986

İzmir Nafia müdürlüğünden:

Gümrük başmüdürlük muhasebe servisi kişelerinin yapılması 940 lira keşif bedeliyle ve 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulduğundan isteklilerin 3490 sayılı yasa hükümlerine göre hazırlıyacakları teminatları ile birlikte 1 eylül 939 cuma günü saat 11 de Nafia müdürlüğünde komisyona başvurmaları. 15—24 2987

İzmir emrazı sariye hastahanesi başhekimliğinden:

Hastanenin 1939 malî yılı ihtiyacından aşağıdaki cins, mikatr ve tahmini fiyatları ile muvakkat teminatları yazılı dört kalem erzak ve saire açık eksiltmeye konmuştur. Şartnameleri Hastane baş hekimliğinde her gün görülebilir. Eksiltme 1/Eylûl/1939 cuma günü saat on birde Tepecikte Emrazi sariye hastanesinde toplanan komisyon huzurunda yapılacaktır. Muvakkat teminat olarak para veya para mahiyetinde kıymetii evrak komisyonca alınamıyacağından istekliler ihale gününden evvel eteminatlarını İzmir mal sandığına yatıracaklardır.

Cinsi	Muvakkat Teminatı Kuruş	Miktarı Kilo	Tutarı Kuruş
Koyun eti	14220	4800	189600
Tosya pirinci	4200	2000	56000
Urfa sadeyağı	4478	600	59700
Sömi kok kömürü	11550	70000	154000

15 20 25 30 2992

İzmir Gümrük Başmüdürlüğünden:

T. No.	Kapların Adedi	Nevi	Marka	No.	A.S.N	Kıymet Lira K.	Sıklet Kilo G.	Eşyanın cinsi
40	1	Çuval			364	220 00	36 000	İpek mensucat
47	1	Sandık	LKUI	6990	377	93 00	46 500	Basma halinde fasoneli pamuk mensucat
48	1	Sandık	LK OT	6991	378	37 00	18 500	Basma halinde fasoneli pamuk mensucat
26	28	Çuval	O		140	50 00	948 000	Fıstık
26	4	Çuval	Bila		171		197 000	Buğday yulaf karışık fıstık
						400 00	1246 000	Yekûn

Yukarıda müfredatı yazılı muhtelif eşya 23/8/939 çarşamba günü saat on beşte açık artırma suretiyle bunlardan yalnız son kalemde yazılı otuz iki çuval fıstık harice satılacağından bunun için istelenilecek teminatı vermek şartiyle diğerleri dahile satılacaktır. Bu müzayedeye iştirak etmek istiyenler 939 yılına ait maliye unvan tezkeresini hamil bulunmak ve yüzde yedi buçuk hesabiyle nakdi teminat akçası vermek şartiyle muayyen olan günde İzmir gümrüklkeri baş müdürlüğüne bağlı ithalât gümrüğü yanındaki levazım ve satış servisinde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. 2890

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

İzmir levazım âmirliği satın alma komisyonundan

1 — İzmir müstahkem mevki komutanlığınca gösterilecek yerde (118554) lira (77) kuruş bedeli keşifli iki adet pavyon, bir mutbah ve bir ahır inşası kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.
2 — İhalesi 21 - Ağustos - 939 pazartesi günü saat 16 da izmirde kışlada izmir levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
3 — Teminatı muvakkate akçası (7177) lira (74) kuruştur.
4 — Şartname, keşifname ve projesi her gün sabah saat sekizden on ikiye kadar ve on dört buçuktan on sekize kadar izmir müstahkem mevki inşaat komisyonunda ve Ankarada M. M. Vekâleti Emakin inşaat şubesinde görülebilir.
5 — İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına ve bu işi yapa bileceklerine dair ihaleden en az bir hafta evvel izmir nafia fen heyetinden alacakları vesikaları göstermek mecburiyetintedirler.
6 — Eksiltmeye iştirak edecekler, 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı ve izmir müstahkem mevki komutanlığına dilekçe ile müracaat ederek emniyetçe yaptırılmış tezkiye vesikalariyle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunacaklardır. 6 11 15 20 2866

İzmir levazım âmirliği satın alma komisyonundan:

1 — Milâs Küllük Bodrum garnizonlarının senelik ihtiyacı olan 1,060,000 kilo odun kapalı zarf usuliyle 21-8-939 günü saat 15 te Milâs askeri gazinoda ihalesi yapılacaktır.
2 — Muhammen bedeli 15900 lira muvakkat teminat 1200 liradır.
3 — İstekliler ismi geçen zamanda bir saat evvel yani saat 14 te mal müdürlüklerinde yatıracakları muvakkat teminat mukabilinde ticaret odası vesikaları ile birlikte teklif mektuplarını komisyona vermiş olacaklardır.
4 — Milâs Küllük Bodrum garnizon odunları bir müteahhide verilecegi gibi Milâs Küllük birlikte Bodrum odunları da ayrı birer müteahhide ihale edilebilir.
5 — Şartnameyi görmek istiyenler Milâs ordu evindeki satın alma komisyonuna müracaatları. 1 4 10 15 2730

Bornova tümen satın alma komisyonundan:

1 — **Ödemişteki birlikler ihtiyacı için 18 ton kesilmiş sığır eti açık eksiltme suretiyle münakasaya konmuştur.**
2 — **İhalesi 21 ağustos 939 pazartesi günü saat on birde yapılacaktır.**
3 — **Umum tahmin tutarı 4500 lira olup ilk teminatı 338 liradır.**
4 — **Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.**
5 — **Eksiltmesine iştirak edeceklerin Ticaret Odalarına kayıtlı olduklarına dair vesika ibraz etmeğe mecburdurlar.**
6 — **İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatta teminatları ile birlikte İzmir Bornova askeri satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur.** 5 10 15 20 2846

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — İzmir müstahkem mevki birliklerinin 45000 kilo kuru soğan ihtiyacı 8 ağustos 939 tarihinde pazarlıkla yapılan eksiltmesinde talip çıkmadığından pazarlık 19/8/939 cumatesi günü saat on ikide kışlada İzmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
2 — Tahmin edilen tutarı 2475 liradır.
3 — Teminatı muvakkkatę akkçası 195 liradır.
4 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
5 — İstekliler Ticaret Odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
6 — Pazarlığa iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminatı muvakkateleri ile birlikte ihale saatından evvel komisyona müracaatları.

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İzmir Müstahkem Mevki Birliklerinin 50400 kilo sadeyağı ihtiyacı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.
2 — İhalesi 26/Ağustos/939 Cumartesi günü saat 12 de Kışlada İzmir Levazım Amirliği Satın alma Komisyonunda yapılacaktır.
3 — Tahmin edilen tutarı: (47880) liradır.
4 — Teminatı muvakkata akçası (3591) liradır.
5 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
6 — İstekliler Ticaret Odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
7 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalariyle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunacaklardır. 11 15 20 25 (2936)

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Diyarbakır merkez birlikleri senelik ihtiyacı için 260000 kilo sığır veya keçi eti kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltmesi 28/8/939 pazartesi günü saat 11de Diyarbakırda levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
3 — Sığır etinin bedeli 52,000 muvakkat teminatı 3,900 liradır. Keçi etinin bedeli 65,000 ve muvakkat teminatı 4875 liradır.
4 — Şartnamesi her gün iş zamanında komisyonda görülebilir.
5 — Taliplerin teminatları ile teklif mektuplarını eksiltme saatından nihayet bir saat evveline kadar ve kanunun 32 inci maddesine uygun olarak komisyona teslim etmeleri ilân olunur. 5 10 15 20 2763

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — İzmir tayyare alayı birliklerinin açık eksiltme suretiyle münakasada bulunan 14000 kilo patates ihtiyacına talip çıkmadığından pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — İhalesi 17 ğustos 939 perşembe günü saat on beşte Kışlada İzmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
3 — Tahmin edilen tutarı 910 liradır.
4 — Teminatı muvakkate akçası 68 lira 25 kuruştur.
5 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
6 — Pazarlığa iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2. 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminatı muvakkateleri ile birlikte ihale saatından evvel komisyona müracaatları.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

	Keşif bedeli Lira kuruş	Muvakkat Teminat Lira Kuruş	ihale günü	Saati
Uşakta bir paviyon	42341 61	3176 00	22/8/939	11
Uşakta iki hangar	60659 00	4232 95	22/8/939	15

1 — Uşakta yaptırılacak bir paviyon ile iki top hangarının bedeli keşif, muvakkat teminatları ile ihale gün ve saatları yukarıda yazılmıştır.. Paviyonun fennî keşif ve projesi 213 kuruşla ve iki hangarın 303 kuruş mukabilinde Afyonda Kor inşaat şubesinden alınabilir.
2 — Bir paviyon ve iki hangar inşaatı ile tediye şartları hakkında mufassal malûmat edinmek istiyenlerle keşif ve şartnameyi okumak ve projeleri görmek istiyenler her gün mesai saatlarında ve isteklilerin de artırma eksiltme kanununun iki ve üçüncü maddelerindeki belgeleriyle teminatlı teklif mektuplarının ihaleden bir saat evvel Afyonda askerî satın alma komisyonuna müracaatları. 5 10 15 20 2854

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

22 Ağustos 939 salı gün üsaat onda Diyarbakır levazım amirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla ihalesi icra kılınacağı Anadolu gaztesinin 3, 8 ağustos 939 tarihli nüshaları ile ilân edilen Diyarbakır Kor birliklerine ait 1,150,000 kilo buğday kırdırılmasının ihalesi 29 ağustos 939 salı günü saat ona tehir edildiği ilân olunur.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

21/8/939 pazartesi günü saat onda Diyarbakır levazım amirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla ihalesi yapılacağı Anadolu gazetesinin 5, 10/8/939 tarihli nüshaları ile ilân edilen Diyarbakır merkez birliklerinin 260000 kilo sığır veya keçi etinin ihalesi 28 ağustos 939 pazartesi günü saat on bire tehir edildiği ilân olunur.

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Diyarbakırdaki Kor Merkez Birlikleri ihtiyacı için (650.000) kilo Arpa kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltmesi 28/Ağs/939 Pazartesi günü saat 10 da Diyarbakırda Kor Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.
3 — Arpanın muhammen bedeli (26.000) lira olup muvakkat teminatı (1950) liradır.
4 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
5 — Taliplerin teklif mektuplarını kanunun 32 inci maddesine uygun olarak eksiltme saatından nihayet bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ilân olunur. 10 15 20 25

Bornova tümen satın alma komisyonundan:

1 — Ödemişteki birlik hayvanlarının ihtiyacı olup bir ay zarfında pazarlık suretiyle satın alınmasına karar verilen 190 ton yulafın birinci pazarlığına talibi çıkmadığından ikinci pazarlığı 18/8/939 cuma günü saat on birde yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı 10450 lira olup ilk teminatı 784 liradır.
3 — İstekliler Ticarte odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
4 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
5 — İstekliler bildirilen vaktinde teminatları ile birlikte Bornova askerî sait nalma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 2988

Bornova askerî satın alma komisyonundan:

1 — Bornovadaki Birlik hayvanlarının ihtiyacı olup bir ay zarfında pazarlık suretiyle satın alınmasına karar verilen 530 ton yulafın birinci pazarlığına talibi çıkmadığından ikinci pazarlığı 18 ağustos 939 cuma günü saat onda yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı 29150 lira olup ilk teminatı 2187 liradır.
3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
4 — İsteklilerin ticaret odalarına kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
5 — İsteklilerin bildirilen vaktinde teminatlariyle birlikte Bornova askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 2991

Burnava Tümen satın alma komisyonundan:

1 — Ödemişteki birlik ihtiyacı için 25 ton yulaf 25 ton kuru ot bir ton kuru fasulye pazarlık suretiyle satın alınacaktır.
2 — İstekliler yukarıda bildirilen vaktinde Bornova askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 2990

Burnava Tümen satınalma komisyonundan:

1 — Bornovadaki birlik hayvanlarının ihtiyacı için 25 ton yulaf ve 25 ton kuru ot pazarlık suretiyle 15 ağustos 939 salı günü saat 10 da satın alınacaktır.
2 — İstekliler yukarıda bildirilen vakitte Bornova askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 2989

Urla Tahaffuzhanesi müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Urla tahaffuzhanesi dahilinde tephirhane, soyunma giyinme, yıkanma, aşı dairelerinde yaptırılacak kalorifer tesisatı.
2 — Muhammen keşif bedeli: 4529 lira 71 kuruştur.
3 — Eksiltmenin şekli: Açık olarak yapılacaktır.
4 — Muvakkat teminat: 339 lira 73 kuruş olup makbuz mukabilinde Urla tahafüzhanesi veznesine yatırılacaktır.
5 — Eksiltmen'n nerede ve hangi gün yapılacağı: İhale 25 ağustos 939 cuma günü saat 11 de Urla tahaffüzhanesi binasında yapılacaktır.
İşe gireceklerin kanunun tayin etmiş olduğu vesaik; ibraz etmeleri lâzımdır. İstekl ler keşifnameyi ve şartnameyi görmek üzere her gün Urla tahaffüzhanesine müracaat edebilirler. 11-13-15-17 2924

Bira bayilerine
İnhisarlar Izmir başmüdürlüğünden:

Biralar 16 ağustos 939 tarihinden itibaren ucuzlıyacaktır.
Bayiler perakende olarak:
50 santilitrelik bir şişe birayı bir kuruş müdafaa vergisiyle 16 kuruşa 62 santilitrelik bir şişe salon birasını bir kuruş müdafaa vergisi ile 20 kuruşa. fıçılı biraların bir litresini iki kuruş müdafaa vergisiyle 24 kuruşa satacaklardır.
Bu itibarla elinde eski fiyatlı bira bulunan bayiler 15/8/939 günü akşamı mevcudlarını 25 kuruş pullu bir beyanname ile inhisarlar baş müdürlüğüne bildireceklerdir. İlân olunur. 13 15 2977

Kiraya verilecek Çamlık Oteli
Devlet Demiryolları 8 inci işletme komisyonundan:

Çamlık istasyonu civarında kâin idaremize ait otel binasiyle müştemilâtından zeytinlik, arazi ve çamlık şartnamesi mucibince bir sene müddetle kiraya verilecektir. İhalesi açık artırma usuliyle 21-8-939 tarihinde saat 15 de Alsancakta işletme binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır. Muhammen kirası senevî (500) liradır.
Şartnamesi işletme komisyonunda ve çamlık istasyon şefliğinde görülebilir. İsteklilerin (37,50) liralık muvakkat teminat makbuzlariyle muayyen vakitte komisyona gelmeleri lâzımdır. 5—8—11—15 2836

İstanbul belediyesinden

Temizlik işleri için alınacak on adet arazoz kapalı zarf eksiltmesine konulmuştur. İhale 28-8-939 pazartesi günü saat 15 te İstanbul belediyesi daimî encümeninde yapılacaktır. Muhammen bedeli 55000 lira ve ilk teminat 4000 liradır. Şartname 275 kuruş mukabilinde İstanbul belediyesi fen işleri müdürlüğünden alınabilir.
Talplerin 939 yılına aid ticaret odası ve ihaleden 8 gün evvel fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları bu gibi işlerle iştigal ettiklerine dair vesikaları ve ilk teminat mkbuz veya mektuplarile 2490 numaralı kanuna göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü saat **14 de kadar İstanbul belediyesi daimî encümenine vermeleri.**
28—6—15—19 5504-2647

Nazilli belediyesinden:

14-9-39 perşembe günü saat 16 da Nazilli belediye ihale encümenin de eksiltme komisyonu odasında 42318 lira 84 kuruş bedeli keşifli Nafıa Vekâletince musaddak Nazilli kasabası elektrik şebeke ve transformator ve tesisatı 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeğe konmuştur. Muvakkat teminat mikdarı 3173 lira 91 kuruştur.
Fennî şartnameleri proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak 6 lira mukabilinde Nazilli belediyesinden alınabilir. İsteklilerin tekıif mektubları ve en az 30.000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair nafia idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden ihale tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına ait ticaret odası vesikalarını havi zarflarını 14-9-939 perşembe günü saat 15 şe kadar Nazilli belediye encümenine müracaat eylemeleri lâzımdır.
5—10—15—20 2834

Urla Tahaffuzhanesi Müdürlüğünden:

Tahaffuzhane elektrik tesisatı için muhammen bedeli 429 lira olan 6 ton mazotun Urla Tahaffuzhanesi Satın alma komisyonunca 25/8/939 Cuma günü saat 11 de açık eksiltme ile alınacaktır.
Muvakkat teminatı 32 lira 17,5 kuruştur. Şartnameyi görmek istiyenlerin her gün mezkûr komisyona müracaat etmeleri ilân olunur. 12 15 18 21 (2954)

Aydın belediye reisliğinden:

1 — Belediye itfaiyesi için açık eksiltme suretiyle bir tonluk kamyonet şasesi satın alınacaktır.
2 — **Markası, Fort, modeli 939 senesi 91 Y. olacaktır.**
3 — Muhammen bedeli 1700 Türk lirasıdır.
4 — İsteklilerin şartnamesini belediyede görebilir, Veya suretini parasız alabilir.
5 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin 127 buçuk lira muvakkat teminat makbuzlariyle birlikte 28-8-39 pazartesi günü saat 11 de belediye daimî encümenenı müracaatları ilân olunur. 11-15-20-25 2921

Bodrum Belediyesinden:
Elektrik tesisatı için müteahhit aranıyor

Bodrum belediyesinin 30014 lira 10 bedeli keşifli elektrik tesisatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş isede talip zuhur etmediğinden eksiltme ayni şerait dahilinde bir ay daha uzatılmıştır. İhale 28-8-39 pazartesi günü saat 15 te Bodrum belediye encümeninde yapılacaktır. İstekliler proje ve şartnameleri 150 kuruş bedel mukabilinde Bodrum belediyesinden ve Muğla nafıa müdürlüğünden alırlar.
11—15—18 6030-2923

11 İlk Mektep binası yapılıyor
İstanbul belediyesinden

İstanbulda muhtelif semtlerde yeniden inşa edilecekk on bir ilk okul binasının inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
İhale 14/9/939 perşembe günü saat on beşte İstanbul belediyesi daimî encümeninde yapılacaktır. Muhammen bedeli 521.190 lira 73 kuruş ve ilk teminatı 24,597 lira 63 kuruştur.
Şartname 26 lira 6 kuruş mukabilinde İstanbul nafıa müdürlüğünden alınabilir. Taliplerin 939 yılına ait Ticaret odası bu işe benzer en az 150.000 liralık iş yaptıklarına dair ihaleden sekiz gün evvel İstanbul nafıa müdürlüğünden alacakları ehliyet vesikaları ve ilk teminat makbuz veya mektuplariyle 2490 numaralı kanuna göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü saat on dörde kadar İstanbul daimî encümenine vermeleri.. 15 26 5 11 6081/2970

Torbalı belediye reisliğinden

Torbalı kazası Torbalı mahallesinde 770 lira muhammen bedelli bir Belediye mıntaka binasının yapılması 10/8/939 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık münakasaya çıkalırmıştır. 30/8/939 Çarşamba günü saat 14 de encümen huzurunda yapılacak olan işbu ihaleye talip olanlar şartname ve keşifnamesini Torbalı Muhasebesinden görebilirler. 12 15 (2950)

Lise ve ortaokullar satın alma komisyonundan:

Karşıyaka Kız öğretmen okulunda yapılacak 833 lira 48 kuruş keşif bedelli bölme ve potrel inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşifname ve şartname inşaat yeri her gün mezkûr okulda görülebilir. İhalesi 25 Ağustos 939 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 15 de yapılacak olan bu işin ilk teminatı 52 lira 62 kuruştur. İsteklilerin o gün hükûmette Kültür direktörlüğünde toplanacak olan komisyonumuza müracaatları ilân olunur. 10 15 20 24 (2905

Deutsche Levante Linie G. M. B. H. Hamburg

«Heraklea» vapuru 14 ağustostan 19 ağustosa kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Thessalia» vapuru 28 ağustostan 3 eylûle kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Arcturus» vapuru 11 eylûlden 17 eylûle kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Belgrad» vapuru 25 eylûlden 2 ilkteşrine kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

«Leveante» vaupuru 9 ilkteşrine kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

Den Norske Middelhavslinje:

«Bosphorus» motörü 30 ağustostan 1 eylûle kadar Diyep ve Norveç limanları için mal alacaktır. (Bu vapur Norveç limanları için ancak 31 ağustosa kadar tahmil edecektir.)

«Ballos» motörü 25 eylûlden 28 eylûle kadar Diyep, Dünkerk ve Norveç limanları için mal alacaktır.

«Bosphorus» motörü 25 ilkteşrinden 28 ilkteşrine kadar Diyep, Dünkerk ve Norveç limanları için yük alacaktır.

D. T. R. T.

«Kassa» motörü 15 ağustasa doğru bekleniyor. Tuna limanları için mal alacaktır.

«Szeged» motörü ağustos sonlarına doğru bekleniyor, Tuna limanları için mal alacaktır.

«Duna» motörü 7 eylûle doğru bekleniyor. Tuna limanları için mal alacaktır.

SERVİCE MARİTİME ROUMAİN

«Durostor» vapuru 2 eylûlde bekleniyor, Köstence, Galas ve Tuna limanları için mal alacaktır.

ARMEMENT TEWFİK

«Angele Babro» vapuru 9 ağustasta bekleniyor. Köstence ve Galas için mal alacaktır.

Vapurların hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden acente mes'uliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât almak için Birinci Kordonda 150 No. da **W. F. Henry Van der Zee** vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

TELEFON: 2007/2008

Eleksir Şahap

Basur memelerini giderir, Kuvveti, Erkekliği, iştihayı arttırır.

Sperco Vapur Acentası

ADRIATICA. S. A. Dİ NAVIGAZIONE

Brioni motörü 14-8 tarihinde saat 8 de gelerek 15-8 saat 17 de Pire, Korfo, Porto, Brindizi, Valona, Draç, Gravoza, Spalato, Zara, Fiyume, Triyeste ve Venediğe hareket edecektir.

Llero motörü 17-8 tarihinde gelerek ayni gün Patmos, Leros, Kalimnis, İstanköy ve Rodosa hareket eder.

Vesta vapuru 20-8 tarihinde gelerek ayni gün Midilli, Selânik, Dedeağaç, İstanbul, Burgaz, Varna ve Köstenceye hareket eder.

ROYALE NEERLANDAIS KUMPPANYASI

Ulysses vapuru 15-8 tarihinde gelerek Burgas, Varna ve Köstence limanları için yük alarak hareket edecektir.

Pigmalion vapuru 21-8 tarihinde gelerek Rotterdam, Amsterdam, ve Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

Ulysses vapuru 4-9 tarihinde gelerek Rotterdam, Amsterdam, Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

Hermes vapuru 18-9 tarihinde gelerek Rotterdam, Amsterdam ve Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

SVENSKA ORİENT LİNİEN

Brageland motörü 15-8-939 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Vikingland motörü 22-8-939 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Bardaland motörü 31-8-39 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Boreland motörü 13-9-39 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya ve Norveç limanları için yük alarak hareket edecektir.

Sagoland motörü 28-9-39 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

ZEGLUGA POLSKA KUMPANYASI

Levante motörü 25-8-939 tarihlerine doğru beklenmekte olup Anvers, Danzig, ve Gdynia limanları için yük alarak hareket edecektir.

HOLLANDA AVUSTURALYA HATTI

Springfontein vapuru 30-9-939 tarihinde Avusturalya ve Yeni Zelanda limanları için yük alarak hareket edecektir.

SERVİCE MARİTİME ROMAİN KUMPANYASI

Peleş vapuru 1-Eylûl-939 tarihinde gelerek Malta, Cenova, ve Marsilya limanları için yolcu ve yük alarak hareket edecektir.

İlândaki hareket tarihleri ile navlunlardaki değişikliklerden dolayı acentemiz mesuliyet kabul etmez. Daha fazla tafsilât için ikinmcikordonda FRETELLİ SPERCO vapur acentesine müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon — 2004 — 2005

FEHMİ BENCAN

Makine Tamirhanesi

İşi gününde teslim etmeği prensip edinen ve bununla iftihar eden bir müessesedir

Kestane pazarı demirciler 67 - 69 Telefon: 3993

T. C. Ziraat bankası

KURULUŞ TARİHİ 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajan adedi 262

Ziraî ve Ticarî Her Nevi Banka Muameleleri

Para biriktirenlere 28800 lira ikramiye verecek

Ziraat bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede dört defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1,000	Liralık	4,000 lira
4	«	500	«	2,000 «
4	«	250	«	1,000 «
40	«	100	«	4,000 «
100	«	50	«	5,000 «
120	«	40	«	4,800 «
160	«	20	«	3,200 «

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde elli liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede dört defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Olivier ve Şürekâsı

Limited
VAPUR ACENTASI

Birinci Kordon REES binası
TEL. 2443
LONDRA HATTI

«Adjuatant» vapuru 10 temmuzda gelip Londra için yük alacaktır.

LİVERPOL HATTİ

Ankara Palas

Izmir

Telefon: 3438

Tam konfor, bol güneş, saf deniz havası, temiz nebatlar ve müşterilere karşı daima dürüst muamle

ANKARA PALAS

Konak önünde ve her türlü nakilvasıtalarının taksim olduğu bir yerde İzmirin büyük bir ihtiyacını karşılıyan Nezih bir aile yuvasıdır. En büyük şehirleri mizdeki otellere muadil olan

(Izmir Ankara palas)

Soğuk ve sıcak banyolu kaloriferli, müteaddid Frişerli olduğu gibi, en nefis yemekler veren lokantayı ve mükemmel pastaneyi camidir.

(Izmir'in Ankara palası)

Bugün memleketimizin en modern müesseselerinden biri olduğu kadar her keseye de elverişlidir.

Taze, Temiz, Ucuz İLÂÇ

Her türlü tuvalet çeşitleri

Hamdi Nüzhet Çançar

Sıhhat eczahanesi

Başdurak Büyük Salepçioğlu hanı karşısında

T. İŞ Bankası'nın 1939 K. Tasarruf İkramiye Plânı

32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kur'alar: *1 Şubat, 1 Mart, 26 Ağustos, 1 Eylûl, 1 İkinci teşrin tarihlerinde çekilecektir*

İKRAMİYELER

1	*Adet*	*2000 liralık*	*—*	*2000 lira*
5	*«*	*1000*	*«*	*— 5000 «*
8	*«*	*500*	*«*	*— 4000 «*
16	*«*	*250*	*«*	*— 4000 «*
60	*«*	*100*	*«*	*— 6000 «*
95	*«*	*50*	*»*	*— 4750 »*
250	*»*	*25*	*»*	*— 6250 »*
435				*32000*

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz

Nazarı Dikkate

Mevsimin en yeniliklerini bayan kumaşlarının erkek kumaşlarının en eyisini

Ibrahim Karakaş

tan alınız.

Odun pazarı No. 12

Mehmed Etiman Terzihanesi

Konak caddesi meserret oteli 39-40

Mevsimlik en güzel kumaşlar gelmiştir

Müşterilerimizin bir kerre görmelerini tavsiye ederiz..

Izmir Memleket hastanesi Başhekimliğinden:

İzmir Memleket hastahanesinin yıllık «10781» liralık ilâç kapal zarf usuliyle, gene Memleket ve Eşrefpaşa hastahanelerinin yıllık ihtiyaçlarını karşılıyacak olan «11500» metre yerli kaput bezi «7500» kilo toz şeker açık eksiltme ile 6/8/939 tarihinden 21/8/939 tarihine kadar 15 gün müddetle yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır. Taliplerin eksiltme şeraitini görmek istiyenler Memleket hastahanesi baş tababetine müracaatları.

Eksiltm,eye iştirak edeceklerin eksiltmenin icrasından evvel bedeli muhammenin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminatı muvakkata olarak ilâç için «809» lira kaput bezi için «195» lira şeker için «152» liralık muvakkat teminat mektubunu veya makbuzu ile müracaatları ilâç teminatının mektup veya makbuzunu bir zarf içine diğer bir zarf içine de teklifnmesini ve üzerine sarih adresinin yazılması ve bu iki zarfın bir zarf içine konularak üstü mühürlenerek zarfın üzerine hangi iş için eksiltmeye iştirak edeceğinin derci ve ihale günü olan 21/8/939 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 11 de İzmir vilâyet daimî encümenine müracaatları. 9 11 15 18 (2882)